

Tuzla, Rudarska br. 57, tel.: +387 35 369-327 fax.: +387 35 369-332 e-mail: mp@tk.kim.ba web: mrp.tk.gov.ba; vladatk.gov.ba

Broj: 03/1-~~28~~-9127-1/19
Tuzla, 03.10.2019. godine

URED VLADE TUZLANSKOG KANTONA
N/R Enver Ćosićkić, sekretar

PREDMET: Materijal za sjednicu Vlade, dostavlja se -

Poštovani,

U skladu sa članom 28. Poslovnika o radu Vlade Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 07/05, 07/07 i 11/08), dostavljamo Vam Izvještaj o razvoju s pregledom implementacije Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.-2020. godina za 2018. godinu

Molimo da ovaj materijal uvrstite u dnevni red za narednu sjednicu Vlade Tuzlanskog kantona.

S poštovanjem,

Prilog:

- Izvještaj o razvoju s pregledom implementacije Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.-2020. godina za 2018. godinu sa priložima (Izvještaj o implementaciji Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016. – 2020. godina za 2018. godinu, Makroindikatori razvoja i Sektorski indikatori razvoja)
- Tekst Zaključka o prihvatanju

DOSTAVITI:

1x Naslov

1x Evidencija

1x a/a

MINISTAR

Asmir Hasić, dipl.ing.maš.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO PRIVREDE

IZVJEŠTAJ O RAZVOJU
sa pregledom implementacije
Strategije razvoja Tuzlanskog kantona
2016.-2020. godina

---

za 2018. godinu

Tuzla, oktobar 2019. godine

Sadržaj

Uvod	4
1. Stepen razvoja kantona	6
1.1. Indeks razvijenosti	10
1.2. Demografske karakteristike i kretanja	12
1.3. Privredni pokazatelji	16
1.4. Društveni pokazatelji	27
1.5. Okoliš i infrastruktura	37
2. Izvještaj o provođenju mjera i projekata iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.–2020. godina	41
2.1. Struktura strategije	43
2.2. Kratki sažetak Akcijskog plana za 2017-2019. godinu	46
2.3. Ukupan pregled provedbe strategije za 2017. godinu	48
2.4. Pregled provedbe po ciljevima i prioritetima za 2017. godinu	50
2.5. Pregled finansijskih ulaganja za 2017. godinu	63
3. Institucionalni kapaciteti za razvoj	65
4. Izazovi u provedbi strategije	67
5. Potreba za ažuriranjem strategije	68

Lista priloga

- Prilog 1– Izvještaj o implementaciji Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016. – 2020. godina
za 2018. godinu
- Prilog 2 – Makroindikator razvoja
- Prilog 3 – Sektorski indikatori razvoja

Lista slika i grafikona

Slika 1. Strateški ciljevi za period 2016.-2020. godine	6
Grafikon 1. Industrijska proizvodnja po godinama u Tuzlanskom kantonu i FBiH	18
Grafikon 2. Pregled registrovanih obrta u Federaciji BiH za period 2008.-2018. godina.....	20
Grafikon 3. Pregled registrovanih obrta u Tuzlanskom kantonu za period 2008.-2018. godina...	20
Grafikon 4. Izvoz i uvoz u JLS na TK u 2018. godini	22
Grafikon 5. Pregled kretanja broja zaposlenih u periodu 2013-2018.godina.....	31

Lista tabela

Tabela 1. Osnovni indikatori razvoja FBiH i TK u periodu 2017-2018. godina.....	7
Tabela 2. Nivo razvijenosti po kantonima u FBiH u 2018. godini.....	11
Tabela 3. Nivo razvijenosti po JLS u TK u 2018. godini	12

Tabela 4. Gustina naseljenosti stanovništva u TK u periodu 2014-2018. godina	13
Tabela 5. Prirodni priraštaj u TK i FBiH u periodu 2014-2018. godina	14
Tabela 6. Prirodni priraštaj u 2018. godini po JLS u TK	15
Tabela 7. Radno sposobno stanovništvo (15-64 godine) u 2018. godini po JLS u TK	15
Tabela 8. Pregled pokazatelja ekonomskog razvoja u TK za period od 2013. do 2018. godine...	16
Tabela 9. Index industrijske proizvodnje po godinama u TK i FBiH	17
Tabela 10. Struktura poslovnih subjekata u TK i FBiH u periodu 2013.-2018.....	18
Tabela 11. Struktura poslovnih subjekata u TK po JLS u 2018. godini.....	19
Tabela 12. Vanjskotrgovinska razmjena na TK u 2018. godini	21
Tabela 13. Pregled prinosa usjeva u TK u periodu 2014-2018.	24
Tabela 14. Pregled prinosa voća u TK u periodu 2014-2018.....	25
Tabela 15. Pregled broja dolazaka i noćenja turista prema vrstama objekata u periodu 2013- 2018.godina	26
Tabela 16. Pregled pokazatelja društvenog razvoja u TK za period od 2013. do 2018. godine ...	27
Tabela 17. Pregled zaposlenih, nezaposlenih i plaća na nivou godišnjeg prosjeka u TK u periodu 2013.-2018.....	29
Tabela 18. Zaposlenost na TK u 2018. godini.....	29
Tabela 19. Nezaposlenost na TK u 2018. godini.....	30
Tabela 20. Pregled zaposlenih, nezaposlenih i plaća po JLS za 2018. godinu.....	31
Tabela 21. Broj penzionera i iznos penzija u TK, FBiH i BiH za period 2014-2018. godine.....	32
Tabela 22. Poreski prihodi na TK u 2018. godini	33
Tabela 23. Poreski prihodi u TK i FBiH po godinama.....	34
Tabela 24. Pregled osnovnog obrazovanja u TK i FBiH periodu 2014.-2018.godina	35
Tabela 25. Pregled srednjeg obrazovanja u TK i FBiH periodu 2014.-2018.godina	36
Tabela 26. Pregled visokog obrazovanja u TK u periodu 2014.-2018.godina	36
Tabela 27. Pregled diplomiranih studenata u TK u periodu 2017.-2018.godina.....	36
Tabela 28. Pregled broja zdravstvenih radnika po djelatnostima u TK i FBiH u periodu 2014. - 2018. godine	37
Tabela 29. Pregled pokazatelja zaštite okoliša u TK za period od 2013. do 2018. godine	38
Tabela 30. Pregled broja prevezenih putnika i robe u periodu 2013-2018. godine.....	39
Tabela 31. Pregled strateških i prioritetnih ciljeva	43
Tabela 32. Pregled realizacije planiranih strateških ciljeva	45
Tabela 33. Pregled po projektima i mjerama.....	46
Tabela 34. Finansijska sredstva (u KM) potrebna za realizaciju strateških ciljeva u 2018-2020. godini	47
Tabela 35. Ostvareni rezultati u 2018. godini	48
Tabela 36. Pregled implementacije iz Operativnog/Akcionog plana SRTK 2016.-2020. godina.	51
Tabela 37. Pregled realizovanih aktivnosti po prioritetnim ciljevima i mjerama	53
Tabela 38. Vrijednost realizovanih sredstava po Strateškim ciljevima u 2018. godini.....	63
Tabela 39. Struktura finansiranja po strateškim ciljevima i izvorima finansiranja u 2018. godini	64

Uvod

Strategija razvoja Tuzlanskog kantona 2016.–2020. godina predstavlja ključni strateško-planski dokument Tuzlanskog kantona, koji treba da podstiče njegov budući rast i razvoj, te predstavlja osnovu za izradu detaljnih planova i programa u pojedinim sektorima, kreira osnovu za praćenje napretka te potiče na saradnju i dogovor u planiranju različitih nivoa vlasti i društveno-ekonomskih partnera.

Stvarni rezultati razvoja, koji proizlaze iz implementacije strategije razvoja, mogu biti vidljivi i mjerljivi jedino ukoliko se sistemski provodi praćenje i vrednovanje realizacije strategije. Da bi se postiglo povezivanje razvojnih politika na širem nivou i povezivanje politika ministarstava sa provedbom mjera Strategije, Odjeljenje za razvoj u okviru Ministarstva privrede Tuzlanskog kantona, vrši pripremu izvještaja o razvoju i izvještaja o stanju implementacije Strategije razvoja Tuzlanskog kantona.

Izvještaj o razvoju sa Izvještajem o implementaciji Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.–2020. godina za 2018. godinu pripremljen je prema Programu rada Ministarstva privrede Tuzlanskog kantona za 2019. godinu, a u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 32/17).

Izvještaj o razvoju predstavlja dokument kojim se sagledavaju rezultati u ostvarivanju razvojnih ciljeva i implementaciji strateških dokumenata. Izvještaj ima za cilj da prezentira cjelovit pregled situacije i napretka Tuzlanskog kantona u 2018. godini, te da posluži Vladi Tuzlanskog kantona kao putokaz u budućim razvojnim procesima. Izvještaj je sveobuhvatan, analizira ekonomski, društveni, infrastrukturni i okolišni aspekt razvoja, te predstavlja svojevrsnu situacionu analizu koja se naslanja na Strategiju razvoja Tuzlanskog kantona i time obezbjeđuje kontinuitet u analizi i izvještavanju sveukupnog razvoja, ali i polaznu osnovu za pripremu novog trogodišnjeg akcionog plana za implementaciju Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za period 2020.–2022. godine.

Podršku Vladi Tuzlanskog kantona u izradi Izvještaja o razvoju, kao i ukupnim procesima izrade i provedbe Strategije razvoja, pruža zajednički projekt Vlade Švicarske i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH, Projekt integriranog lokalnog razvoja (ILDLP). U dosadašnjoj zajedničkoj saradnji ILDP-a sa Tuzlanskim kantomom u provedbi svih planiranih strateških aktivnosti je više puta naglašena leaderska pozicija koju drži Tuzlanski kanton. Predstavnici ILDP-a su tokom cjelokupnog proces pripreme Izvještaja o razvoju, održavali sastanke i konsultacije sa predstavnicima Ministarstva privrede, te je uz njihovu stručnu i tehničku podršku finaliziran dostavljeni materijal.

Izvještaj o razvoju se sastoji od dva dijela koja zajednički čine jednu cjelinu i omogućuju praćenje razvojnih trendova i stepen provedbe strategije:

- Dio I se odnosi na stepen razvoja kantona kroz praćenje kretanja ključnih razvojnih pokazatelja,

- Dio II se odnosi na stepen provedbe strateških ciljeva, prioriteta i definiranih mjera u Strategiji razvoja Tuzlanskog kantona.

Struktura i sadržaj izvještaja o razvoju Tuzlanskog kantona su usklađeni sa sadržajem Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH, kojim je omogućeno transparentno i usaglašeno razvojno planiranje i upravljanje razvojem u FBiH, kantonima i jedinicama lokalne samouprave.

Postupku izrade Izvještaja prethodile su faze prikupljanja podataka o provedenim aktivnostima, njihovoj finansijskoj strukturi, izvoru sredstava, odnosno implementaciji Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.-2020. godina. Izvještaj se zasniva na relevantnim statističkim podacima publikovanim od strane Federalnog zavoda za statistiku, Federalnog zavoda za programiranje razvoja, JU Službe za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, kao i Izvještajima o radu ministarstava Tuzlanskog kantona, te podacima prikupljenim od strane jedinica lokalne samouprave, javnih preduzeća i drugih relevantnih aktera.

Ovaj Izvještaj je izrađen uz podršku Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDLP), koji predstavlja zajednički projekat Vlade Švicarske i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH). Sadržaj ove publikacije, kao i nalazi prikazani u njoj, ne odražavaju nužno stavove Vlade Švicarske niti Razvojnog programa Ujedinjenih naroda (UNDP).

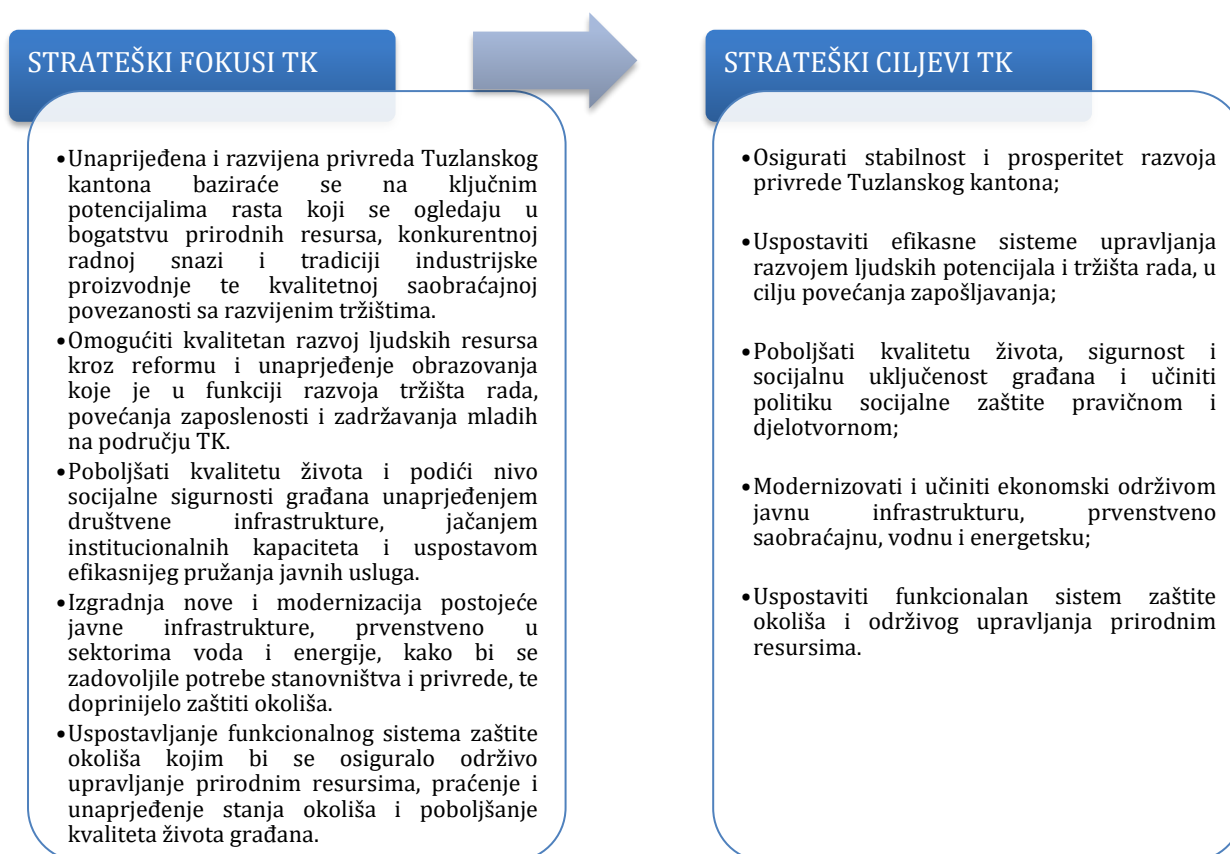
1. Stepen razvoja kantona

Vizija razvoja odražava stratešku namjeru, dubinu i širinu strateške promjene koju građani Tuzlanskog kantona žele u periodu 2016.-2020. godine. S tim u vezi, slika ukupnog stanja i kretanja razvoja u Tuzlanskom kantonu se posmatra u kontekstu vizijom definisanih vrijednosti i svrhe djelovanja Vlade Tuzlanskog kantona, jedinica lokalne samouprave u sastavu kantona i svih drugih relevantnih partnera uključenih u integrisani sistem upravljanja razvojem. Ovakav razvoj karakterišu princip održivosti i integracije, gdje svaki sektor zadržava svoje osnovne razvojne ciljeve, a zajedno ih ostvaruju u obliku uravnoteženog razvoja.

VIZIJA RAZVOJA TUZLANSKOG KANTONA 2020. GODINA

Tuzlanski kanton - otvorena, ekonomski atraktivna i društveno dinamična evropska regija, koja na prepoznatljiv način osigurava spoj industrijske tradicije, održivog razvoja i kvalitete života za svoje građane i ljude koji u njemu borave, rade i investiraju

Sa ciljem približavanja vrijednostima i svrsi djelovanja svih partnera definisanih vizijom razvoja, Integriranom strategijom razvoja za period 2016.-2020. godine definisano je pet strateških ciljeva koje Tuzlanski kanton planira realizirati do 2020. godine:

Slika 1. Strateški ciljevi za period 2016.-2020. godine

Definisani strateški ciljevi predstavljaju pravac djelovanja ključnih sektora, u cilju postizanja pozitivnih promjena na ključnim razvojnim indikatorima u oblastima ekonomije, društva i zaštite okoliša. Ocjena trenutnog stanja i kretanja razvoja Tuzlanskog kantona će se upravo posmatrati kroz stepen ostvarenja strateških ciljeva i njihovog doprinosa pozitivnim promjenama na ključnim pokazateljima stepena razvoja.

Uticaj strateških ciljeva na razvoj Tuzlanskog kantona se prati putem relevantnih indikatora. Ovi indikatori imaju polaznu osnovu u 2014. ili 2013. godini. Na temelju polazne osnove se prati razvoj i napredak Tuzlanskog kantona u godinama implementacije Strategije. U Tabeli 1. su prikazani osnovni indikatori razvoja u 2017. i 2018. godinu Tuzlanskom kantonu i Federaciji Bosne i Hercegovine.

Tabela 1. Osnovni indikatori razvoja FBiH i TK u periodu 2017-2018. godina

Elementi	Federacija BiH		Tuzlanski kanton		Učešće kantona u FBiH	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Površina u km ²	26.111	26.111	2.649	2.649	10,1	10,1
Stanovništvo u hilj. (proc. prema popisu)	2.201	2.196	442	440	20,1	20,0
Poreski prihodi u mil. KM ¹	380	398	55	56	14,6	14,1
Poreski prihodi po stanovniku u KM	173	181	126	126	72,8	69,5
Industrijska proizvodnja – indeks	103,8	100,2	100	100	-	-
Izvoz robe - u 000 KM	7.254.540	7.911.910	1.548.912	1.729.499	21,4	21,9
Uvoz robe - u 000KM	12.435.049	13.266.591	1.791.190	1.942.320	14,4	14,6
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	58,3	59,6	86,5	89,0	-	-
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-5.180.508	-5.354.681	-242.278	-212.821	4,7	4,0
Zaposlenost – prosjek	502.501 ²	519.800	93.445	96.461	18,6	18,6
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.550.130	1.538.814	313.844	310.308	20,2	20,2
Radna snaga – broj	825.865	855.410	172.923	177.450	20,9	20,7
Stepen registrovane zaposlenosti u %	30,2	33,8	27,3	31,1	-	-
Stepen aktivnosti u %	53,3	60,8	52,0	57,2	-	-
Nezaposlenost – prosjek	357.971	335.610	87.103	80.989	24,3	24,1
Stepen registrovane nezaposlenosti u %	43,3	39,2	50,4	45,6	-	-
Neto plata - prosječna u KM	860	889	767	797	89,1	89,7
Penzija - prosječna u KM	372	399	392	423	105,4	106,0
Broj penzionera (stanje 31.12.)	409.100	416.828	71.049	71.244	17,4	17,1
Broj poslovnih subjekata (stanje 31.12.) ³	105.961	110.536	20.542	21.045	19,4	19,0
Ostvarene investicije u nova stalna sredstva u mil. KM ⁴	2.776	-	368.083	-	-	-
Stepen investiranja	16,0	-	-	-	-	-

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

¹Poreski prihodi računaju se prema novoj metodologiji koja je u primjeni od 2018. godine. Detaljnije su objašnjeni na str. 32.

²Podaci su ponovo preuzeti i za 2017. godinu, obzirom da prekinuta dosadašnja praksa prikupljanja podataka na osnovu obrazaca RAD-1, koje su dostavljali poslovni subjekti Federalnom zavodu za statistiku, nego se podaci preuzimaju direktno od Porezne uprave Federacije BiH.

³Broj poslovnih subjekata bez podružnica u sastavu pravnih lica.

⁴Podaci za investicije u FBiH u 2018. godini nisu još uvijek objavljene.

Prema broju stanovnika Tuzlanski kanton je najmnogoljudniji kanton u Federaciji Bosne i Hercegovine, a zauzima 10,10% površine Federacije BiH i 5,17% površine Bosne i Hercegovine. Tuzlanski kanton je sa 30.06.2018. godine imao 440.351 stanovnika, što čini 20,05% stanovnika FBiH. Broj stanovnika u odnosu na prethodnu godinu je manji za 1.451, dok je broj stanovnika u Federaciji BiH manji za 4.960. Smanjenje broja stanovnika, kako u Tuzlanskom kantonu, tako i u cijeloj Bosni i Hercegovini, se u velikoj mjeri može dovesti u vezu sa evidentnim trendom rasta broja stanovnika koji napuštaju Bosnu i Hercegovinu i odlaze u druge zemlje, prije svega zemlje Evropske Unije.

Gustina naseljenosti u Tuzlanskom kantonu u 2018. godini iznosi 166,2 stan/km² i prema tom podatku Tuzlanski kanton spada u kategoriju gusto naseljenih kantona. Gustina naseljenosti u Tuzlanskom kantonu znatno je veća od prosjeka naseljenosti u Federaciji BiH, koja iznosi 84,1 stan/km². Najgušće naseljeno područje u Kantonu je grad Tuzla sa 374,3 stan/km².

Broj poslovnih subjekata, ne računajući i podružnice u sastavu pravnih lica, u Tuzlanskom kantonu iznosi 21.045 i viši je za 503 ili 2,4% u odnosu na prethodnu godinu, što pokazuje kontinuirani trend rasta broja novih poslovnih subjekata u Tuzlanskom kantonu. Broj poslovnih subjekata u Tuzlanskom kantonu učestvuje u ukupnom broju poslovnih subjekata u Federaciji BiH sa 19,0%. Ukupan broj poslovnih subjekata u 2018. godini, računajući i podružnice u sastavu pravnih lica, je u Tuzlanskom kantonu iznosio 26.937, što čini 19,2% poslovnih subjekata u FBiH, i veći je u odnosu na prethodnu godinu za 499 poslovnih subjekata.

Ostvareni izvoz u Kantonu iznosi 1.729,5 miliona KM, a uvoz 1.942,3 miliona KM, te pokrivenost uvoza izvozom iznosi 89,0%, što je znatno više u odnosu na pokrivenost uvoza izvozom u FBiH, gdje pokrivenost iznosi 59,6%. U 2018. godini u Federaciji BiH ostvaren je izvoz u ukupnom iznosu od 7.912 mil. KM što je za 9,1% više u odnosu na izvoz u 2017. godini. Ove godine najveće učešće u izvozu Federacije BiH ima Tuzlanski kanton sa 21,9%. U Federaciji BiH ostvaren je uvoz u ukupnom iznosu od 13.267 mil. KM, što je za 6,7% više u odnosu na 2017. godinu. Najveće učešće u uvozu Federacije BiH i dalje ima Sarajevski kanton sa 35,3%, dok Tuzlanski kanton učestvuje sa 14,6%. Važno je napomenuti da je jedan od ključnih razloga rasta izvoza u nekoliko proteklih godina u Tuzlanskom Kantonu, kontinuirani rast i razvoj prerađivačke industrije kao pokretačkog sektora privrede Tuzlanskog kantona, na koju posljednjih par godina u prosjeku otpada polovina realizovanog izvoza Tuzlanskog kantona.

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta na području Tuzlanskog kantona iznosi 125.408,16 ha, od čega je površina obradivog zemljišta 114.102,42 ha, odnosno 90,98%. Tradicionalno se na području Kantona uzgajaju povrtlarske kulture, najviše krompir, ali uglavnom na malim površinama, a sve veći značaj ima plastenička proizvodnja. U ukupnoj voćarskoj proizvodnji dominira proizvodnja šljive i jabuke.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2018. godini u Tuzlanskom kantonu je zabilježen prosječan broj od 96.548 zaposlenih osoba, što je za 3,3% više nego u 2017. godini, a što se može dovesti u korelaciju sa povećanjem broja poslovnih subjekata na području Tuzlanskog kantona. Najveći prosječan broj zaposlenih ima Tuzla (35.654), a zatim slijede

Gračanica (10.738), Živinice (10.241) i Lukavac (9.188). Najmanji prosječan broj zaposlenih u 2018. godini ima Teočak sa 484 osobe.

Na području Tuzlanskog kantona je na kraju 2018. godine evidentirano 79.378 nezaposlenih osoba, što je za 5,8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan broj nezaposlenih u Tuzlanskom kantonu je takođe značajno smanjen u odnosu na prosječan broj nezaposlenih u 2017. godini i iznosi 80.989 osoba, dok prosječan broj nezaposlenih osoba u Federaciji BiH iznosi 335.610. Ključni razlozi za smanjenje nezaposlenosti na području Tuzlanskog kantona se odnose na povećanje privrednih aktivnosti u kontekstu otvaranja novih privrednih subjekata, rasta ukupnih prihoda privrednih subjekata, ali nažalost i dalji rast broja stanovnika koji napuštaju Tuzlanski kanton kao mjesto svog prebivališta.

Prosječna neto plata isplaćena u Tuzlanskom kantonu u 2018. godini iznosila je 797 KM i veća je od prosječne neto plate u 2017. godini, koja je iznosila 767 KM, ali je i dalje manja u odnosu na iznos prosječne mjesečne neto plate u FBiH, koja iznosi 889 KM. Najveću prosječnu neto platu dobije radnik u Tuzli (923 KM), a najmanju u Doboj Istoku (561 KM).

Na Tuzlanskom kantonu u 2018. godini, poreski prihodi koji obuhvataju poreze građana i porez na dohodak, iznose 55.526.989 KM, što je 126 KM po glavi stanovnika i manji su od prosjeka u FBiH, gdje iznose 181 KM po glavi stanovnika. Najviši prihodi od poreza građana i poreza na dohodak po glavi stanovnika ostvareni su u Tuzli u iznosu od 203 KM, a najniži u općini Sapna u iznosu od 36 KM. Kanton Sarajevo je daleko prednjačio sa iznosom od 353 KM po glavi stanovnika, a slijedili su ga Hercegovačko-neretvanski kanton sa 212 KM, Bosansko-podrinjski sa 202 KM i Zapadno-hercegovački sa 156 KM, te Zeničko-dobojski kanton sa 133 KM.

Ukupan broj penzionera u decembru 2018. godine u FBiH iznosi 416.828, što je za 1% više nego u prethodnoj godini, dok je u Tuzlanskom kantonu evidentirano 71.244 penzionera i više ih je u odnosu na prošlu godinu za 195. Prosječna isplaćena penzija u FBiH u decembru 2018. godine iznosi 398,97 KM, dok u Tuzlanskom kantonu iznosi 423,1 KM.

Na području Tuzlanskog kantona u školskoj 2018/2019. godini registrovane su 243 ustanove za osnovno i srednje obrazovanje, što je za 1 manje u odnosu na prethodnu godinu. Ukupno 53.115 učenika pohađa školu, što je za 877 učenika manje u odnosu na prošlu godinu, te prati tendenciju smanjenja iz prethodnog perioda, što se takođe može dovesti sa već pomenutim trendom rasta broja stanovnika koji napuštaju Tuzlanski kanton i odlaze u druge zemlje.

U FBiH, ukupan broj učenika osnovnog obrazovanja u 2018/2019. godini iznosi 259.449, što je manje za 5.051 učenik u odnosu na prethodnu godinu. Broj učenika na jednog nastavnika i prosječan broj učenika u odjeljenju u osnovnom obrazovanju ima i dalje tendenciju smanjenja. I dalje, određeni broj djece ostaje izvan školskog sistema. U većini slučajeva su to djeca iz ranjivih kategorija poput pripadnika romske nacionalnosti, djeca iz porodica u stanju socijalne potrebe, i to najčešće u ruralnim sredinama, te djeca s posebnim obrazovnim potrebama.

Na području Tuzlanskog kantona od javnih zdravstvenih ustanova djeluje jedan univerzitetski klinički centar, jedna bolnica te 13 domova zdravlja sa 168 područnih ambulanti i 228 timova porodične medicine. Broj ljekara i bolesničkih postelja na Tuzlanskom kantonu je u apsolutnom iznosu isti, dok je broj stomatologa veći za 1. Uz prateće smanjenje broja stanovnika na Tuzlanskom kantonu, javlja se i tendencija smanjenja broja stanovnika na jednog ljekara.

Kada je u pitanju komunalna infrastruktura, prema podacima dostupnim za protekle četiri godine, evidentno je da je došlo do rasta procenta stanovništva i pravnih lica priključenih na sisteme javnog vodosnabdijevanja, kao i stanovništva i pravnih lica priključenih na kanalizacione sisteme. Takođe, i ukupna površina prostora grijanih putem sistema centralnog grijanja ima tendenciju blagog rasta.

Pokrivenost stanovništva sistemom redovnog monitoringa osnovnih parametara stanja okoliša se nije mijenjao u posmatranom periodu, a postavljeni cilj u Strategiji razvoja Tuzlanskog kantona od 50% je već ostvaren. Zagađenje zraka se sve više smatra značajnim rizikom po zdravlje stanovništva. Informacije o pojedinim parametrima kvalitete zraka se za dio Kantona prate i izrađuju na dnevnom nivou, ali i u okviru godišnjih izvještaja.

Saobraćajnu infrastrukturu na području Kantona čine cestovna mreža u dužini od 1.993 km, željeznička mreža dužine 187 km, te Međunarodni aerodrom Tuzla. Prema statističkim podacima u toku 2018. godine, na području Tuzlanskog kantona prevezeno je ukupno 2.415 hiljade tona robe, te oko 5,12 miliona putnika, i oba parametra bilježe porast u odnosu na 2017. godinu.

1.1. Indeks razvijenosti

Federalni zavod za programiranje razvoja (u daljem tekstu: FZZPR), kao institucija odgovorna za cjelokupan proces strateškog planiranja u Federaciji BiH, analizira razvijenost kantona spram nivoa razvijenosti prosjeka Federacije BiH i to iskazuje indeksom razvijenosti. Prema Zakonu o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 32/17), Indeks razvijenosti predstavlja kompozitni pokazatelj koji se računa kao ponderirani prosjek više temeljnih socioekonomskih pokazatelja radi mjerenja stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave i kantona, i izrađuje se u svrhu mjerenja sveukupnog uticaja implementacije strateških dokumenata.

Rang razvijenosti kantona do 2017. godine se radio na osnovu aritmetičke sredine pet pokazatelja – stepen zaposlenosti, stepen nezaposlenosti, broj učenika osnovnih i srednjih škola na 1000 stanovnika, odsutno stanovništvo u odnosu na 1991. godinu i poreski prihodi po općinama po glavi stanovnika.

Za 2018. godinu indeks razvijenosti kantona i jedinica lokalne samouprave u Federaciji koristili su se sljedeći indikatori:

- a) prihodi od poreza na dohodak po stanovniku;
- b) stepen zaposlenosti;

- c) kretanje stanovništva;
- d) udio starog stanovništva u ukupnom stanovništvu;
- e) stepen obrazovanja radne snage.

Na osnovu prikupljenih statističkih podataka može se zaključiti da su kretanja u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) u 2018. godini imala uzlaznu putanju. Sveukupno gledano raspoloživi pokazatelji ukazuju na rast ekonomske aktivnosti, ali politička situacija i nedovoljan rast investicija i dalje sprečavaju značajniji ekonomski rast privrede.

Tabela 2. Nivo razvijenosti po kantonima u FBiH u 2018. godini

Rang	Naziv	Prihod od poreza na dohodak po 2018	Stepen zaposlenosti 2018	Kretanje stanovništva 2013-2018	Učešće starog stanovništva 2013-2018	Stepen obrazovanja stanovništva 2017	Indeks 2018	Grupa
1	Kanton Sarajevo	3,12	2,3	1,81	0,78	1,53	2,03	I
2	Hercegovačko-neretvanski kanton	1,46	1,2	0,70	0,55	1,53	1,13	II
3	Bosansko-podrinjski kanton Goražde	1,33	1,92	0,69	0,35	1,05	1,12	II
4	Zapadnohercegovački kanton	0,79	0,77	0,85	0,74	2,03	1,04	II
5	Zeničko-dobojski kanton	0,52	0,95	0,88	1,26	0,64	0,81	II
6	Tuzlanski kanton	0,43	0,84	1,01	1,05	0,80	0,79	II
7	Srednjobosanski kanton	0,22	0,65	0,84	1,30	0,76	0,70	II
8	Unsko-sanski kanton	0,09	0,0	0,87	1,51	0,00	0,42	III
9	Posavski kanton	0,20	0,16	0,00	0,60	0,64	0,30	III
10	Kanton 10	0,00	0,01	0,01	0,00	1,29	0,26	III

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Kao što je prikazano u Tabeli 2., po izračunu indeksa razvijenosti FZZPR-a u 2018. godini na 1. mjestu po rangu razvijenosti je i dalje Kanton Sarajevo dok je na posljednjem 10. mjestu Kanton 10. Tuzlanski kanton je po indeksu razvijenosti za 2018. godinu pozicioniran na 6. mjestu. Ispred Tuzlanskog kantona su po indeksu razvijenosti takođe pozicionirani Hercegovačko-neretvanski kanton, Bosansko-podrinjski kanton Goražde, Zapadno-hercegovački kanton i Zeničko-dobojski kanton. Kanton Sarajevo, koji zauzima prvo mjesto po razvijenosti kantona, bilježi višestruko veće prihode od poreza na dohodak po glavi stanovnika, a skoro trostruko veće vrijednosti stepena zaposlenosti, kao i dvostruko veće vrijednosti stepena obrazovanja u odnosu na Tuzlanski kanton.

Po izračunu indeksa razvijenosti u 2018. godini, na 1. mjestu po rangu razvijenosti u Tuzlanskom kantonu je grad Tuzla, dok je na posljednjem mjestu općina Sapna (Tabela 3.). Grad Tuzla kao prvorangirani ima višestruko veće vrijednosti prihoda od poreza na dohodak po glavi stanovnika, stepena zaposlenosti, kao i stepena obrazovanja stanovništva u odnosu na općinu Sapna, koja je rangirana na posljednjem mjestu.

Tabela 3. Nivo razvijenosti po JLS u TK u 2018. godini

R.br.	Naziv	Prihod od poreza na dohodak pc 2018	Stepen zaposlenosti 2018	Kretanje stanovništva 2013-2018	Učešće starog stanovništva 2013-2018	Stepen obrazovanja stanovništva 2017	Indeks 2018	Rang	Grupa
1	Tuzla	1,19	1,46	1,01	0,85	1,16	1,15	11	II
2	Banovići	0,87	0,91	1,05	1,17	1,05	0,998	17	III
3	Gračanica	0,67	1,04	1,06	1	0,94	0,92	26	III
4	Lukavac	0,82	0,89	0,93	0,93	1,02	0,91	28	III
5	Živinice	0,5	0,7	1,09	1,15	0,9	0,84	40	III
6	Gradačac	0,41	0,98	1,01	1	0,81	0,81	42	III
7	Doboj - Istok	0,47	0,78	0,89	1,05	0,85	0,78	48	III
8	Srebrenik	0,41	0,62	1,04	1,04	0,84	0,76	51	III
9	Kladanj	0,35	0,68	0,8	1,1	0,82	0,71	55	IV
10	Kalesija	0,27	0,52	1,01	1,2	0,64	0,68	61	IV
11	Teočak	0,14	0,22	0,89	1,09	0,4	0,5	75	V
12	Čelić	0,16	0,46	0,82	0,94	0,27	0,49	76	V
13	Sapna	0,08	0,18	0,83	1,19	0,21	0,44	77	V

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prema indeksu razvijenosti u Federaciji, kategorizacija jedinica lokalne samouprave radi se u pet grupa, a kantona u tri grupe, pri čemu viši broj grupe znači niži nivo razvijenosti. U skladu s tim, u V grupu (izrazito nerazvijene općine) spadaju Čelić, Sapna i Teočak, dok u grupu IV (nerazvijene općine) spadaju Kalesija i Kladanj. Banovići, Doboj-Istok, Gračanica, Gradačac, Lukavac, Srebrenik i Živinice spadaju u III grupu, dok jedino Tuzla spada u II grupu.

1.2. Demografske karakteristike i kretanja

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u 2018. godini (stanje 30.06.2018.godine) jena području Tuzlanskog kantona živjelo ukupno 440.351 stanovnika, što čini 20,05% stanovnika FBiH i Tuzlanski kanton najmnogoljudnijim kantonom u FBiH. Broj stanovnika u odnosu na prethodnu godinu je manji za 1.551, dok je broj stanovnika u Federaciji BiH manji za 4.960. Tuzlanski kanton zauzima površinu od 2.649 km², odnosno 10,17% teritorije FBiH ili 5,18% teritorije Bosne i Hercegovine.

Gustina naseljenosti u Tuzlanskom kantonu u 2018. godini iznosi 166,2 stan/km² i prema tom podatku Tuzlanski kanton spada u kategoriju gusto naseljenih kantona. Gustina naseljenosti u Tuzlanskom kantonu znatno je veća od prosjeka naseljenosti u Federaciji BiH, koja iznosi 84,1 stan/km². Najgušće naseljeno područje u Kantonu je grad Tuzla sa 374,3 stan/km² (Tabela 4.).

Tabela 4. Gustina naseljenosti stanovništva u TK u periodu 2014-2018. godina

Grad/ Općina	Broj naseljenih mjestâ	Površina općina u km ²	Stanovništvo					Gustina naseljenosti u 2018. godini	Po popisu 1991.	Odsutno stanovništvo
			2014	2015	2016	2017	2018			
Banovići	20	185	25.948	25.922	22.827	22.799	22.749	123,0	26.590	-3.841
Čelić	20	140	13.624	13.575	10.276	10.167	10.075	72,0	12.541	-2.466
Doboj Istok	6 ⁵	41	10.194	10.167	10.105	10.030	9.936	242,3	10.096	-160
Gračanica	23	216	52.607	52.701	45.229	45.260	45.128	208,9	47.398	-2.270
Gradačac	34	218	45.965	45.875	39.148	39.082	38.997	178,9	41.776	-2.779
Kalesija	28	201	36.041	35.990	32.961	32.856	32.756	163,0	35.089	-2.333
Kladanj	48	331	14.616	14.470	12.070	11.936	11.824	35,7	15.665	-3.841
Lukavac	44	337	50.449	50.316	43.952	43.753	43.447	128,9	56.408	-12.961
Sapna	13	118 ⁶	12.676	12.629	10.938	10.840	10.728	90,9	13.609	-2.881
Srebrenik	49	248	41.905	41.906	39.644	39.603	39.504	159,3	40.896	-1.392
Teočak	10	29	7.314	7.299	7.345	7.280	7.203	248,4	9.270	-2.067
Tuzla	66	294	131.634	131.684	110.642	110.379	110.040	374,3	131.513	-21.473
Živinice	29	291	56.171	56.232	57.916	57.917	57.964	199,2	54.783	3.181
TK	390	2.649	499.144	498.766	443.053	441.902	440.351	166,2	495.634	-55.283
FBiH	3,336	26.110	2.336.722	2.334.348	2.206.231	2.201.193	2.196.233	84,1	2.758.416	-562.183

Izvor: Federalni zavod za statistiku, Federalni zavod za programiranje razvoja

Osnovni pokazatelji koji opisuju demografska kretanja na području Tuzlanskog kantona su negativan migracijski saldo, napuštanje sela i pritisak na gradska sjedišta, te negativan prirodni priraštaj.

Grad Tuzla je najnaseljenije mjesto sa 110.040 stanovnika, drugo naseljeno mjesto sa 57.964 je grad Živinice, a najmanje naseljena je općina Teočak sa 7.203 stanovnika, koja je ujedno i površinom najmanja općina (29 km²). Najveću površinu zauzima općina Lukavac sa 337 km², a slijedi je općina Kladanj sa 331 km².

⁵Općina Doboj Istok je dostavila primjedbu na podatak da je broja naseljenih mjesta 5.

⁶Općina Sapna je dostavila primjedbu na podatak da je površina općine 122,35 km².

Tabela 5. Prirodni priraštaj u TK i FBiH u periodu 2014-2018. godina

Grad/ Općina	Živorodeni					Umrli					Prirodni priraštaj				
	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018
Banovići	246	222	225	240	206	143	184	168	168	180	103	38	57	72	26
Čelić	60	78	62	56	60	103	101	103	78	104	-43	-23	-41	-22	-44
Doboj Istok	76	108	97	85	96	75	103	125	120	127	1	5	-28	-35	-31
Gračanica	447	363	422	390	430	317	328	346	367	406	130	35	76	23	20
Gradačac	353	333	358	372	373	357	362	375	378	392	-4	-29	-17	-6	-21
Kalesija	305	262	300	272	270	214	256	244	276	248	91	719	672	-4	19
Kladanj	85	100	101	85	75	93	101	100	108	117	-8	161	200	-23	-43
Lukavac	340	335	293	340	370	414	485	423	473	485	-74	-150	-130	-133	-116
Sapna	70	70	62	58	54	54	78	63	86	79	16	-8	-1	-28	-36
Srebrenik	372	287	323	362	354	237	301	311	338	328	135	-14	12	24	26
Teočak	54	55	37	33	43	45	57	49	54	77	9	-2	-12	-21	-34
Tuzla	984	975	916	881	894	925	1.124	1.135	1.256	1.221	59	-149	-219	-375	-329
Živinice	516	536	531	548	503	401	460	482	448	469	115	76	49	100	43
TK	3.908	3.724	3.727	3.722	3.740	3.378	3.940	3.924	4.150	4.233	530	-216	-197	-428	-520
FBiH	19.187	18.935	19.110	19.216	18.522	19.371	20.885	20.558	21.019	20.774	-184	-1.950	-1.448	-1.803	-2.243

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

U 2018. godini zabilježen je pad broja novorođene djece za 115 živorođeno dijete, ali i pad broja umrlog stanovništva za 61 u odnosu na prošlu godinu, što u konačnici rezultira negativnim prirodnim priraštajem, čime se nastavila tendencija iz perioda 2015.-2017. godine, za razliku od 2014. godine, kada je jedino evidentiran pozitivan prirodni priraštaj u Tuzlanskom kantonu. Pozitivan prirodni priraštaj imali su Banovići, Gračanica, Kalesija, Srebrenik i Živinice.

U 2018. godini je na području Tuzlanskog kantona, živjelo 14,63% stanovništva starosti do 14 godina, 14,89% stanovništva iznad 65 godina, a radni kontingent stanovništva - grupacija od 15 do 64 godine starosti - činilo je 70,47% ukupnog stanovništva što je u odnosu na 2017. godinu manje za 0,03%.

Tabela 6. Prirodni priraštaj u 2018. godini po JLS u TK

Općina	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Živorodeni	Umrli	Umrli dojenčad	Broj zaključenih brakova	Broj razvedenih brakova	Priraštaj
		Ø 2018	Ø 2018	Ø 2018	Ø 2018	Ø 2018	
Banovići	22.749	206	180	1	145	22	26
Čelić	10.075	60	104	1	57	5	-44
Doboj-Istok	9.936	96	127	2	77	13	-31
Gračanica	45.128	426	406	4	291	48	20
Gradačac	38.997	371	392	1	258	70	-21
Kalesija	32.756	267	248	4	231	53	19
Kladanj	11.824	74	117	-	89	0	-43
Lukavac	43.447	369	485	4	301	65	-116
Sapna	10.728	43	79	1	74	23	-36
Srebrenik	39.504	354	328	1	239	52	26
Teočak	7.203	43	77	1	48	7	-34
Tuzla	110.040	892	1.221	16	626	99	-329
Živinice	57.964	512	469	2	443	65	43
TUZLANSKI	440.351	3.723	4.233	38	2.879	522	-520
Federacija BiH	2.196.233	18.889	21.442	158	13.061	1.823	-2.543

Najveće učešće mladog stanovništva do 14 godina, zabilježeno je u gradu Živinice i gradu Gračanica sa 15,9%, a najmanje u općini Lukavac (12,8%) i gradu Tuzla (13,2%). Učešće starije grupacije stanovnika iznad 65 godina je sa 18,43% najveće u gradu Tuzla, a najmanje u općinama Kalesija (10,85%) i Sapna (11,10%).

Tabela 7. Radno sposobno stanovništvo (15-64 godine) u 2018. godini po JLS u TK

Općina	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Radno sposobno stanovništvo	% Radno sposobnog stanovništva
Banovići	22.749	16.630	73,1
Čelić	10.075	7.057	70,0
Doboj-Istok	9.936	6.989	70,3
Gračanica	45.128	31.141	69,0
Gradačac	38.997	26.982	69,2
Kalesija	32.756	24.126	73,7
Kladanj	11.824	8.663	73,3
Lukavac	43.447	30.648	70,5
Sapna	10.728	7.915	73,8
Srebrenik	39.504	27.752	70,3
Teočak	7.203	5.294	73,5
Tuzla	110.040	75.240	68,4
Živinice	57.964	41.871	72,2
TUZLANSKI KANTON	440.351	310.308	70,5
Federacija BiH	2.196.233	1.538.814	70,1

1.3. Privredni pokazatelji

U Tabeli 8.⁷ predstavljen je trend promjena vrijednosti ključnih pokazatelja ekonomskog razvoja u Tuzlanskom kantonu za period od 2013. do 2018. godine, sa postavljenim ciljevima u 2020. godini. Radi preglednosti i potpunije predstave o kretanjima ključnih pokazatelja, kao polazne vrijednosti su u prvoj koloni „2013“ dati pokazatelji iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016-2020. godina, dok su u drugoj koloni „2013“ dati podaci Federalnog zavoda za statistiku i Federalnog zavoda za programiranje razvoja.

Tabela 8. Pregled pokazatelja ekonomskog razvoja u TK za period od 2013. do 2018. godine

Indikator	2013 (iz SR TK)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020 Cilj
EKONOMSKI SEKTOR								
Prioritet 1.1. Razviti privredu Tuzlanskog kantona realizacijom novih investicija i poticanjem sektora poduzetništva.								
Vrijednost ostvarenih domaćih i stranih investicija.	424.402.000	437.988.000	388.147.000	460.557.000	401.417.000	368.083.000	n/a	466.842.200
Broj podržanih preduzeća/obrta.	0	175	195	103	130	95	61	700
Prioritet 1.2. Jačati konkurentnost sektora poljoprivrede								
Ostvarene investicije u poljoprivredi u nova stalna sredstva, uključujući investicije poljoprivrednih gazdinstava (princip čistih djelatnosti); u hilj. KM	34.494	24.776	26.367	28.450	24.669	24.618	n/a	-
Ukupna poŕnjvena površina svih kultura u ha.	55,259 ha	53.547 ha	51.830 ha	55.891 ha	57.249 ha	57.839 ha	59.499 ha	60.784
Ukupan broj rodni stabala.	4.275.409	4.630.054	4.868.410	5.062.485	5.129.848	5.078.981	5.229.086	4.489.179
Brojno stanje stoke	279.362	263.436	262.718	264.267	259.453	259.433	261.747	293.330
Prioritet 1.3. Unaprijediti prometnu mrežu i povezanost Tuzlanskog kantona sa razvijenim tržištima								
Broj prevezenih putnika u hilj.	102.422	11.786	4.485	4.186	3.180	2.466	1.845	112.664 ⁸
Količina prevezene robe u hilj.	60 tona	1.492	1.849	1.867	2.420	2.383	2.415	66 tona ⁹

Vrijednost ostvarenih domaćih i stranih investicija varirala je u posmatranom vremenskom razdoblju, međutim zbog nedostatka zvaničnih podataka za 2018. godinu, nemoguće je procijeniti razlike u odnosu na postavljeni cilj.

⁷Obzirom da nadležne institucije još uvijek nisu objavile sve zvanične podatke za 2017. godinu, određeni pokazatelji ekonomskog razvoja Tuzlanskog kantona nedostaju u datom pregledu.

⁸Prilikom izrade Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.-2020. godina je napravljena greška prilikom definisanja polazne vrijednosti, te je na osnovu toga pogrešno definisana i ciljna vrijednost za 2020. godinu.

⁹Prilikom izrade Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.-2020. godina je napravljena greška prilikom definisanja polazne vrijednosti, te je na osnovu toga pogrešno definisana i ciljna vrijednost za 2020. godinu.

Ostvarene investicije u poljoprivredi u nova stalna sredstva, uključujući i investicije poljoprivrednih gazdinstava (princip čistih djelatnosti), varirala je u posmatranom vremenskom razdoblju. Za 2018. godinu nedostaju zvanični podaci, i neće biti objavljeni prije 2020. godine, te se ne može dati procjena odnosa ostvarenih i planiranih investicija.

Ukupna požnjevena površina svih kultura ima neznatnu razliku u polaznoj vrijednosti i, za razliku od tendencije blagog pada do 2014. godine, u protekle četiri godine bilježi konstantan rast. Ukupan broj rodni stabala je do 2015. godine bilježio tendenciju rasta, uz blagi pad u posljednje dvije godine, te u 2018. godini bilježi opet značajan rast.

Broj prevezenih putnika i količina prevezene robe imaju znatnu razliku u polaznoj vrijednosti, a kako je vidljivo iz dostupnih statističkih podataka, broj prevezenih putnika ima tendenciju smanjenja dok količina prevezene robe ima tendenciju rasta.

Prema statističkim podacima u 2018. godini u FBiH ostvaren je blagi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje za 0,8%, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2,9 procentnih poena, dok je u Tuzlanskom kantonu ostvaren fizički obim industrijske proizvodnje na nivou iz prethodne godine.

Struktura industrijske proizvodnje se neznatno promijenila u odnosu na 2017. godinu, tako da i dalje najveće učešće ima prerađivačka industrija (70,5%), proizvodnja električne energije (17,5%) i rudarstvo (10,0%).

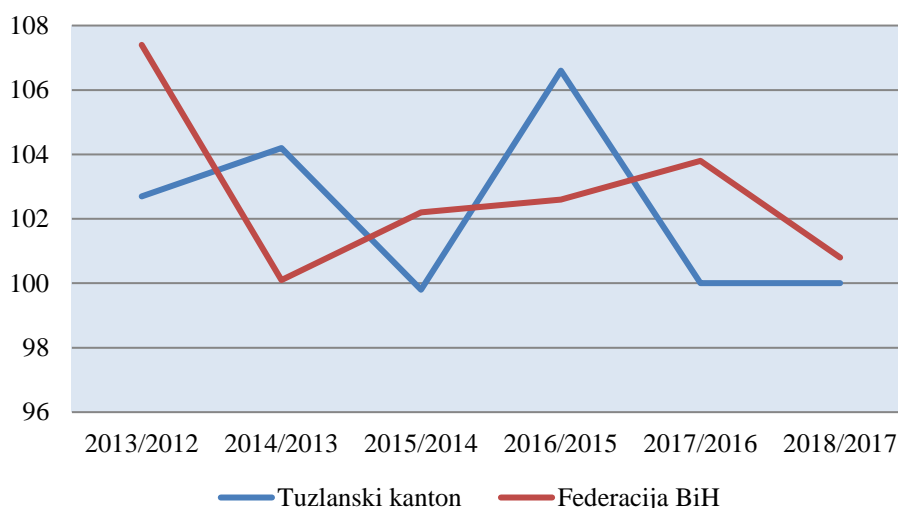
Indeks industrijske proizvodnje po godinama u Tuzlanskom kantonu i FBiH u periodu 2013. – 2018. godine dat je u Tabeli 9.

Tabela 9. Index industrijske proizvodnje po godinama u TK i FBiH

Indeks-Godina	Tuzlanski kanton	Federacija BiH
2013/2012	102,7	107,4
2014/2013	104,2	100,1
2015/2014	99,8	102,2
2016/2015	106,6	102,6
2017/2016	100,0	103,8
2018/2017	100,0	100,8

Izvor: Federalni zavod za statistiku

U Tuzlanskom kantonu fizički obim industrijske proizvodnje je na istom nivou kao i prethodne godine, dok je u FBiH ostvaren blagi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje po stopi od 0,8%. Rast fizičkog obima industrijske proizvodnje Tuzlanskog kantona zabilježen je u oblasti prerađivačke industrije (rast 3,6%). Index industrijske proizvodnje po godinama predstavljen je u Grafikonu 2.

Grafikon 1. Index industrijske proizvodnje po godinama u TK i FBiH

Poslovni subjekti

Poslovni subjekti predstavljaju pravna i fizička lica registrovana na teritoriji FBiH, koji obavljaju djelatnost u skladu sa propisima, te tijela državne vlasti, tijela državne uprave i tijela lokalne samouprave i uprave.

Prema statističkim podacima, ukupan broj poslovnih subjekata u FBiH na dan 31.12.2018. godine iznosio je 140.075, što je za 4.736 više u odnosu na prethodnu godinu. Ukupan broj poslovnih subjekata u Tuzlanskom kantonu iznosi 26.937 i veći je za 499 poslovnih subjekata u odnosu na prethodnu godinu. Broj poslovnih subjekata u Tuzlanskom kantonu učestvuje u ukupnom broju poslovnih subjekata u Federaciji BiH sa 19,23%. Porast broja poslovnih subjekata u Tuzlanskom kantonu čini 10,5% od ukupnog porasta broja poslovnih subjekata u FBiH.

Tabela 10. Struktura poslovnih subjekata u TK i FBiH u periodu 2013.-2018.

Godina	Broj poslovnih subjekata TK			Ukupno TK	Ukupno FBiH	Broj poslovnih subjekata na 1000 stanovnika u TK	Učešće kantona u FBiH
	Pravna lica	Podružnice u sastavu pravnih lica	Fizička lica obrtnici				
2013.	8.406	5.489	10.723	24.618	128.728	49,3	19,12%
2014.	8.566	5.534	10.904	25.004	129.315	50,1	19,34%
2015.	8.806	5.608	11.127	25.541	131.291	51,2	19,45%
2016.	9.071	5.745	11.439	26.255	134.019	59,3	19,59%
2017.	9.243	5.896	11.299	26.438	135.339	59,8	19,53%
2018.	9.514	5.892	11.531	26.937	140.075	61,2	19,23%

Izvor: Federalni zavod za statistiku; Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj poslovnih subjekata u FBiH, ne računajući podružnice u sastavu pravnih lica, na dan 31.12.2018. godine iznosi 110.536, što je više za 4,3% u odnosu na prethodnu godinu. Broj poslovnih subjekata u Tuzlanskom kantonu, ne računajući podružnice u sastavu pravnih lica,

iznosi 21.045 i viši je za 503 ili 2,4% u odnosu na prethodnu godinu, te učestvuje u ukupnom broju poslovnih subjekata u Federaciji BiH sa 19,0%.

Registрован broj pravnih lica u FBiH na dan 31.12.2018. godine iznosi 59.199, što je više za 3,6% u odnosu na prethodnu godinu, dok u Tuzlanskom kantonu broj registrovanih pravnih lica iznosi 9.514, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 271 ili 2,9%. Broj registrovanih pravnih lica u Tuzlanskom kantonu učestvuje u ukupnom broju registrovanih pravnih lica u Federaciji BiH sa 16,1%.

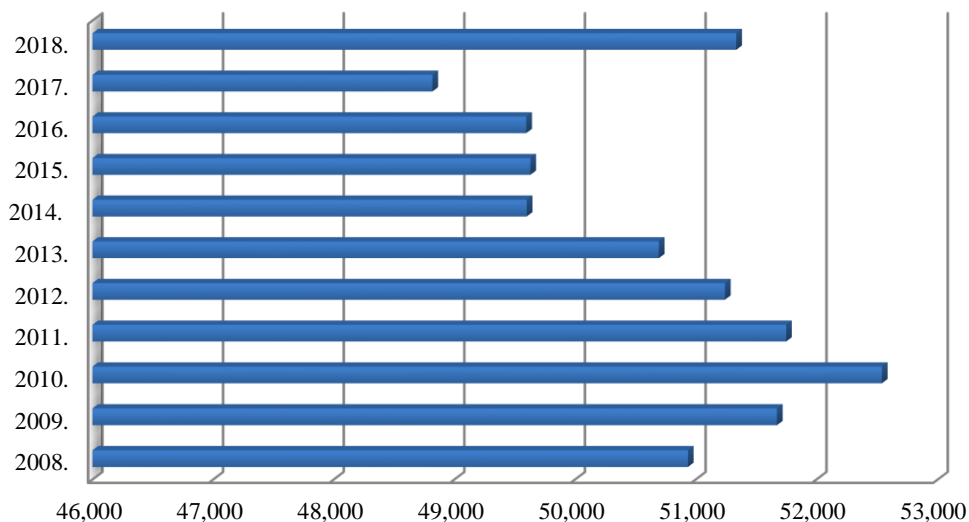
Na dan 31.12.2018. godine registrovano je ukupno 29.539 poslovnih jedinica u sastavu pravnih lica u FBiH ili 3,6% više nego u 2017. godini. U Tuzlanskom kantonu je registrovano ukupno 5.892 poslovnih jedinica u sastavu pravnih lica. Pod jedinicama poslovnih subjekata podrazumijevaju se organizacione jedinice u sastavu poslovnog subjekta (radionice, skladišta, uredi, predstavništva, prodajna mjesta itd.) smještene na geografski određenom mjestu.

Tabela 11. Struktura poslovnih subjekata u TK po JLS u 2018. godini

Općina	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Broj subjekata				Broj subjekata na 1000 stanovnika
		UKUPNO	Pravna lica	Podružnice u sastavu pravnih lica	Fizička lica obrtnici	
Banovići	22.749	993	313	210	470	43,7
Čelić	10.075	502	169	97	236	49,8
Doboj-Istok	9.936	547	185	146	216	55,1
Gračanica	45.128	2.707	843	609	1.255	60,0
Gradačac	38.997	2.792	907	558	1.327	71,6
Kalesija	32.756	1.459	446	357	656	44,5
Kladanj	11.824	802	256	126	420	67,8
Lukavac	43.447	2.448	716	464	1.268	56,3
Sapna	10.728	344	113	84	147	32,1
Srebrenik	39.504	1.991	757	541	693	50,4
Teočak	7.203	268	74	49	145	37,2
Tuzla	110.040	9.460	3.825	2.055	3.580	86,0
Živinice	57.964	2.624	910	596	1.118	45,3
TUZLANSKI KANTON	440.351	26.937	9.514	5.892	11.531	61,2
Federacija BiH	2.196.233	140.075	59.199	29.539	51.337	63,8

Fizičke osobe obrtnici su osobe koje samostalno vrše djelatnosti, obavljaju djelatnost obrta i slobodnih zanimanja u svoje ime i za svoj račun. Broj registrovanih fizičkih lica-obrtnika u FBiH, sa stanjem na dan 31.12.2018. godini iznosi 51.337 što je više za 5,2% u odnosu na prethodnu godinu. U Tuzlanskom kantonu broj registrovanih obrtnika iznosi 11.531 što je više za 228 ili 2,1% u odnosu na 2017. godinu. Broj registrovanih fizičkih lica – obrtnika u Tuzlanskom kantonu učestvuje u ukupnom broju registrovanih fizičkih lica – obrtnika u Federaciji BiH sa 22,5%.

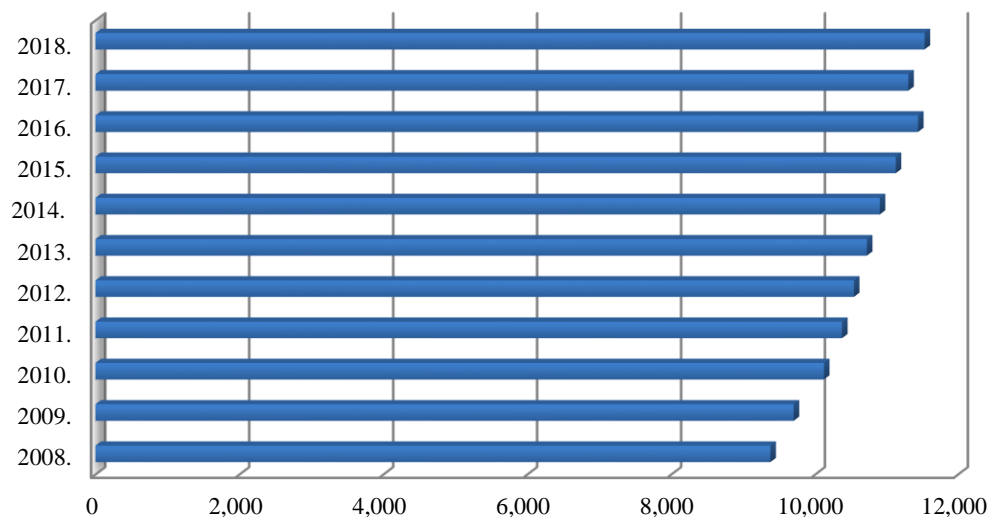
Posmatrajući period od 2008. do 2018. godine, najveći broj registrovanih obrta u Federaciji BiH zabilježen je 2010. godine kada je iznosio 52.539 obrta nakon čega se bilježi kontinuirani pad sve do 2015. godine kada je ponovo došlo do blagog rasta obrta. U 2016. i 2017. godini dolazi ponovo do pada broja obrta u Federaciji Bosne i Hercegovine, da bi se broj registrovanih obrta značajno povećao u 2018. godini (2.519 obrta više u odnosu na 2017. godinu).

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
■ BROJ OBRTA U FBiH	50,936	51,674	52,539	51,750	51,243	50,695	49,600	49,630	49,596	48,818	51,337

Grafikon 2. Pregled registrovanih obrta u FBiH za period 2008.-2018. godina

Ukoliko posmatramo period od 2008. do 2018. godina, na Tuzlanskom kantonu se do 2016. godine bilježi kontinuirani rast broja registrovanih obrta u Tuzlanskom kantonu. Nakon manjeg smanjenja broja obrta, i to za 136 obrta u 2017. godini, ponovo je evidentiran rast u 2018. godini za 228 registrovana obrta odnosno za 2,01% u odnosu na prethodni period (Grafikon 3.).

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
■ BROJ OBRTA U TK	9,376	9,699	10,123	10,376	10,542	10,723	10,904	11,127	11,439	11,303	11,531

Grafikon 3. Pregled registrovanih obrta u TK za period 2008.-2018. godina

Prema oblicima obavljanja djelatnosti obrta u Tuzlanskom kantonu u 2018. godini, obrt kao osnovnu djelatnost obavljalo je 9.360. obrtnika, kao dopunsku djelatnost 1.917 obrtnika, kao pomoćnu djelatnost 182 obrtnika, dok za njih 72 oblik djelatnosti nije registrovan.

Na osnovu prezentiranih podataka, evidentan je ponovni rast broja registrovanih obrta, kako u Federaciji Bosne i Hercegovine, tako i u Tuzlanskom kantonu. Naime, pored vlasnika obrta u obrtništvu je, prema posljednjim pokazateljima, zaposleno 57.350 osoba, što čini oko 12% zaposlenosti u Federaciji BiH. S tim u vezi, i dalje su neophodne mjere usmjerene na poticanje osnivanja novih obrta, kao i očuvanje postojećih, uz obavezno unapređenje okruženja za poslovanje obrtnika na tržištu Federacije Bosne i Hercegovine.

Uvoz i izvoz

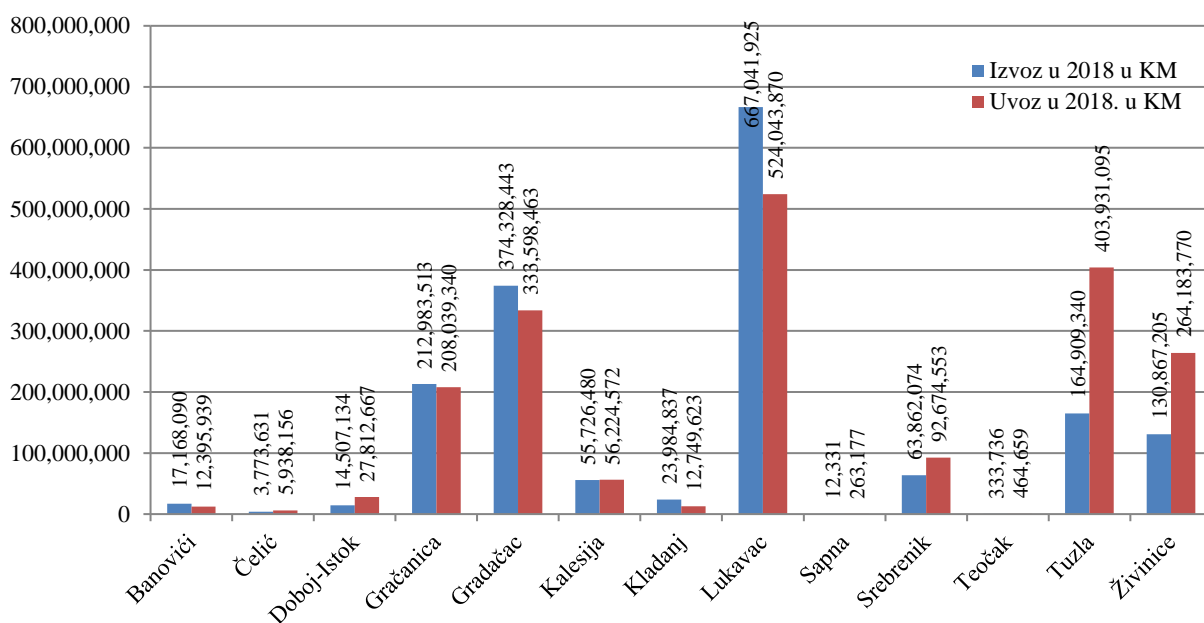
U 2018. godini u Federaciji BiH ostvaren je uvoz u ukupnom iznosu od 13.267 mil. KM što je za 6,7% više u odnosu na 2017. godinu. U Tuzlanskom kantonu uvoz iznosi 1.942 mil. KM što je za 8,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Najveće učešće u uvozu Federacije BiH i dalje ima Sarajevski kanton sa 35,3%, te Tuzlanski kanton sa 14,6%, dok najmanje učešće imaju Kanton 10 sa svega 1,0%. i Bosansko-podrinjski sa 0,9%. Najveće povećanje uvoza zabilježeno je u općinama Teočak za 164,3%, Banovići za 67,3% i Kladanj 44,9%, dok je smanjenje uvoza zabilježeno samo u općini Sapna za 29,9% i gradu Gračanica za 1,1%.

U 2018. godini u Federaciji BiH ostvaren je izvoz u ukupnom iznosu od 7.912 mil. KM, što je za 9,1% više u odnosu na izvoz u 2017. godini. Najveće učešće u izvozu Federacije BiH ima Tuzlanski kanton sa 21,9% sa ostvarenih više od 1.729 mil. KM izvoza, što je za 11,7% više ostvarenog izvoza u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 12. Vanjskotrgovinska razmjena na TK u 2018. godini

Općina/Grad	IZVOZ u KM	IZVOZ u KM	IZVOZ u KM	UVOZ U KM	Pokrivenost uvoza izvozom u 2018. godini u %	Saldo robne razmjene u 2018. godini u KM
	I-XII 2017	I-XII 2018	I-XII 2017	I-XII 2018		
Banovići	18.438.155	17.168.090	7.409.516	12.395.939	138,50	4.772.151
Čelić	3.278.897	3.773.631	5.000.549	5.938.156	63,55	-2.164.525
Doboj-Istok	13.126.291	14.507.134	24.414.689	27.812.667	52,16	-13.305.533
Gračanica	191.762.975	212.983.513	210.411.729	208.039.340	102,38	4.944.173
Gradačac	356.974.948	374.328.443	324.618.999	333.598.463	112,21	40.729.980
Kalesija	55.671.132	55.726.480	52.875.354	56.224.572	99,11	-498.092
Kladanj	23.136.581	23.984.837	8.801.148	12.749.623	188,12	11.235.213
Lukavac	582.464.110	667.041.925	461.333.233	524.043.870	127,29	142.998.054
Sapna	6.229	12.331	375.526	263.177	4,69	-250.845
Srebrenik	48.719.026	63.862.074	80.328.118	92.674.553	68,91	-28.812.479
Teočak	663.405	333.736	175.798	464.659	71,82	-130.924
Tuzla	144.118.535	164.909.340	391.591.553	403.931.095	40,83	-239.021.755
Živinice	110.552.403	130.867.205	223.854.063	264.183.770	49,54	-133.316.565
TK	1.548.912.685	1.729.498.739	1.791.190.275	1.942.319.885	89,04	-212.821.145

Povećanje izvoza zabilježeno je u skoro svim jedinicama lokalne samoupravna području Tuzlanskog kantona, a najviše u Sapni za 98,0%, Srebreniku za 31,0% i Živnicama za 18,4%, dok je smanjenje izvoza zabilježeno u općinama Teočak za 49,7% i Banovići za 6,9%.

Grafikon 4. Izvoz i uvoz u JLS na TK u 2018. godini

Kontinuiranom rastu izvoza u najznačajnijoj mjeri doprinosi rast i razvoj prerađivačke industrije, kao ključnog pokretačkog sektora privrede Tuzlanskog kantona, na koju posljednjih par godina u prosjeku otpada polovina realizovanog izvoza Tuzlanskog kantona. Uzimajući u obzir snagu prerađivačke industrije Tuzlanskog kantona, razvojna putanja Tuzlanskog kantona je zasigurno postavljena, oslanjajući se na tradiciju industrijske proizvodnje, obrazovanu i cjenovno konkurentnu radnu snagu, geografski položaj koji omogućava niže troškove prevoza za druga tržišta, te raspoloživu infrastrukturu i instalirani kapaciteti prerade.

Procenat pokrivenosti uvoza izvozom u 2018. godini u FBiH iznosi 59,64%, dok u Tuzlanskom kantonu bilježi konstantan rast te u 2018. godini iznosi 89,04%. Kada je u pitanju pokrivenost uvoza izvozom, najbolji pokazatelji su zabilježeni u Kladnju, Banovićima, Lukavcu i Gradačcu.

Trgovinski deficit Federacije BiH u 2018. godini ostvaren je u iznosu od 5.355 mil. KM i bilježi povećanje za 3,4% u odnosu na vanjskotrgovinski deficit u prošloj godini. U Tuzlanskom kantonu zabilježen je deficit u iznosu od blizu 213 mil. KM i bilježi smanjenje za 12,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Biljna proizvodnja

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta na području Tuzlanskog kantona iznosi 125.408,16 ha, od čega je površina obradivog zemljišta 114.102,42 ha, odnosno 90,98%. Mogućnosti za bolje korištenje zemljišta leže i u nepovoljnom omjeru između obradivog i neobrađenog zemljišta, s obzirom na činjenicu da se koristi tek oko 50% obradivih površina.

U strukturi sjetvenih površina na području Tuzlanskog kantona dominiraju žita, prije svega kukuruz, koji je dominantna kultura za spremanje stočne hrane i pšenica, dok je udio raži, ječma i zobi nizak. Prinosi ovih kultura jako variraju, ovisno o vremenskim uvjetima, s obzirom da gotovo ne postoje sistemi za navodnjavanje, te zaštitu od leda i drugih vremenskih nepogoda. Proizvodnja krmnog bilja bilježi rast, zahvaljujući značajnom povećanju sjetvenih površina pod silažnim kukuruzom, koji bilježi i značajan rast prinosa, dok je proizvodnja uljarica gotovo pred gašenjem. Tradicionalno se na području Kantona uzgajaju povrtlarske kulture, najviše krompir, ali uglavnom na malim površinama, a sve veći značaj ima plastenička proizvodnja.

U strukturi voćarskih kultura zastupljena je proizvodnja jabučastog, jezgrastog, koštičavog i jagodičastog voća. U ukupnoj voćarskoj proizvodnji dominira proizvodnja šljive i jabuke, koje kao i ostale voćarske kulture uglavnom bilježe povećanja broja rodni stabala, ali i velike oscilacije u prinosima, ovisno o vremenskim uvjetima.

Tabela 13. Pregled prinosa usjeva u TK u periodu 2014-2018.

Usjevi	2014			2015			2016			2017			2018		
	Požnjevena površina (ha)	Prinos, tona		Požnjevena površina (ha)	Prinos, tona		Požnjevena površina (ha)	Prinos, tona		Požnjevena površina (ha)	Prinos, tona		Požnjevena površina (ha)	Prinos, tona	
		ukupno	po ha		ukupno	po ha		ukupno	po ha		ukupno	po ha		ukupno	po ha
Pšenica	3.440	8.209	2,4	3.702	12.448	3,4	3.711	15.216	4,1	3.485	12.741	3,7	3.682	13.465	3,7
Raž	231	507	2,2	303	735	2,4	247	820	3,3	234	593	2,5	253	718	2,8
Ječam	508	1.259	2,5	535	1.733	3,2	564	2.155	3,8	562	2.052	3,7	622	2.506	4,0
Zob	461	953	2,1	506	1.212	2,4	441	1.323	3	376	1.014	2,7	421	1.178	2,8
Tritikale	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	803	3.679	4,6	969	3.459	3,6
Kukuruz - zrno	19.497	68.507	4	21.343	92.839	4	21.535	118.121	6	21.779	73.515	3,4	21.667	107.287	5,0
Mrkva	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	100	483	4,8	94	504	5,4
Krastavac	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	492	2.886	5,9	620	3.391	5,5
Krom./Krumpir	6.918	46.387	7	7.314	66.916	9	7.220	78.630	11	7.143	61.655	8,6	7.199	70.751	9,8
Crni luk	606	2.554	4	640	2.544	4	683	3.953	6	672	2.950	4,4	658	4.491	6,8
Bijeli luk/češnjak	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	244	571	2,3	251	705	2,8
Grah - zrno	650	637	1	636	1.092	2	655	1.184	2	657	843	1,3	636	1.207	1,9
Grašak - zrno	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	82	82	1,0	105	105	1,0
Kupus	931	2.080	2	993	3.723	4	1.013	4.620	5	992	3.347	3,4	1017	4.849	4,8
Paradajz/Rajčica	585	2.244	4	580	2.708	5	647	3.540	6	626	2.828	4,5	621	3.192	5,1
Paprika zelena	508	1.350	3	509	1.728	3	562	2.205	4	550	1.865	3,4	548	2.041	3,7
Djetelina-sijeno	2.121	6.762	3	2.134	7.682	4	2.187	8.606	4	2.102	6.873	3,3	2.140	8.084	3,8
Lucer./Lucerna	1.993	6.029	3	2.134	7.303	3	2.204	8.279	4	2.115	6.359	3,0	1.953	7.225	3,7
Kukuruz zeleni	10.528	116.184	11	11.401	154.363	14	12.334	189.295	15	12.288	104.645	8,5	12.845	183.381	14,3
Stočna repa sa travama i žitom	60	390	7	11	127	12	18	206	11	23	234	10,2	22	321	14,6
Trav. djet.smj.	2.797	6.430	2	3.150	7.823	3	3.228	9.172	3	3.433	7.163	2,1	3.176	8.153	2,6

Izvor: Federalni zavod za statistiku, Tuzlanski kanton u brojkama 2018

Tabela 14. Pregled prinosa voća u TK u periodu 2014-2018.

Voće	2014			2015			2016			2017			2018		
	Broj rodnih stabala	Prinos		Broj rodnih stabala	Prinos		Broj rodnih stabala	Prinos		Broj rodnih stabala	Prinos		Broj rodnih stabala	Prinos	
		ukupno (t)	kg/stablo		ukupno (t)	kg/stablo		ukupno (t)	kg/stablo		ukupno (t)	kg/stablo		ukupno (t)	kg/stablo
Trešnje	190.655	2.241	11,8	193.545	2.821	14,6	193.688	3.017	15,6	201.641	2.943	14,6	205.923	3.278	15,9
Višnje	96.159	1.134	11,8	97.502	1.336	13,7	97.305	1.329	13,7	101.090	1.189	11,8	102.938	1.232	12,0
Kajsije	43.342	88	2	41.682	126	3	37.880	123	3,2	38.095	522	13,7	38.906	233	6,0
Jabuke	1.306.493	7.079	5,4	1.324.352	13.121	9,9	1.377.674	14.371	10,4	1.419.715	12.268	8,6	1.463.980	16.670	11,4
Kruške	532.892	2.781	5,2	558.347	4.055	7,3	588.398	4.755	8,1	598.036	3.779	6,3	613.252	5.543	9,0
Šljive	2.576.159	18.744	7,3	2.714.350	25.794	9,5	2.710.750	28.327	10,4	2.597.869	16.616	6,4	2.650.980	26.297	9,9
Breskve	45.100	270	6	47.562	348	7,3	38.538	293	7,6	49.055	257	5,2	49.552	327	6,6
Orasi	77.610	285	3,7	85.145	424	5	85.615	555	6,5	73.480	346	4,7	72.655	521	7,2
Grožđe	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	30.900	100	3,2	30.900	91	3,0

Izvor: Federalni zavod za statistiku, Tuzlanski kanton u brojkama 2018

Turizam

U 2018. godini Tuzlanski kanton je posjetilo 47.077 turista što je za 846 više u odnosu na 2017. godinu, pri čemu je u 2018. godini ostvaren broj noćenja od 81.512 ili za 1.501 više u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 15. Pregled broja dolazaka i noćenja turista prema vrstama objekata u periodu 2013-2018. godina

	DOLASCI TURISTA			NOĆENJA TURISTA		
	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaćih turista	Stranih turista
2013	31.092	18.631	12.461	54.371	29.665	24.706
Hoteli i sličan smještaj	28.398	17.026	11.372	49.092	27.568	21.524
Odmarališta i slični objekti	2.622	1.533	1.089	5.207	2.025	3.182
Ostali smještaj	72	72	-	72	72	-
Broj ležaja	1.599					
2014	35.432	21.130	14.302	65.729	37.855	27.874
Hoteli i sličan smještaj	32.796	19.615	13.181	60.858	35.781	25.077
Odmarališta i slični objekti	2.636	1.515	1.121	4.871	2.074	2.797
Broj ležaja	1.619					
2015	41.799	24.435	17.364	87.631	55.372	32.260
Hoteli i sličan smještaj	38.824	22.621	16.203	82.407	52.602	29.806
Odmarališta i slični objekti	2.975	1.814	1.161	5.224	2.770	2.455
Broj ležaja	1.632					
2016	44.478	25.684	18.794	83.555	47.708	35.847
Hoteli i sličan smještaj	41.739	24.071	17.668	79.032	45.230	33.802
Odmarališta i slični objekti	2.616	1.593	1.023	4.334	2.442	1.892
Ostali smještaj	123	20	103	189	36	153
Broj ležaja	1.848					
2017	46.231	25.080	21.151	80.011	39.172	40.839
Hoteli i sličan smještaj	43.883	23.736	20.147	75.799	36.782	39.017
Odmarališta i slični objekti	1.788	1.024	764	2.861	1.552	1.309
Ostali smještaj	560	320	240	1.351	838	513
Broj ležaja	1.907					
2018	47.077	25.096	21.981	81.512	38.117	43.395
Hoteli i sličan smještaj	44.487	23.765	20.722	76.496	35.556	40.940
Odmarališta i slični objekti	2.152	1.011	1.141	3.393	1.387	2.006
Ostali smještaj	438	320	118	1.623	1.174	449
Broj ležaja	1.913					

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Broj domaćih gostiju je imao tendenciju značajnog rasta u periodu 2013-2016. godina, dok je taj broj u 2018. godini nešto niži u odnosu na prethodnu godinu. Pored toga broj noćenja domaćih turista nakon perioda značajnog rasta ima tendenciju smanjenja, a broj noćenja stranih turista je u značajnom porastu.

Prema podacima Svjetske turističke organizacije UNWTO, Bosna i Hercegovina je definirana kao jedna od tri turističke destinacije u svijetu s ukupnim potencijalom rasta turističkog tržišta od 10,5% (za period do 2020. godine), što u svakom slučaju može biti još jedna razvojna prilika i za Tuzlanski kanton.

Bogato kulturno-historijsko naslijeđe osnova je ponude u oblasti kulturnog turizma na Tuzlanskom kantonu, a mineralni izvori podloga za razvoj kapaciteta zdravstvenog i wellness turizma, čije učešće raste iz godine u godinu na području Tuzlanskog kantona. Brojna su bogatstva turističke ponude koja bi uz postojeće prednosti i naslijeđe, uz inovativan pristup prilagođen svjetskim trendovima i ulaganjima, postala zamajac razvoja ostalih privrednih grana Kantona, ali i razvoja cjelokupnog područja, čime se otvara prostor za nove investitore sa brojnim mogućnostima.

1.4. Društveni pokazatelji

U Tabeli 16. predstavljen je trend promjena vrijednosti ključnih pokazatelja društvenog razvoja u Tuzlanskom kantonu za period od 2013. do 2018. godine, sa postavljenim ciljevima u 2020. godini. Radi preglednosti i potpunije predstave o kretanjima ključnih pokazatelja, kao polazne vrijednosti su u prvoj koloni 2013 dati pokazatelji iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016-2020. godina, dok su u drugoj koloni 2013 dati podaci Federalnog zavoda za statistiku i Federalnog zavoda za programiranje razvoja.

Tabela 16. Pregled pokazatelja društvenog razvoja u TK za period od 2013. do 2018. godine

Indikator	2013 (iz SR TK)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020 Cilj
DRUŠTVENI SEKTOR								
Prioritet 2.1. Poboľjšati kvalitetu obrazovanja i naučno-istraživačkog rada								
Procenat upisanih učenika u srednje stručne škole	21,01%	22,90%	20,70%	21,40%	24,70%	24,80%	25,54%	26,01%
Broj studenata na 1.000 stanovnika TK	25	23,4	22,2	22,5	25,6	25,4	22,6	27,5
Broj provedenih istraživačkih radova	0	n/a	71	47	48	54	17	15
Prioritet 2.2. Jačati i razvijati inkluzivne programe zapošljavanja								
Broj dodatno zaposlenih ranjivih kategorija (boračka populacija, Romi i teško zapošljive kategorije stanovništva)	0	n/a	n/a	n/a	60	655	1.398	1.500
Priotitet 3.1. Poticati i razvijati sportsko-kulturne aktivnosti								
Iznos izdvajanja iz budžeta TK za sport i kulturu	761.810	798.631	436.815	400.000	400.000	400.000	550.000	837.991
Priotitet 3.2. Unaprijediti socijalnu i zdravstvenu zaštitu								
Broj smrtnih ishoda od vodećih bolesti	3.244	2.137	2.013	2.312	1.892	2.269	2.336	2.757
Broj dodatno otvorenih institucija ili centara za podršku socijalno ranjivim kategorijama	0	0	0	0	0	0	0	1
Priotitet 3.3. Poboľjšati bezbjednost građana od prirodnih i drugih opasnosti								
Broj dodatno educiranih i opremljenih timova civilne zaštite	0	0	0	4	4	4	5	5
Broj preventivnih mjera zaštite od prirodnih i drugih opasnosti	0	0	0	2	2	2	2	10

Iz navedenog se može uočiti da procenat upisanih učenika u srednje stručne škole bilježi kontinuirani rasta od 2014. godine i blizu je postavljenog cilja, dok je situacija kod broja studenata na 1.000 stanovnika drugačija, te i u 2018. godini bilježi pad.

Broj dodatno zaposlenih ranjivih kategorija (boračka populacija, romi i teško zaposljive kategorije stanovništva) bilježi značajan porast, na osnovu dostupnih podataka Ministarstva za boračka pitanja i JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantonaza period 2016-2018. godine.

Iznos izdvajanja iz Budžeta Tuzlanskog kantona za sport i kulturu je povećan na 550.000 KM, što je za 150.000 KM više nego u godini ranije. U narednom periodu je u cilju unapređenja stanja u oblasti sporta, planirano i dodatno povećanje iznosa sredstava za ove namjene.

Kada je u pitanju broj dodatno otvorenih institucija ili centara za podršku socijalno ranjivim kategorijama, za istaknuti je planirana i započeta realizacija projekta izgradnje Centra za autizam, za koji su u toku aktivnosti za obezbjeđenje finansiranja završetka projekta.

Broj dodatno educiranih i opremljenih timova civilne zaštite je, prema podacima Kantonalne uprave civilne zaštite, povećan na pet, uz napomenu da broj opremljenih timova civilne zaštite nije adekvatan indikator za sam kvalitet usluge civile zaštite, i same uloge koju ovi timovi trebaju ispuniti u vanrednim situacijama.

Zaposlenost

U 2018. godini u FBiH ostvaren je prosječan broj zaposlenih u iznosu od 519.800, što je u odnosu na isti period prethodne godine više za 2,9% ili 14.559 zaposlenih lica. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, Tuzlanski kanton u periodu 2013-2018. godine bilježi konstantno povećanje broja zaposlenih, te je taj pokazatelj u 2018. godini dostigao broj od 96.548, što je u odnosu na 2017. godinu više za 3.103 ili 3,3%. Broj zaposlenih u Tuzlanskom kantonu učestvuje u ukupnom broju zaposlenih u FBiH sa 18,6%.

Povećanje broja zaposlenih je u proteklih pet godina praćeno i konstantnim smanjenjem broja nezaposlenih, te je već drugu godinu za redom zabilježen veći broj zaposlenih od nezaposlenih u posmatranom petogodišnjem periodu. Prema podacima dobivenim iz registra Porezne uprave FBiH broj zaposlenih je na kraju 2018. godine iznosio 98.622 osobe.

U strukturi zaposlenih u 2018. godini, najveće učešće čine zaposleni u prerađivačkoj industriji 20,2%, u trgovini 18,7% i u javnoj upravi 9,1%. Najmanje učešće zaposlenih i dalje je u poslovanju nekretninama 0,6%, snabdijevanju vodom, uklanjanju otpadnih voda i upravljanja otpadom 1,6% te djelatnostima proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom 1,7%.

Najveće povećanje broja zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je u djelatnostima poslovanja nekretnina 6,4%, djelatnostima pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) 6,0%, te administrativnim i pomoćnim uslužnim

djelatnostima. Najveći pad zaposlenih zabilježen je u oblasti vađenja ruda i kamena za 2,1% te proizvodnji i snabdijevanju električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom za 1,0% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 17. Pregled zaposlenih, nezaposlenih i plaća na nivou godišnjeg prosjeka u TK u periodu 2013.-2018.

Godina	TK			FBiH		
	Prosječan broj zaposlenih	Broj nezaposlenih	Prosječna neto plaća (KM)	Prosječan broj zaposlenih	Broj nezaposlenih	Prosječna neto plaća (KM)
2013.	80.727	98.956	738	435.113	391.942	835
2014.	81.588	98.797	739	443.587	392.265	833
2015.	83.427	96.429	733	450.121	389.865	830
2016.	84.736	91.693	744	457.974	372.207	839
2017.	93.445	84.250	767	505.021	349.699	860
2018.	96.548	80.989	797	529.922	335.610	889

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Povećanje broja zaposlenih zabilježeno je u većini lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona, najviše u općini Čelić za 9,4%, te gradovima Živinice za 6,3% i Gradačac za 5,3%. Najveće smanjenje broja zaposlenih zabilježeno u općini Kladanj, i to za 0,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Najviše zaposlenih u Tuzlanskom kantonu evidentirano je u gradu Tuzla (35.654), gdje je zabilježena i najveća stopa zaposlenosti (36,9%), a zatim slijede Gračanica (10.738), Živinice (10.241) i Lukavac (9.188). Najmanje zaposlenih ima Teočak sa 484 registrovanih zaposlenih osoba, dok je najmanja stopa zaposlenosti evidentirana u općini Sapna (8,0%).

Tabela 18. Zaposlenost na TK u 2018. godini

Općina	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Broj zaposlenih	Radno sposobno stanovništvo	Radna snaga	Stope	
		Ø 2018			Zaposlenosti u %	Aktivnosti u %
Banovići	22.749	5.193	16.630	9.925	31,2	59,7
Čelić	10.075	1.160	7.057	3.545	16,4	50,2
Doboj-Istok	9.936	1.856	6.989	3.844	26,6	55,0
Gračanica	45.128	10.738	31.141	18.308	34,5	58,8
Gradačac	38.997	8.887	26.982	15.245	32,9	56,5
Kalesija	32.756	4.468	24.126	11.759	18,5	48,7
Kladanj	11.824	2.061	8.663	4.422	23,8	51,0
Lukavac	43.447	9.188	30.648	17.742	30,0	57,9
Sapna	10.728	635	7.915	2.783	8,0	35,2
Srebrenik	39.504	5.984	27.752	13.649	21,6	49,2
Teočak	7.203	484	5.294	1.863	9,1	35,2
Tuzla	110.040	35.654	75.240	52.705	47,4	70,0
Živinice	57.964	10.241	41.871	21.748	24,5	51,9
TUZLANSKI KANTON	440.351	96.548	310.308	177.537	31,1	57,2

Nezaposlenost

Na području Tuzlanskog kantona je na kraju 2018. godine evidentirano 80.989 nezaposlenih lica, što je za 3,8 % manje u odnosu na broj evidentiranih krajem 2017. godine. Prosječan registrovan broj nezaposlenih lica u FBiH u 2018. godini iznosi 335.610 što je manje za 22.361 ili 6,2% u odnosu na 2017. godinu. Prosječan broj nezaposlenih u Tuzlanskom kantonu u ukupnom broju nezaposlenih u FBiH učestvuje sa 24,1%.

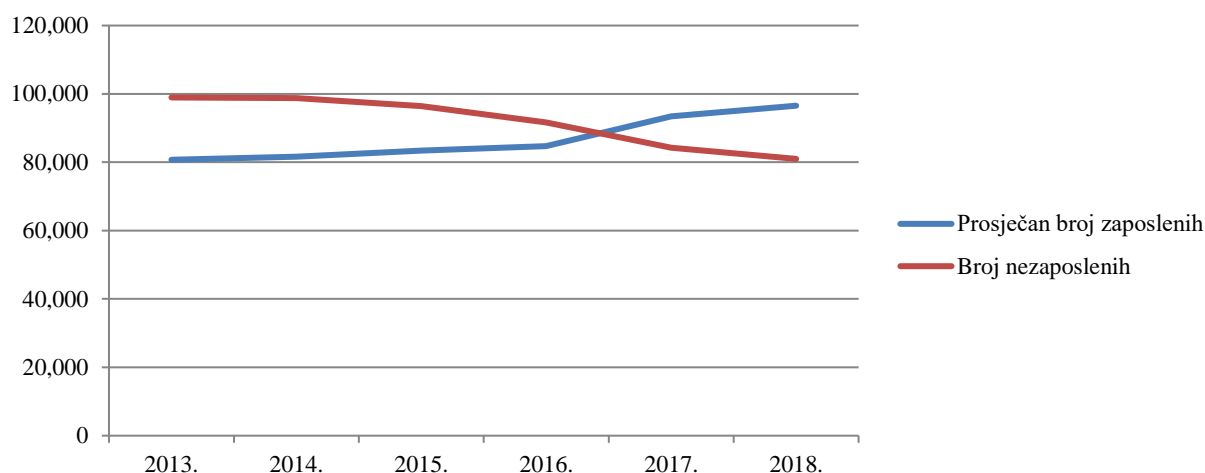
Najveći prosječan broj nezaposlenih lica u Tuzlanskom kantonu registriran je u gradu Tuzla i gradu Živinice, dok je najmanji broj registrovan u općinama Doboj Istok i Teočak. Smanjenje broja nezaposlenih registrirano je u svim lokalnim zajednicama na Tuzlanskom kantonu. Najveće smanjenje zabilježeno je u općinama Teočak za 11,3%, Banovići za 8,4%, i gradu Gračanica za 8,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 19. Nezaposlenost na TK u 2018. godini

Općina	Nezaposleni	Broj zaposlenih	Radna snaga	Stepen nezaposlenosti u %
Banovići	4.733	5.193	9.925	47,7
Čelić	2.385	1.160	3.545	67,3
Doboj-Istok	1.987	1.856	3.844	51,7
Gračanica	7.570	10.738	18.308	41,3
Gradačac	6.358	8.887	15.245	41,7
Kalesija	7.292	4.468	11.759	62,0
Kladanj	2.361	2.061	4.422	53,4
Lukavac	8.553	9.188	17.742	48,2
Sapna	2.148	635	2.783	77,2
Srebrenik	7.664	5.984	13.649	56,2
Teočak	1.379	484	1.863	74,0
Tuzla	17.051	35.654	52.705	32,4
Živinice	11.507	10.241	21.748	52,9
TUZLANSKI KANTON	80.989	96.548	177.537	45,6

Stepen nezaposlenosti u Tuzlanskom kantonu u 2018. godini prema registrovanim podacima, u odnosu na radnu snagu iznosi 45,6% što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2,6 procentnih poena, dok stepen nezaposlenosti u FBiH iznosi 39,2%. Najveći stepen nezaposlenosti je zabilježen u općinama Sapna, Teočak i Čelić, dok je najmanji stepen nezaposlenosti evidentiran u gradovima Tuzla, Gračanica i Gradačac.

Pregled kretanja broja zaposlenih i nezaposlenih u periodu 2013-2018. godine na području Tuzlanskog kantona predstavljen je u Grafikonu 5., iz kojeg je vidljiv rast broja zaposlenih uz prateći pad broja nezaposlenih.

Grafikon 5. Pregled kretanja broja zaposlenih u periodu 2013-2018. godina

Kvalifikovani radnici čine najveći broj nezaposlenih u Tuzlanskom kantonu, a zatim slijede nekvalifikovani, dok najmanje u broju nezaposlenih učestvuju osobe sa nižom stručnom spremom. Brojčano posmatrano, grad Tuzla i grad Živinice imaju najviše nezaposlenih (17.051 i 11.507), dok po stepenu nezaposlenosti prednjače općine Sapna (79,6%) i Teočak (77,8%).

Plaće

U 2018. godini, u FBiH prosječna mjesečna isplaćena neto plata iznosi 889 KM i viša je za 3,4% u odnosu na prethodnu godinu. U Tuzlanskom kantonu prosječna neto plata iznosi 797 KM, što je više za 3,9% u odnosu na 2017. godinu i što je 89,6% u odnosu na prosjek FBiH.

Tabela 20. Pregled zaposlenih, nezaposlenih i plaća po JLS za 2018. godinu

Općina/Grad	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Broj zaposlenih	Nezaposleni	Prosječna neto plaća
Banovići	22.749	5.193	4.733	916
Čelić	10.075	1.160	2.385	675
Doboj-Istok	9.936	1.856	1.987	561
Gračanica	45.128	10.738	7.570	615
Gradačac	38.997	8.887	6.358	653
Kalesija	32.756	4.468	7.292	680
Kladanj	11.824	2.061	2.361	714
Lukavac	43.447	9.188	8.553	792
Sapna	10.728	635	2.148	860
Srebrenik	39.504	5.984	7.664	684
Teočak	7.203	484	1.379	807
Tuzla	110.040	35.654	17.051	923
Živinice	57.964	10.241	11.507	781
TUZLANSKI KANTON	440.351	96.548	80.989	797
Federacija BiH	2.196.233	529.922	335.610	889

Izvor: Federalni zavod za statistiku

U 2018. godini, u Tuzlanskom kantonu najviša prosječna isplaćena neto plata zabilježena je u gradu Tuzla (923 KM) i općini Banovići (916 KM), dok je najniža isplaćena neto plata zabilježena u općini Doboj-Istok (561 KM) i gradu Gračanica (615 KM). Povećanje prosječne mjesečne plate zabilježeno je svim općinama/gradovima na Tuzlanskom kantonu, a najviše u Banovićima za 6,6%, Kladnju za 6,3% i Gračanici i Gradačcu za 5,4%.

Posmatrano po djelatnostima u FBiH, najviša prosječna isplaćena neto plata zabilježena je u djelatnosti proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom u iznosu od 1.640 KM, što je više za 1,9% nakon čega slijede finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja sa prosječnom neto plaćom od 1.508 KM što je više za 2,4% te djelatnost informacija i komunikacija u iznosu od 1.309 KM, što je više za 2,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Najniža isplaćena neto plata i ove godine zabilježena je u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) u iznosu od 536 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1,2%.

Najveće povećanje plate u odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je u djelatnostima zdravstvene i socijalne zaštite za 10,9%, djelatnostima obrazovanja za 5,5% dok je jedino smanjenje plate zabilježeno u djelatnostima poslovanja nekretnina za 10,3% i djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije za 0,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Penzije

Prema podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja, broj penzionera na Tuzlanskom kantonu bilježi blagi rast u periodu 2014-2018. godine, koji je srazmjern sa rastom broja penzionera u FBiH, tako da učešće broja penzionera u Tuzlanskom kantonu u ukupnom broju na nivou FBiH u posmatranom periodu konstantno iznosi 20,5%. Ukupan broj penzionera u FBiH u decembru 2018. godine iznosi 416.828, što je za 1,0% više nego u prethodnoj godini. U Tuzlanskom kantonu u decembru 2018. godine broj penzionera iznosi 71.244 što je 0,3% više nego prethodne godine, sa učešćem od 17,1% u odnosu na ukupan broj penzionera u FBiH.

Tabela 21. Broj penzionera i iznos penzija u TK, FBiH i BiH za period 2014-2018. godine

Godina	TK		FBiH		BiH	
	Broj penzionera	Iznos prosječne penzije (KM)	Broj penzionera	Iznos prosječne penzije (KM)	Broj penzionera	Iznos prosječne penzije (KM)
2014.	69.095	280,2	336.898	389,5	394.900	365,1
2015.	69.966	383,3	340.848	393,2	402.044	366,1
2016.	70.827	387,6	345.629	398,4	409.335	368,9
2017.	71.049	392,4	346.538	403,6	412.539	371,6
2018.	71.244	423,1	349.158	398,97	365.718	n/a

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Broj penzionera se povećao u skoro svim općinama Tuzlanskog kantona, a najviše u Banovićima (2,5%), dok je najveće smanjenje zabilježeno u Tuzli i Lukavcu za 0,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječna isplaćena penzija u FBiH u decembru 2018. godine iznosi 399 KM, što je više za 7,3%, dok u Tuzlanskom kantonu prosječna isplaćena penzija iznosi 423 KM, što je više za 7,8% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje prosječne isplaćene penzije zabilježeno je u svim općinama/gradovima Tuzlanskog kantona, a najviše u Banovićima za 9,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Poreski prihodi

Prema podacima Porezne uprave FBiH, poreski prihodi koji obuhvataju poreze građana i poreze na dohodak, u Tuzlanskom kantonu u 2018. godini iznose 55.526.989 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 8,7%. Najviši poreski prihodi ostvareni su u gradu Tuzla u iznosu od 22,3 mil. KM, a najniži u općini Teočaku u iznosu od blizu 326 hiljada KM.

Tabela 22. Poreski prihodi na TK u 2018. godini

Općina	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Prihodi u KM	Prihodi/PC (po glavi stan.) u KM
Banovići	22.749	3.524.719	155
Čelić	10.075	488.466	48
Doboj-Istok	9.936	941.482	95
Gračanica	45.128	5.599.752	124
Gradačac	38.997	3.325.424	85
Kalesija	32.756	2.143.780	65
Kladanj	11.824	916.186	77
Lukavac	43.447	6.407.221	147
Sapna	10.728	386.845	36
Srebrenik	39.504	3.380.141	86
Teočak	7.203	325.645	45
Tuzla	110.040	22.317.984	203
Živinice	57.964	5.769.344	100
TUZLANSKI KANTON	440.351	55.526.989	126

Rast poreskih prihoda, koji obuhvataju poreze građana i poreze na dohodak, zabilježen je i u FBiH, gdje isti iznose 398.097.097 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 10,9%.

Najviši poreski prihodi u 2018. godini ostvareni su u Kantonu Sarajevo u iznosu od 148,0 mil. KM, Tuzlanskom kantonu u iznosu od 55,5 mil. KM i Hercegovačko-neretvanskom u iznosu od 46,2 mil. KM, dok su najniži poreski prihodi ostvareni u Bosansko-podrinjskom kantonu u iznosu od 4,6 mil. KM i Posavskom kantonu u iznosu od 4,4 mil. KM.

Poreski prihodi po glavi stanovnika (prisutni broj stanovnika) Tuzlanskom kantonu iznose 126 KM i viši su za 8,6% u odnosu na 2018. godinu, dok u FBiH iznose 181,3 KM i viši su za 4,7 % u odnosu na prethodnu godinu. Najviši poreski prihodi po glavi stanovnika ostvareni su u gradu Tuzla u iznosu od 203 KM, a najniži u općini Sapna 36 KM.

Tabela 23. Poreski prihodi u TK i FBiH po godinama

Godina	Stanovništvo (prisutno)		Prihodi u 000 KM		Prihodi/PC u KM (po glavi stan.)		Prihodi/PC u KM (po glavi stan.) FBiH = 100	
	TK	FBiH	TK	FBiH	TK	FBiH	TK	FBiH
2014	499.144	2.336.722	38.833	282.553	78	121	64,3	100
2015	498.766	2.334.348	40.266	290.622	80,7	124,5	64,8	100
2016	443.053	2.206.231	49.127	344.606	111	156	71	100
2017	441.902	2.201.193	51.099	358.871	116	163	71	100
2018	440.351	2.196.233	55.526	398.097	126	181,3	70	100

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Prihodi od poreza na dohodak po stanovniku se računaju kao odnos ukupnog iznosa naplaćenih poreza koji su tokom jedne fiskalne godine platili poreski obveznici, fizička lica rezidenti sa prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području kantona za koje se vrši izračunavanje, nerezidenti (lica sa prebivalištem u Republici Srpskoj, Brčko Distriktu i strani državljani) koji rade kod poslodavca na teritoriji FBiH i broja stanovnika koji žive na području kantonu.¹⁰

Za izračun pomenutih prihoda od poreza koriste se podaci Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine iz obrazaca:

- porez na dohodak od nesamostalnih djelatnosti,
- porez na dohodak od samostalne djelatnosti,
- porez po odbitku od slobodnih i drugih samostalnih djelatnosti,
- porez na prihod od imovine i imovinskih prava,
- porez od iznajmljivanja imovine,
- porez na dohodak od ulaganja kapitala, dobitke nagradnih igara i igara na sreću, i
- porez po odbitku nerezidenta na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti.

Za broj stanovnika po kantonima koriste se podaci Federalnog zavoda za statistiku (procijenjeno stanje sa 30.06.2018. godine).

Obrazovanje

Na području Tuzlanskog kantona u školskoj 2018/2019. godini registrovane su 243 ustanove za osnovno i srednje obrazovanje, što je za 1 manje u odnosu na prethodnu godinu. Ukupno 53.115 učenika pohađa školu, što je za 877 učenika manje u odnosu na prošlu godinu, te prati tendenciju smanjenja iz prethodnog perioda, što se može dovesti u vezu sa već pomenutim trendom rasta broja stanovnika koji napuštaju Tuzlanski kanton i odlaze u druge zemlje.

U FBiH, ukupan broj učenika osnovnog obrazovanja u 2018/2019. godini iznosi 259.449, što je manje za 5.051 učenik u odnosu na prethodnu godinu. Broj učenika na jednog nastavnika i prosječan broj učenika u odjeljenju u osnovnom obrazovanju ima i dalje tendenciju smanjenja. I dalje, određeni broj djece ostaje izvan školskog sistema. U većini slučajeva su to djeca iz ranjivih kategorija poput pripadnika romske nacionalnosti, djeca iz porodica u stanju socijalne potrebe, i to najčešće u ruralnim sredinama, te djeca s posebnim obrazovnim potrebama.

¹⁰ Od 2018. godine pri izračunu poreza na dohodak primjenjuje se nova metodologija. U ukupan iznos naplaćenog poreza na dohodak ulaze i lica za koja nemamo podatke o adresi prebivališta, preminule osobe u tekućoj godini, lica kojim su poništeni matični brojevi i fizička lica koja imaju prebivaliste u RS-u i BD-u, a rade u FBiH. Njihov prihod ulazi u izračun na nivou Federacije BiH, a nije raspoređen po kantonima.

Tabela 24. Pregled osnovnog obrazovanja u TK i FBiH periodu 2014.-2018.godina

Grad/Općine		Broj škola					Broj odjeljenja					Broj učenika					Broj nastavnika					Broj učenika na 1000 stanovnika				
		2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
1	Banovići	14	13	13	13	13	94	92	94	101	95	2.031	2.005	2.006	1.991	2.042	161	148	169	166	159	78	77	88	87	90
2	Čelić	7	7	7	7	7	46	39	50	44	44	938	894	922	829	791	82	76	79	80	78	69	66	90	82	79
3	Doboj Istok	5	5	5	5	5	47	47	50	49	49	1.017	994	1.018	986	960	69	69	75	76	81	100	98	101	98	97
4	Gračanica	20	20	20	20	20	217	215	223	209	212	4.482	4.483	4.472	4.101	4.291	372	351	377	379	385	85	85	99	91	95
5	Gradačac	23	23	23	23	23	180	182	169	178	177	3.976	3.914	3.838	3.814	3.752	282	277	278	293	259	87	85	98	98	96
6	Kalesija	19	19	19	18	19	148	150	154	151	148	3.218	3.164	3.038	3.003	2.887	224	231	228	224	230	89	88	92	91	88
7	Kladanj	9	9	9	9	9	54	58	54	53	55	1.059	1.030	1.019	966	940	60	88	92	91	92	72	71	84	81	79
8	Lukavac	26	26	26	24	24	156	156	158	150	158	3.348	3.391	3.289	3.263	3.113	280	278	285	283	279	66	67	75	75	72
9	Sapna	6	6	6	6	6	40	37	40	45	42	860	825	811	786	743	59	57	29	22	61	68	65	74	73	69
10	Srebrenik	26	26	26	26	26	185	184	183	181	183	4.023	3.918	3.858	3.794	3.755	305	321	326	317	297	96	93	97	96	95
11	Teočak	4	4	4	4	4	29	29	29	28	27	595	575	560	525	489	43	43	43	42	40	81	79	76	72	68
12	Tuzla	33	33	33	33	33	402	401	390	402	391	8.575	8.554	8.470	8.511	8.425	695	706	718	715	712	65	65	77	77	77
13	Živinice	20	20	20	20	20	247	265	268	250	263	5.639	5.584	5.535	5.457	5.348	383	400	406	388	386	100	99	96	94	92
Tuzlanski kanton		212	211	211	208	209	1.845	1.855	1.862	1.841	1.844	39.761	39.331	38.836	38.026	37.536	3.015	3.045	3.105	3.076	3.059	80	79	88	86	85
Federacija BiH		1.081	1.078	1.078	1.066	1.058	9.606	9.547	9.527	9.428	9.428	194.530	190.179	188.430	185.030	182.986	15.277	14.943	15.024	15.152	15.296	83	81	85	84	83

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 25. Pregled srednjeg obrazovanja u TK i FBiH periodu 2014.-2018.godina

TK	Školska godina	Broj škola	Broj odjeljenja	Broj učenika	Broj nastavnika	Broj učenika na 1000 stanovnika	FBiH	Školska godina	Broj škola	Broj odjeljenja	Broj učenika	Broj nastavnika	Broj učenika na 1000 stanovnika
	2014/ 2015	35	782	19.228	1.728	39		2014/ 2015	213	4.086	96.681	8.747	41
2015/ 2016	36	729	16.890	1.826	34	2015/ 2016	213	3.893	87.852	8.748	38		
2016/ 2017	36	705	15.751	1.741	36	2016/ 2017	213	3.755	82.816	8.523	38		
2017/ 2018	36	727	15.966	1.683	36	2017/ 2018	213	3.747	81.470	8.588	37		
2018/ 2019	34	717	15.579	1.686	35	2018/ 2019	214	3.684	76.463	8.401	35		

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 26. Pregled visokog obrazovanja u TK u periodu 2014.-2018.godina

Školska godina	Broj ustanova		Ukupno		Žene		Od toga redovni studenti	
	Univerzitet Tuzla	Privatne	Univerzitet Tuzla	Privatne	Univerzitet Tuzla	Privatne	Univerzitet Tuzla	Privatne
2015/ 2016	13	7	10.472	759	6.310	295	10.329	642
2016/ 2017	13	14	9.984	1.362	5.889	531	9.935	1.084
2017/ 2018	13	5	9.342	1.578	5.735	645	9.274	1.091
2018/ 2019	13	5	8.304	1.654	5.197	688	8.228	1.037

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Tabela 27. Pregled diplomiranih studenata u TK u periodu 2017.-2018.godina

Godina	Ustanova	Diplomirani studenti			
		Ukupno	Žene	Od toga redovni studenti	Žene
2017	Univerzitet Tuzla	1.289	808	1.232	776
	Privatne visokoškolske ustanove	139	63	124	54
	Visoke škole	17	4	6	2
	Ukupno	1.445	875	1.362	832
2018	Univerzitet Tuzla	1.320	837	1.221	790
	Privatne visokoškolske ustanove	161	83	118	57
	Visoke škole	39	16	16	9
	Ukupno	1.520	936	1.355	856

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Zdravstvena zaštita

Na području Tuzlanskog kantona od javnih zdravstvenih ustanova djeluje jedan univerzitetski klinički centar, jedna bolnica te 13 domova zdravlja sa 168 područnih ambulanti i 228 timova porodične medicine. U 2018. godini je u Tuzlanskom kantonu evidentirano 412 stanovnika na jednog ljekara, što je neznatno manje u odnosu na podatak iz prethodne godine. Broj stanovnika na jednog stomatologa bilježi tendenciju smanjenja i taj broj u 2018. godini iznosi 6.382, što je u odnosu na 2017. godinu manje za 117.

Broj ljekara na Tuzlanskom kantonu je u apsolutnom iznosu isti, te se uz prateće smanjenje broja stanovnika na Tuzlanskom kantonu, javlja i tendencija smanjenja broja stanovnika na jednog ljekara. Broj bolesničkih postelja je uz broj stanovnika na jednu bolesničku postelju ostao na istom nivou iz 2017. godine.

Tabela 28. Pregled broja zdravstvenih radnika po djelatnostima u TK i FBiH u periodu 2014. - 2018. godine

	Godina	Broj ljekara	Broj stomatologa	Broj bolesničkih postelja	Broj stanovnika		
					na 1 ljekara	na 1 stomatologa	na 1 bolničku postelju
Tuzlanski kanton	2014.	1.029	61	1.609	485	8.183	310
	2015.	1.046	68	1.599	477	7.335	312
	2016.	1.022	72	1.608	434	6.154	276
	2017.	1.069	68	1.607	413	6.499	275
	2018.	1.069	69	1.607	412	6.382	274
Federacija BiH	2014.	4.625	576	8.245	505	4.057	283
	2015.	4.801	581	8.414	486	4.018	277
	2016.	4.764	587	8.379	463	3.758	263
	2017.	4.755	596	8.255	463	3.693	267
	2018.	4.810	604	8.252	457	3.636	266

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja, Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona

1.5. Okoliš i infrastruktura

U Tabeli 29.¹¹ predstavljen je trend promjena vrijednosti ključnih pokazatelja zaštite okoliša u Tuzlanskom kantonu za period od 2013. do 2018. godine, sa postavljenim ciljevima u 2020. godini.

Prema podacima dostupnim za protekle četiri godine, evidentno je da je došlo do rasta procenta stanovništva i pravnih lica priključenih na sisteme javnog vodosnabdijevanja, kao i stanovništva i pravnih lica priključenih na kanalizacione sisteme. Kada je u pitanju tretman otpadnih voda iz naselja, trebamo istaći da samo gradovi Gradačac, Srebrenik i Živinice imaju funkcionalne sisteme za prečišćavanje otpadnih voda, te da je u tim općinama zabilježen rast navedenog pokazatelja.

¹¹Obzirom da nadležne institucije još uvijek nisu objavile sve zvanične podatke za 2018. godinu, određeni pokazatelji ekonomskog razvoja Tuzlanskog kantona nedostaju u datom pregledu.

Tabela 29. Pregled pokazatelja zaštite okoliša u TK za period od 2013. do 2018. godine

Indikator	2013 (iz SRTK)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020 Cilj
SEKTOR ZAŠTITE OKOLIŠA								
Prioritet 4.1. Izgradnja nove i modernizacija postojeće vodne infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe stanovništva i privrede, te doprinijelo sigurnosti građana i zaštiti okoliša.								
Procenat stanovništva i pravnih lica priključenih na sisteme javnog vodosnabdijevanja.	n/a	n/a	50% (16,4%)	0	0	0	72,15	1
Procenat stanovništva i pravnih lica priključenih na kanalizacione sisteme	n/a	n/a	25% (12,5%)	37,6	42,8	43,11	54,47	30%
Procenat tretmana otpadnih voda iz naselja	n/a	n/a	7% (46,1%)	0	0	0	65,00% Srebrenik, 60,5% Živinice, 77,76% Gradačac	0
Povećanje udjela površina Tuzlanskom kantonu zaštićenih od poplava ranga pojave 1/100.	n/a	n/a	0	n/a	n/a	n/a	n/a	0,05
Prioritet 4.2. Infrastrukturu snabdijevanja toplotnom energijom, optimizirati i prilagoditi potrebama stanovništva i privrede								
Ukupna površina prostora grijanih putem sistema centralnog grijanja.(m2)	n/a	n/a	1.792.640 (1.919.590)	1.973.311	2.038.111	2.102.698	2.123.783	2.061.536
Prioritet 4.3. Modernizovati saobraćajnu infrastrukturu i osigurati funkcionalno, ekonomski i okolišno održivo povezivanje sa okruženjem.								
Udio saobraćajnica višeg ranga (regionalne + magistralne) u ukupnoj dužini cestovne mreže.	n/a	n/a	0	0	0	0	0	0
Prioritet 5.1. Uspostaviti funkcionalan sistem monitoringa parametara zaštite okoliša kako bi se osiguralo praćenje i unaprjeđenje stanja okoliša.								
Pokrivenost stanovništva sistemom redovnog monitoringa osnovnih parametara stanja okoliša.	n/a	n/a	0,11	0,532	0,532	0,532	0,5322	0,5
Prioritet 5.2. Zaštititi okoliš smanjenjem pritiska i uspostavljanjem održivog upravljanja prirodnim resursima.								
Broj izvorišta za koje su uspostavljene nove zone sanitarne zaštite.	n/a	n/a	0	n/a	n/a	n/a	n/a	10
Stepen gubitka, stepen trošenja zemljišta i unos fosfora i azota na nivou Kantona.	n/a	n/a	7% (gubitak zemljišta) 14,7% (trošenje zemljišta) 1,1 kg/ha/god (fosfor), 10,2 kg/ha/god (azot)	n/a	n/a	n/a	n/a	-0,3
Postojanje sistema redovnog praćenja zdravstvenog stanja šuma.	n/a	n/a	0	n/a	n/a	n/a	n/a	100%
Prioritet 5.3. Uspostaviti funkcionalan sistem upravljanja otpadom kako bi se zaštitio okoliš i zdravlje stanovništva.								
Odnos prikupljenog i proizvedenog komunalnog otpada.	n/a	n/a	0,57	n/a	n/a	n/a	Doboj Istok 55,4%; Tuzla 14,1:1 Gračanica 11.157,11	0,8
Količine selektivno prikupljenog komunalnog otpada.	n/a	n/a	0	n/a	n/a	n/a	Srebrenik 8.792,55t	0
Prioritet 5.4. Intenzivirati provedbu principa i mjera energetske efikasnosti.								
Procenat smanjenja potrošnja toplotne i el. energije u 18 identifikovanih javnih objekata.	n/a	n/a	0	n/a	n/a	n/a	n/a	-0,4
Procenat smanjenja potrošnje toplotne i električne energije korisnika sredstava podrški.	n/a	n/a	0	n/a	n/a	n/a	n/a	0

Ukupna površina prostora grijanih putem sistema centralnog grijanja takođe ima tendenciju blagog rasta uz napomenu da se podaci odnose samo na dio stanovništva i pravnih lica koji koriste usluge javnih komunalnih preduzeća, te da pored prezentiranih podataka postoji veliki broj privatnih sistema vodosnabdijevanja stanovništva, kao i sistema grijanja.

Pokrivenost stanovništva sistemom redovnog monitoringa osnovnih parametara stanja okoliša se nije mijenjao u posmatranom periodu, a postavljeni cilj od 50% je za ovaj indikator već ostvaren. Za indikator Odnos prikupljenog i proizvedenog komunalnog otpada koji se odnosi na komunalni otpad ne postoji adekvatan sistem praćenja, osim što javna komunalna preduzeća izražavaju prikupljeni odvezeni komunalni otpad u tonama.

Voda, šumsko bogatstvo, zemljište i mineralna bogatstva čine Tuzlanski kanton relativno bogatim prirodnim resursima, što su i komparativne prednosti ovog Kantona u odnosu na okruženje. Osim značajnog udjela poljoprivrednog zemljišta, dodatne prednosti leže i u resursima korištenim u nizu energetsko-sirovinskih grana, proizvodnji uglja i termoenergije, hemijskoj industriji, industriji plastike i građevinskih materijala, te u prirodnim ljepotama koje se nedovoljno koriste u turističke svrhe.

Zagađenje zraka se sve više smatra značajnim rizikom po zdravlje stanovništva. Informacije o pojedinim parametrima kvalitete zraka se za dio Kantona prate i izrađuju na dnevnom nivou, ali i u okviru godišnjih izvještaja. Najznačajniji pritisci na kvalitet zraka nastaju sagorijevanjem fosilnih goriva (prvenstveno uglja) što povećava opasnost od nastanka oštećenja očiju, kože i disajnih puteva.

Saobraćajnu infrastrukturu području Kantona čine cestovna mreža u dužini od 1.993 km, željeznička mreža dužine 187 km, te Međunarodni aerodrom Tuzla. Udio saobraćajnica višeg ranga (regionalne + magistralne) u ukupnoj dužini cestovne mreže se na Tuzlanskom kantonu nije mijenjao u posmatranom periodu.

Tabela 30. Pregled broja prevezenih putnika i robe u periodu 2013-2018. godine

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
CESTOVNI PRIJEVOZ ROBE						
Pređeni kilometri vozila, u hilj./tis.	100.143	118.464	129.021	146.154	158.496	153.867
Prevezeno tona robe, u hilj./tis.	1.492	1.849	1.867	2.420	2.383	2.415
Tonski kilometri, u hilj./tis.	733.382	977.817	1.071.502	1.257.861	1.377.829	1.427.363
CESTOVNI PRIJEVOZ PUTNIKA						
Pređeni kilometri vozila, u hilj./tis.	17.407	16.080	5.117	15.285	17.039	18.400
Prevezeni putnici, u hilj./tis.	11.786	4.485	4.186	3.180	2.466	1.845
Putnički kilometri, u hilj./tis.	322.958	281.287	314.256	289.769	289.766	332.548
GRADSKO - PRIGRADSKI PRIJEVOZ						
Pređeni kilometri ukupno, u hilj./tis.	7.180	6.890	6.432	6.854	6.176	7.882
Autobusi	7.180	6.890	6.432	6.854	6.176	7.882
Prevezeni putnici, u hilj./tis.	11.286	9.599	8.731	6.034	4.927	5.121
Autobusi	11.286	9.599	8.731	6.034	4.927	5.121

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Prema statističkim podacima u toku 2018. godine, na području Tuzlanskog kantona prevezeno je ukupno 2.415 hiljade tona robe, što je u odnosu na količinu prevezene robe iz 2017. godine više za 32 hiljade tona robe. Gradsko - prigradskim prevozom, na području Tuzlanskog kantona u 2018. godini, prevezeno je oko 5,12 miliona putnika, što je za 194 hiljade više u odnosu na broj prevezenih putnika iz 2017. godine.

2. Izvještaj o provođenju mjera i projekata iz Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.–2020. godina

Strategija razvoja Tuzlanskog kantona 2016.–2020. godina¹² predstavlja ključni strateško-planski dokument Tuzlanskog kantona, koji treba da podstiče njegov budući rast i razvoj, te predstavlja osnovu za izradu detaljnih planova i programa u pojedinim sektorima, kreira osnovu za praćenje napretka, te potiče na saradnju i dogovor u planiranju različitih nivoa vlasti i društveno-ekonomskih partnera. Integrirana strategija razvoja u najširem smislu obuhvata privredni i društveni razvoj, kroz korištenje i apsorpciju raspoloživih prirodnih resursa, a pri tome vodeći računa o aspektu zaštite i unapređenja okoliša i prostora. Strategija razvoja Tuzlanskog kantona je usklađena sa strategijama i politikama na višim nivoima vlasti i to prije svega sa Strategijom razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2010.-2020. godina, ali i sa drugim sektorskim strategijama viših nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, regiji jugoistočne Evrope i Evropskoj Uniji.

Stvarni rezultati razvoja, koji proizlaze iz implementacije strategije razvoja, mogu biti vidljivi i mjerljivi jedino ukoliko se sistemski provodi praćenje i vrednovanje realizacije strategije. Taj proces omogućava mjerenje nivoa ostvarenja ciljeva, i njihovo poređenje za ciljnim vrijednostima ukazuje u kom pravcu se realizira Strategija. To daje i mogućnost za poduzimanje pravovremenih mjera u cilju uspješnije implementacije Strategije.

Sastavni dio Strategije razvoja jeste i sistem za praćenje i ocjenu realizacije iste. U procesu pripreme Strategije razvoja, definisana su tri nivoa pokazatelja: pokazatelji uticaja (nivo strateškog cilja), pokazatelji krajnjeg rezultata (nivo prioritetnog cilja) i pokazatelji izlaznog rezultata (nivo mjera i projekata) za praćenje realizacije strategije, što je ujedno i osnova za vrednovanje i izvještavanje o realizaciji iste.

Izvještaj o implementaciji Strategije pruža uvid u realizaciju pet definiranih razvojnih strateških ciljeva, uz praćenje efekata implementacije Strategije na ukupan razvoj kantona pomoću seta indikatora koji su sastavni dio Strategije i koji na vidljiv i mjerljiv način oslikavaju stepen realizacije zadatih strateških ciljeva. Izvještaj o implementaciji Strategije razvoja za 2018. godinu ima za cilj da prikaže status implementacije Akcionim planom Strategije razvoja za period 2018.-2020. godine planiranih projekata i mjera, njihov finansijski utrošak, ali i da istakne njihov ukupni doprinos ostvarenju prioritetnih i strateških ciljeva, odnosno makroekonomskih pokazatelja razvoja Tuzlanskog kantona, a što će detaljno biti prezentovano u Izvještaju o razvoju Tuzlanskog kantona za 2017. godinu.

Odlukom o usvajanju Strategija razvoja Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 2/16 od 12.02.2016. godine) zadužuje se Vlada Tuzlanskog kantona da svake godine donosi Operativni/Akcionni trogodišnji plan sa finansijskim okvirom za sprovođenje Strategije razvoja. Pored toga Ministarstvo privrede Tuzlanskog kantona¹³ je određeno kao

¹²<http://www.vladatk.kim.ba/vlada-tk/strategija-razvoja-tuzlanskog-kantona-za-period-2016-2020-godina>

¹³Da bi se postiglo povezivanje razvojnih politika na širem regionalnom nivou i povezivanje politika ministarstava sa provedbom mjera Strategije, Odjeljenje za razvoj u okviru Ministarstva razvoja i poduzetništva (od 01.01.2018. godine kao Ministarstvo

Jedinica za planiranje i upravljanje razvojem u Tuzlanskom kantonu da priprema izvještaje o stanju implementacije Strategije razvoja Tuzlanskog kantona te ih predstavlja Vladi i Skupštini Tuzlanskog kantona.

Sva kantonalna ministarstva i drugi kantonalni organi su zaduženi da aktivno učestvuju u razvojnim procesima u Tuzlanskom kantonu, te da imenuju službenike, kao predstavnike svojih organa, koji će biti zaduženi za vršenje poslova koordinacije i druge poslove utvrđene Strategijom razvoja.

Kantonalni odbor za razvoj (KOR) je na svom sedmom sastanku, održanom 25.aprila 2019.godine, pokrenuo proces izrade Izvještaja o implementaciji Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za period 2016-2020. godina za 2018. godinu kao i Izvještaja o razvoju Kantona. Tom prilikom prezentirane su relevantne smjernice i alati pripremljeni od strane Projekta integriranog lokalnog razvoja kao i plan provođenja svih aktivnosti.

S tim u vezi, Ministarstvo privrede je krajem aprila 2019.godine pokrenulo proceduru za dostavu ažuriranih podataka o programima/projektima iz Strategije razvoja. Na osnovu dobivenih podataka napravljen je prvi radni materijal, koji je u septembru 2019. godine dostavljen na uvid i eventualne dopune svim učesnicima u ovom procesu. Tom prilikom je zaključeno da se dostavljeni materijal može dodatno dopuniti, sa relevantnim podacima iz godišnjih izvještaja o radu (finansijskim i narativnim podacima o ostvarenim efektima), koji su razmatrani i usvojeni od strane Vlade ili drugih nadležnih tijela, kako bi se što potpunije i kvalitetnije pripremio Izvještaj o implementaciji Strategije. Dodatni podaci iz navedenih izvještaja su analizirani, te u zavisnosti od veze sa programskim aktivnostima, sa istima je dopunjen Izvještaj o implementaciji Strategije.

Na zajedničkoj osmoj sjednici Kantonalnog odbora za razvoj (KOR) koja je održana 17. septembra 2019. godine, analizirane su provedene aktivnosti i prezentirana dinamika finalizacije ovog dokumenta, kao i plan prezentiranja Izvještaja na Vijeću za razvojno planiranje, Vladi i Skupštini Tuzlanskog kantona. Sve prikupljene informacije su ugrađene u dopunjeni radni materijal tabelarnog dijela Izvještaja o implementaciji Strategija razvoja Tuzlanskog kantona za 2018. godinu, koji je Ministarstvo privrede, u skladu sa dogovorom sa sastanka KOR-a, uputilo svim članovima na uvid i eventualne dopune.

Izvještaj o implementaciji strategije razvoja osim uvodnog dijela nudi i (1) kratki prikaz strukture Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za period 2016.-2020. godine (strateški i prioritetni ciljevi), (2) kratki sažetak akcionog plana (2018.-2020. godine) sa fokusom na 2018. godinu temeljem kojeg se i priprema Izvještaj o implementaciji Strategije za 2018. godinu, (3) ukupan pregled (sažetak) implementacije Strategije razvoja za 2018. godinu, (4) pregled implementacije po strateškim ciljevima i prioritetima za 2018. godinu, te (5) pregled finansijskih ulaganja za 2018. godinu sa fokusom na iznose i izvore finansijskih ulaganja u implementaciju mjera i projekata planiranih Akcionim planom za 2018. godinu.

---

privrede) Tuzlanskog kantona, vrši pripremu polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o stanju implementacije Strategije razvoja Tuzlanskog kantona, te isti predstavlja Vladi i Skupštini Tuzlanskog kantona.

2.1. Struktura strategije

Strategija razvoja Tuzlanskog kantona 2016. – 2020. godina se sastoji od dva ključna dijela: Strateške platforme i Programskog okvira.

Stratešku platformu čine izvod iz socio-ekonomske analize, SWOT analiza ili pregled unutrašnjih i vanjskih faktora razvoja, strateški pravci ili fokusi razvoja koje nadograđuje vizija razvoja. Iz tako postavljenih osnova izvedeni su strateški ciljevi sa svojim pokazateljima uticaja, prioriteta po svakom strateškom cilju kao i veze sa planskim dokumentima na višim nivoima djelovanja.

Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona 2016. – 2020. godina definisana je vizija razvoja, koja predstavlja težnju, dugoročnu namjeru, pravac djelovanja i poželjno stanje kantona u budućnosti. U tom smislu, vizija razvoja Tuzlanskog kantona je predstavljena kao „*Tuzlanski kanton - otvorena, ekonomski atraktivna i društveno dinamična evropska regija, koja na prepoznatljiv način osigurava spoj industrijske tradicije, održivog razvoja i kvalitete života za svoje građane i ljude koji u njemu borave, rade i investiraju*“.

Sa ciljem unapređenja cjelokupnog socijalnog i ekonomskog razvoja Tuzlanskog kantona, što bi se u konačnici trebalo reflektirati i na pokazateljima uticaja u tri velika razvojna sektora (privreda, društvo, zaštita okoliša i infrastruktura), Strategijom razvoja za period 2016.-2020. godine, definisano je pet strateških ciljeva.

Tabela 31. Pregled strateških i prioritetnih ciljeva

Strateški ciljevi	Prioritetni ciljevi
<i>Strateški cilj 1: Osigurati stabilnost i prosperitet razvoja privrede Tuzlanskog kantona</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razviti privredu Tuzlanskog kantona realizacijom novih investicija i poticanjem sektora poduzetništva; 2. Jačati konkurentnost sektora poljoprivrede; 3. Unaprijediti prometnu mrežu i povezanost Tuzlanskog kantona sa razvijenim tržištima.
<i>Strateški cilj 2: Uspostaviti efikasne sisteme upravljanja razvojem ljudskih potencijala i tržišta rada, u cilju povećanja zapošljavanja</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poboljšati kvalitetu obrazovanja i naučno-istraživačkog rada; 2. Jačati i razvijati inkluzivne programe zapošljavanja.
<i>Strateški cilj 3: Poboljšati kvalitetu života, sigurnost i socijalnu uključenost građana i učiniti politiku socijalne zaštite pravičnom i djelotvornom</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poticati i razvijati sportsko-kulturne aktivnosti; 2. Unaprijediti socijalnu i zdravstvenu zaštitu; 3. Poboljšati bezbjednost građana od prirodnih i drugih opasnosti.
<i>Strateški cilj 4: Modernizovati i učiniti ekonomski održivom javnu infrastrukturu, prvenstveno saobraćajnu, vodnu i energetska</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izgradnja nove i modernizacija postojeće vodne infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe stanovništva i privrede, te doprinijelo sigurnosti građana i zaštiti okoliša; 2. Infrastrukturu snabdijevanja toplotnom energijom, optimizirati i prilagoditi potrebama stanovništva i privrede; 3. Modernizovati saobraćajnu infrastrukturu i osigurati funkcionalno, ekonomski i okolišno održivo povezivanje sa okruženjem
<i>Strateški cilj 5: Uspostaviti funkcionalan sistem zaštite okoliša i održivog upravljanja prirodnim resursima</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uspostaviti funkcionalan sistem monitoringa parametara zaštite okoliša kako bi se osiguralo praćenje i unapređenje stanja okoliša; 2. Zaštititi okoliš smanjenjem pritisaka i uspostavljanjem održivog upravljanja prirodnim resursima; 3. Uspostaviti funkcionalan sistem upravljanja otpadom kako bi se zaštitio okoliš i zdravlje stanovništva. 4. Intenzivirati provedbu principa i mjera energetske efikasnosti.

U skladu sa dostupnim finansijskim i ljudskim resursima u Tuzlanskom kantonu, ali i širim strateškim okvirom u Bosni i Hercegovini, regiji i EU, za svaki od strateških ciljeva definisani su prioriteti koji oslikavaju strateške sektore kroz koje se planira postići željeni stepen promjena u okruženju. Ukupno 15 prioritetnih ciljeva obuhvataju ključne sektorske prioritete koji imaju najveći međusektorski uticaj na razvoj, a samim time i pokazatelje uticaja. Očekivani rezultati prioritetnih ciljeva su u direktnoj vezi sa pokazateljima uticaja na nivou strateških ciljeva i doprinose realizaciji ciljnih vrijednosti.

Programski okvir se sastoji od prikaza mjere koje su planirane u narednom petogodišnjem periodu, od indikativnog i finansijskog okvira za realizaciju mjera, te institucionalnog i organizacijskog okvira za provedbu strategije kao i plana za praćenje, izvještavanje, evaluaciju i reviziju strategije.

Mjere predstavljaju most preko kojeg se strateško djelovanje prenosi u sferu operativnog djelovanja. Mjera predstavlja skup srodnih projekata i aktivnosti koje doprinose definiranim prioritetima i strateškim ciljevima. U nastavku su prikazane mjere po svakom od strateških ciljeva.

Tabela 32. Pregled realizacije planiranih strateških ciljeva

Strateški ciljevi	Planski period 2016-2020							Planski period 2018-2020			
	Ukupno planirana sredstva	%	Prioritetni ciljevi	Ukupno planirana sredstva	%	Mjere	Projekti	Mjere	samostalne ili opšte mjere	Projekti	Ukupno planirana sredstva
Strateški cilj 1: Osigurati stabilnost i prosperitet razvoja privrede Tuzlanskog kantona	191.715.151	55,25%	3	17.525.151	5,05%	6	15	6	2	18	10.916.441
				130.000.000	37,47%	5	5	6	6	0	74.350.000
				44.190.000	12,74%	2	2	2	2	0	26.514.000
Strateški cilj 2: Uspostaviti efikasne sisteme upravljanja razvojem ljudskih potencijala i tržišta rada, u cilju povećanja zapošljavanja	20.255.412	5,84%	2	8.527.240	2,46%	3	7	3	-	20	10.447.665
				11.728.172	3,38%	2	9	2	-	17	19.070.000
Strateški cilj 3: Poboljšati kvalitetu života, sigurnost i socijalnu uključenost građana i učiniti politiku socijalne zaštite pravičnom i djelotvornom;	58.291.417	16,80%	3	13.291.417	3,83%	2	2	2	-	8	14.173.217
				44.180.000	12,73%	3	5	3	-	13	44.680.000
				820.000	0,24%	2	6	3	-	10	1.007.500
Strateški cilj 4: Modernizovati i učiniti ekonomski održivom javnu infrastrukturu, prvenstveno saobraćajnu, vodnu i energetska	62.950.000	18,14%	3	38.850.000	11,20%	5	7	5	1	17	12.483.068
				17.800.000	5,13%	2	2	4	5	0	4.298.000
				6.300.000	1,82%	2	2	2	-	6	8.257.000
Strateški cilj 5: Uspostaviti funkcionalan sistem zaštite okoliša i održivog upravljanja prirodnim resursima	13.760.000	3,97%	4	3.195.000	0,92%	3	5	3	2	3	862.500,00
				5.645.000	1,63%	4	13	4	-	15	5.057.717
				530.000	0,15%	2	3	2	-	3	1.140.000
				4.390.000	1,27%	2	4	2	-	8	3.615.000
UKUPNO	346.971.980	100,00%	15	346.971.980	100,00%	45	87	49	18	138	236.872.108

Ukupno planirana sredstva za realizaciju Strategije razvoja Tuzlanskog kantona su na nivou od 346.971.980 KM, za ukupno 45 mjera u svim sektorima. Učešće po godinama, od 2016. do 2020. godine, iznosi 16%, 17%, 22%, 23% i 23%, respektivno. Za sve predviđene mjere poznat je izvor finansiranja sa učešćem svakog od izvora finansiranja prema sljedećoj strukturi: sredstva Tuzlanskog kantona (cca 40%), potom sredstva Vlade FBiH (cca 24%), ostalih izvora (cca 17%), općina i gradova (cca 6%), korisnika sredstava (2%), te drugih izvora (Vijeće ministara BiH, fondovi za zaštitu okoliša, agencije za vode, donatori i dr.) sa cca 11%.

2.2. Kratki sažetak Akcionog plana za 2018-2020. godinu

Akcioni plan 2018.-2020. godina izrađen je na osnovu Akcionog plana sa finansijskim okvirom za 2017.-2019. godinu i Izvještaja o implementaciji Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za 2017. godinu, te na osnovu prikupljenih podataka od strane relevantnih aktera uključenih u proces implementacije strategije. Vlada Tuzlanskog kantona je Akcioni plan za period 2018-2020. godine usvojila 23.01.2018. godine. Akcioni plan 2018.-2020. godine sa finansijskim okvirom za implementaciju Strategije razvoja razrađen je na ciljeve, prioritete, mjere i aktivnosti. U okviru svakog cilja utvrđeni su određeni prioriteti i mjere sa definisanim aktivnostima, očekivanim rezultatima, nosiocima aktivnosti, periodom implementacije i izvorom finansiranja.

Tabela 33. Pregled po projektima i mjerama

Strateški cilj /Prioritetni cilj	Ukupan broj razvojnih mjera	Broj samostalnih ili opštih mjera	Broj razvojnih projekata
Strateški cilj 1: Osigurati stabilnost i prosperitet razvoja privrede Tuzlanskog kantona (ekonomski razvoj)	14	10	18
Prioritetni cilj 1.1.	6	2	18
Prioritetni cilj 1.2.	6	6	0
Prioritetni cilj 1.3.	2	2	0
Strateški cilj 2: Uspostaviti efikasne sisteme upravljanja razvojem ljudskih potencijala i tržišta rada, u cilju povećanja zapošljavanja (društveni razvoj)	5	0	37
Prioritetni cilj 2.1.	3	0	20
Prioritetni cilj 2.2.	2	0	17
Strateški cilj 3: Poboljšati kvalitetu života, sigurnost i socijalnu uključenost građana i učiniti politiku socijalne zaštite pravičnom i djelotvornom	8	0	31
Prioritetni cilj 3.1.	2	0	8
Prioritetni cilj 3.2.	3	0	13
Prioritetni cilj 3.3.	3	0	10
Strateški cilj 4: Modernizovati i učiniti ekonomski održivom javnu infrastrukturu, prvenstveno saobraćajnu, vodnu i energetska.	11	6	23
Prioritetni cilj 4.1.	5	1	17
Prioritetni cilj 4.2.	4	5	0
Prioritetni cilj 4.3.	2	0	6
Strateški cilj 5: Uspostaviti funkcionalan sistem zaštite okoliša i održivog upravljanja prirodnim resursima	11	2	29
Prioritetni cilj 5.1.	3	2	3
Prioritetni cilj 5.2.	4	0	15
Prioritetni cilj 5.3.	2	0	3
Prioritetni cilj 5.4.	2	0	8
UKUPNO	49	18	138

U Akcionom planu 2018.-2020. godina obuhvaćeno je provođenje ukupno 49 mjera sa 138 razvojnih projekata od čega imamo i 18 razvojnih mjera u okviru kojih nisu planirani pojedinačni razvojni projekti te ih možemo nazvati opšte ili „samostalne“. U Tabeli 33. je vidljivo da je najviše projekata planirano u okviru Strateškog cilja 2. i Strateškog cilja 5., dok je najmanje projekata planirano u okviru Strateškog cilja 1. i Strateškog cilja 4.

U toku su realizacije projekata, od kojih se većina implementira kontinuirano, i koji su od posebnog značaja za razvoj Tuzlanskog kantona:

- Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća i obrtnika;
- Jačanje konkurentnosti sektora poljoprivrede;
- Unaprjeđenje kvaliteta programa obrazovanja na Tuzlanskom kantonu;
- Podrška zapošljavanju marginaliziranih grupa stanovništva;
- Podrška zapošljavanju licima sa evidencije Službe za zapošljavanje TK;
- Unapređenje socijalne zaštite;
- Jačanje kapaciteta civilne zaštite TK;
- Podrška prevenciji i sanaciji šteta nastalih uticajem prirodnih ili drugih opasnosti;
- Izgradnja, modernizacija i unaprijeđenje ekonomske održivosti općinskih i mjesnih sistema vodosnabdijevanja, izgradnja postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda, uređenje vodotoka kao i razvoj infrastrukture za sortiranje i prikupljanje reciklažnog otpada;
- Modernizovanje saobraćajne infrastrukture i osiguranje funkcionalnog, ekonomski i okolišno održivog povezivanja sa okruženjem;
- Povećanje energetske efikasnosti na javnim objektima na području TK;
- Energetska obnova škola u sklopu projekta EU/IPA INTERREG Programa prekogranične saradnje „Smart schools“ („Pametne škole“).

Za realizaciju strateških ciljeva u 2018-2020. godini dat je pregled potrebnih planiranih finansijska sredstva (u KM) u sljedećoj tabeli:

Tabela 34. Finansijska sredstva (u KM) potrebna za realizaciju strateških ciljeva u 2018-2020. godini

Strateški cilj	2018	2019	2020	2018-2020	Vlastita budžetska sredstva	Ostala budžetska sredstva	Vanjski izvori	Ukupno 2016-2020	AP 2018-2020/ Ukupno SR TK 2016-2020 (%)
					iznos za 2018-2020				
1	35.155.240	38.322.600	38.302.600	111.780.441	26.543.854	55.674.000	29.439.253	191.551.951	0,58
2	12.310.258	8.778.703	8.428.703	29.517.665	5.980.753	12.058.912	3.056.667	20.255.412	1,46
3	20.183.739	20.845.239	18.831.739	59.860.717	31.363.655	4.905.500	9.033.310	58.291.417	1,03
4	10.211.167	7.504.167	7.022.735	25.038.068	3.949.000	12.086.568	8.199.500	62.950.000	0,4
5	5.034.800	3.719.584	1.920.834	10.675.217	4.804.459	2.243.834	2.361.917	13.760.000	0,78
UKUPNO	82.895.204	79.170.293	74.506.611	236.872.108	72.641.721	86.968.814	52.090.647	346.808.780	0,68

Realizacijom dijela navedenih projekata je povećana konkurentnosti privrede i poljoprivrede, kao i infrastrukturnih projekata, te su u zavisnosti od raspoloživih sredstava značajnim dijelom ostvareni planirani efekti projekata.

2.3. Ukupan pregled provedbe strategije za 2018. godinu

Na osnovu prikupljenih statističkih podataka može se reći da su kretanja u BiH ekonomiji, nakon izlaska iz globalne ekonomske krize, imala uzlaznu putanju. Sveukupno gledano raspoloživi pokazatelji ukazuju na blagi rast ekonomskih aktivnosti, međutim politička situacija, odsustvo strukturnih reformi i nedovoljan rast investicija i dalje sprečavaju brži ekonomski rast privrede Federacije BiH, odnosno kantona u Federaciji BiH.

Većina projekata za koje je navedeno da imaju status projekata u implementaciji su projekti koji se implementiraju kontinuirano jer se sredstva zanjihovu realizaciju obezbjeđuju na godišnjem nivou. Sažetak najznačajnijih rezultata koji imaju najveći doprinos ostvarenju prioritetnih ciljeva dat je u Tabeli 35.

Tabela 35. Ostvareni rezultati u 2018. godini

Strateški cilj/ Prioritetni cilj	Status provođenja	Ostvareni rezultat u 2018. godini
<i>Strateški cilj 1: Osigurati stabilnost i prosperitet razvoja privrede Tuzlanskog kantona (ekonomski razvoj).</i>		
1.1. Prioritetni cilj: 1.1. Razviti privredu Tuzlanskog kantona realizacijom novih investicija i poticanjem sektora poduzetništva.	4 završeno, 14 toku realizacije, i 2 odgođeno	Unapređenja poslovanja MSP i obrtnika dodjelom subvencija i kreditnih podsticaja te privlačenje stranih investicija na područje TK
		Održan stručni skup na temu: "Registracija poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine- stanje i prijedlozi za poboljšanje".
		Riješen problem neuvezanog radnog staža, za zdravstvo i za nezaposlene, u 5 privrednih društava za 62 radnika
		Uspostavljen i redovno održavan „Infopult za preduzetnike i investitore“
		Dodijeljene subvencije za 3javna preduzeća za sufinansiranje troškova uvođenja ISO/IEC standarda, osiguranje Ce znaka i obnavljanje standard
		Dodijeljene subvencije za 3poslovna subjekta za dokvalifikaciju/ prekvalifikaciju 16 nezaposlenih osoba za certificirane zavarivače u cilju njihovog zapošljavanja što je podržao i Federalni zavod za zapošljavanjeodnosno Služba za zapošljavanje.
		Podržana 23 korisnika za nabavku opreme i alata (5 programa za podršku msp, 14 obrta)kao i obrtnička komora i program/projekata edukacije (grupe od 20 do 45 osoba) za pokretanje biznisa
		Inicirano pojednostavljenje procedura prilikom apliciranja na javne pozive Vlade TK te smanjenje troškova za poduzetnike i obrtnike (po službenoj dužnosti pribavljalo uvjerenja o izmirenju obaveza poreskih obveznika).
		Unaprijeđen zakonski okvir javno-privatnog partnerstva i provedene poticajne i edukativne mjereza provođenje
		Obezbijedene dovoljne količine slane vode. Obnovljenačetiri Ugovora o koncesiji, dok se sa dva privredna društva postupak nastavlja i u 2019. godini.
		Za 72 privredna subjekta odobrena sredstva za subvencioniranje dijela kamatne stope
		Formirana Interresorna radna grupazapočela izradu nacrta Zakona o poduzetničkoj infrastrukturi Tuzlanskog kantona te podržani projekti njenog poboljšanja
Direktne posjete privrednim subjektima. Promocija multimedijalnog videa „Promotivni potencijali Tuzlanskog kantona“		

			Turističkazajednica podržala 6 projekata za podizanja kvalitete turističke ponude i razvoja turizma kao i dodatnih 52 Projekta / manifestaciju/ akciju vezanih za turizam
1.2.	Prioritetni cilj 1.2. Jačati konkurentnost sektora poljoprivrede.	6 završeno	Zaštita i uređenje poljoprivrednog zemljišta poboljšana uspostavom informacionog sistema za upravljanje zemljištem i finansijskom podrškom za zaštitu i uređenje poljoprivrednog zemljišta, okrupnjavanja zemljišnih posjeda, i uspostavu politike održivog upravljanja zemljištem.
1.3.	Prioritetni cilj 1.3. Unaprijediti prometnu mrežu i povezanost Tuzlanskog kantona sa razvijenim tržištima.	1 toku realizacije i 1 odgođen	Povećan broj prevezenih putnika u odnosu na 2017.godinu za 9 %. Ukupno je preko aerodroma Tuzla prevezeno 584.610 putnika. Ukinut je let za Bratislavu ali je ta destinacija zamijenjena letovima za Beč, a otvorena je i nova destinacija za Baden-Baden Karlsruhe u Njemačkoj. Realizovano ukupno 14 cargo letova i prevezeno je ukupno 229 tona robe.
Strateški cilj 2: Uspostaviti efikasne sisteme upravljanja razvojem ljudskih potencijala i tržišta rada, u cilju povećanja zapošljavanja (društveni razvoj)			
2.1.	Prioritetni cilj: 2.1. Poboľjšati kvalitetu obrazovanja i naučno-istraživačkog rada	2 završeno, 16 u toku realizacije, i 2 odgođeno	Izmjene i dopune tri zakona iz oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, te izmjene i dopune Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih isprava, realizacija 56 projekata adaptacije i izgradnji školskih objekata Subvencioniranje troškova smještaja i ishrane studenata smještenim u studentskim centrima u BiH te dodjela stipendija učenicima i studentima Subvencionirana kamata na kredite za stambeno zbrinjavanje mladih Realizirana 4 programa iz oblasti neformalnog cjeloživotnog obrazovanja u okviru LJUT 2017 sa 50 polaznika Podrška naučno-istraživačkim i istraživačko-razvojnim projektima te projektima razmjene studenata i osoblja sa UNTZ
2.2.	Prioritetni cilj: 2.2. Jačati i razvijati inkluzivne programe zapošljavanja.	17 završeno	Zaposleno 14 osoba romske nacionalnosti Zaposleno 2760 osoba 25 osoba obučeno, od kojih su 23 zaposlene Zaključeni ugovori za 99 osoba Sufinansiranje zapošljavanja 15 osoba
Strateški cilj 3: Poboľjšati kvalitetu života, sigurnost i socijalnu uključenost građana i učiniti politiku socijalne zaštite pravičnom i djelotvornom			
3.1.	Prioritetni cilj: 3.1. Poticati i razvijati sportsko-kulturne aktivnosti.	3 završeno i 5 u toku realizacije	Izgradnje sportskih dvorana u Kladnju, Kalesiji, Brijesnici, Teočaku, Sapni i Čeliću. Podrška invalidskim sportskim klubovima Podrška za razvoj sportskih i kulturnih aktivnosti
3.2.	Prioritetni cilj: 3.2. Unaprijediti socijalnu i zdravstvenu zaštitu.	5 završeno, 5 u toku realizacije i 3 odgođena	Nabavku opreme za potrebe JU UKC Tuzla. U toku je razmatranje predloženih idejnih rješenja za objekat Centra urgentne medicine. Nastavak izgradnje centra za autizam Poboľjšano materijalno zbrinjavanje i pomoći za lica u stanju socijalne potrebe. Preventivni programi za prevenciju karcinoma dojke, grlića materice, prostate i kolona Unapređenje zdravstvene zaštite branitelja i članova njihovih porodica
3.3.	Prioritetni cilj: 3.3. Poboľjšati bezbjednost građana od prirodnih i drugih opasnosti.	10 završeno	Sve planirane mjere i aktivnosti se finansiraju iz namjenskih sredstava posebne naknade za zaštitu i spašavanje (vlastita budžetska sredstva). Strateški plan operativnih aktivnosti Uprave policije MUP-a TK i Akcioni plan za unapređenje zaštite života, lične i imovinske sigurnosti, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda proveden kroz 13 različitih mjera
Strateški cilj 4: Modernizovati i učiniti ekonomski održivom javnu infrastrukturu, prvenstveno saobraćajnu, vodnu i energetska.			

4.1.	Prioritetni cilj: 4.1. Izgradnja nove i modernizacija postojeće vodne infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe stanovništva i privrede, te doprinijelo sigurnosti građana i zaštiti okoliša.	1 završeno, 16 u toku realizacije i 1 odgođeno	Izvedeni radovi na 26 od planiranih 61 projekta te za izradu tehničke dokumentacije na 3 od planiranih 17 projekata i za 1 od planiranih 3 projekata za detaljna hidrogeološka istraživanja.
			Poboljšanje snabdijevanja stanovništva vodom smanjenjem gubitaka vode u javnom vodovodnom sistemu
			Rekonstrukcija i proširenje sistema za prikupljanje i odvođenje fekalne kanalizacije
			Sufinansirani radovi na postrojenju za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.
			Izrada projektno tehničke dokumentacije za izgradnju prečištača otpadnih voda.
			Urađeni projekti Sanacije obala i čišćenja koritarijeka
4.2.	Prioritetni cilj: 4.2. Infrastrukturu snabdijevanja toplinom energijom, optimizirati i prilagoditi potrebama stanovništva i privrede	4 u toku realizacije i 1 odgođeno	Proširena toplovodna mreža
4.3.	Prioritetni cilj: 4.3. Modernizovati saobraćajnu infrastrukturu i osigurati funkcionalno, ekonomski i okolišno održivo povezivanje sa okruženjem.	1 završeno, 4 u toku realizacije i 1 odgođeno	U toku 2018. godine urađeno je ukupno 9.803 metara ceste od čega je rekonstruisano ukupno 5.153 metara ceste, a rehabilitovano 4.650 metara ceste. Urađeno je i 420 metara pješačkih staza, rekonstruisan je jedan most, a u fazi rekonstrukcije je i jedna kružna raskrsnica. Sanirana su tri klizišta. U 2018. godini asfaltirano je ukupno 1.210 metara novog asfaltnog zastora. Direkcija upravlja sa 318,20 km regionalnih cesta od čega su 295,69 km ceste sa asfaltnim zastorom a 22,51 km ceste sa makadamskim zastorom.
Strateški cilj 5: Uspostaviti funkcionalan sistem zaštite okoliša i održivog upravljanja prirodnim resursima			
5.1.	Prioritetni cilj: 5.1. Uspostaviti funkcionalan sistem monitoringa parametara zaštite okoliša kako bi se osiguralo praćenje i unaprjeđenje stanja okoliša	1 završeno, 2 u toku realizacije i 2 odgođeno	Izvršena nabavka opreme za 3 mjerne stanice za mjerenje kvaliteta zraka
5.2.	Prioritetni cilj: 5.2. Zaštititi okoliš smanjenjem pritiska i uspostavljanjem održivog upravljanja prirodnim resursima	1 završeno, 6 u toku realizacije i 8 odgođeno	Pošumljavanja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja šumskih kamionskih puteva i sanacije divljih deponija
5.3.	Prioritetni cilj: 5.3. Uspostaviti funkcionalan sistem upravljanja otpadom kako bi se zaštitio okoliš i zdravlje stanovništva.	3 u toku realizacije	Prečišćavanje otpadnih voda
			Pripremljen je prijedlog Prostornog plana TKsa uključenim izmjenama koje se odnose na upravljanje otpadom
			Poboljšan sistem upravljanja otpadom
5.4.	Prioritetni cilj: 5.4. Intenzivirati provedbu principa i mjera energetske efikasnosti.	1 završeno, 6 u toku realizacije i 1 odgođeno	Izvršeni radovi na povećanju energetske efikasnosti na 21 objektu
			U okviru projekta Pametne škole obnovljene 3 škole sa područja Tuzlanskog kantona koje su sve svečano otvorene. Realizovano takmičenje škola „Navike promjeni - školu opremi“, Regionalno takmičenje inovatora - učenika osnovnih i srednjih škola „Inovativnim umom do pametne energije“, kao i obuka energetskih menadžera iz projektnih područja.
			Pripremljene nove projektne aplikacije, energetske obnove ukupno 18 škola sa područja Tuzlanskog kantona.
			Proširena i modernizovana ulična rasvjeta

2.4. Pregled provedbe po ciljevima i prioritetima za 2018. godinu

U Akcionom planu Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za period 2018.–2020. godinu planirano je provođenje ukupno 48 mjera sa 113 razvojnih projekata, od čega u 17 mjera nisu planirane pojedinačne aktivnosti, te ih možemo nazvati opšte ili „samostalne“ što je u ukupnom iznosu 130 razvojnih projekata.

Detaljan pregled stanja implementacije mjera/aktivnosti u 2018. godini dat je po strateškim ciljevima u Tabeli 36.

Tabela 36. Pregled implementacije iz Operativnog/Akcionog plana SRTK 2016.-2020. godina

Strateški cilj /Prioritetni cilj	Mjere/Aktivnosti					
	Završeno	U toku realizacije	Odgođeno	Zamijenjeno	Otkazano	Ukupno
Strateški cilj 1: Osigurati stabilnost i prosperitet razvoja privrede Tuzlanskog kantona (ekonomski razvoj).	10	15	3	0	0	28
Prioritetni cilj 1.1.	4	14	2	0		20
Prioritetni cilj 1.2.	6			0		6
Prioritetni cilj 1.3.		1	1	0		2
Strateški cilj 2: Uspostaviti efikasne sisteme upravljanja razvojem ljudskih potencijala i tržišta rada, u cilju povećanja zapošljavanja (društveni razvoj)	19	16	2	0	0	37
Prioritetni cilj 2.1.	2	16	2	0		20
Prioritetni cilj 2.2.	17			0		17
Strateški cilj 3: Poboljšati kvalitetu života, sigurnost i socijalnu uključenost građana i učiniti politiku socijalne zaštite pravičnom i djelotvornom	18	10	3	0	0	31
Prioritetni cilj 3.1.	3	5		0		8
Prioritetni cilj 3.2.	5	5	3	0		13
Prioritetni cilj 3.3.	10			0		10
Strateški cilj 4: Modernizovati i učiniti ekonomski održivom javnu infrastrukturu, prvenstveno saobraćajnu, vodnu i energetska.	2	24	3	0	0	29
Prioritetni cilj 4.1.	1	16	1	0		18
Prioritetni cilj 4.2.		4	1	0		5
Prioritetni cilj 4.3.	1	4	1	0		6
Strateški cilj 5: Uspostaviti funkcionalan sistem zaštite okoliša i održivog upravljanja prirodnim resursima	3	17	11	0	0	31
Prioritetni cilj 5.1.	1	2	2	0		5
Prioritetni cilj 5.2.	1	6	8	0		15
Prioritetni cilj 5.3.		3		0		3
Prioritetni cilj 5.4.	1	6	1	0		8
UKUPNO	52	82	22	0	0	156

Ukupan broj projekata planiran za implementaciju u 2018. godini je 130. Kontinuirano se provodi 82 projekta (63,08%), završena su za 2018. godinu 52 projekta (40,00%), odgođeno je 22 (16,92%), i nijedan projekat nije zamijenjen ili otkazan.

U Tabeli 37. je na osnovu zbirnog Izvještaja o provođenju operativnog/akcionog plana (2018-2020) za 2018. godinu predstavljen skraćeni pregled realizovanih aktivnosti po prioritetnim ciljevima i mjerama, vezano za svaki strateški cilj posebno. Većina aktivnosti se provodi

kontinuirano u skladu sa raspoloživim sredstvima, a odgođeni projekti i oni koji nisu započeti su isključivo vezani za obezbjeđenje finansijskih sredstava.

Tabela 37. Pregled realizovanih aktivnosti po prioritetnim ciljevima i mjerama

Strateški cilj 1: Osigurati stabilnost i prosperitet razvoja privrede Tuzlanskog kantona (ekonomski razvoj).		
	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini
Prioritetni cilj: 1.1. Razviti privredu Tuzlanskog kantona realizacijom novih investicija i poticanjem sektora poduzetništva.		
1.1.1.	Finansijska, institucionalna i pravna podrška malim i srednjim preduzećima	
1.1.1.1.	Garantni fond	Za kreditna sredstva Garantnog fonda odobreno i implementirano 6 kredita
1.1.1.2.	Registar parafiskalnih nameta	Održan stručni skup na temu: "Registracija poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine- stanje i prijedlozi za poboljšanje".
1.1.1.3.	Pravna pomoć	U saradnji sa društvom „KHK“ Lukavac, kao jednim od osnivača Global Ispat Koksna Industrija Lukavac (GIKIL), nastavljeno rješavanje veoma složenog stanja u tom društvu
		Riješen problem neuvezanog radnog staža, za zdravstvo i za nezaposlene, u 5 privrednih društava za 62 radnika
		Uspostavljen i redovno ažuriran „Infopult za preduzetnike i investitore“
1.1.2.	Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća i obrtnika	Nasljedena sredstva bivšeg Fonda za obnovu i razvoj koja je donirao njemački GTZ deponovanimračunu u NLB banci sa ukupnim iznosom od 197.967,09 KM namijenjena za kreditiranje MSP i obrta u 2018. godini nisu plasirana.
1.1.2.1.	Uvođenje standarda i softverskih rješenja za povećanje efikasnosti poslovanja	Dodijeljene subvencije za 3javna preduzeća za sufinansiranje troškova uvođenja ISO/IEC standarda, osiguranje Ce znaka i obnavljanje standarda
1.1.2.2.	Prekvalifikacija, dokvalifikacija i specijalizacija za MSP i obrtnike	Dodijeljene subvencije za 3poslovna subjekta za dokvalifikaciju/ prekvalifikaciju 16 nezaposlenih osoba za certificirane zavarivače u cilju njihovog zapošljavanja što je podržao i Federalni zavod za zapošljavanjeodnosno Služba za zapošljavanje.
1.1.2.3.	Podrška projektima koji imaju za cilj podizanje poduzetničkog duha na Tuzlanskom kantonu	Dodijeljena grant sredstava za podršku 23 korisnika. Podržano 5 programa za podršku malim i srednjim preduzećima za nabavku opreme i alata, 14 obrta za nabavku opreme i alata,subvencija za podršku obrtničkim komorama i sufinansiranje jednog programa/projekata edukacije (grupe od 20 do 45 osoba) za pokretanje biznisa
1.1.2.4.	Formiranje obrtničkih (zanatskih, trgovačkih i ugostiteljskih) zadruga ili klastera	Održan sastanak sa predstavnicima Kantonalnog poreznog ureda Tuzla i Obrtničke komore Tuzlanskog kantona u cilju pojednostavljenju procedura prilikom apliciranja na javne pozive Vlade TK te smanjenja troškova za poduzetnike i obrtnike (po službenoj dužnosti pribavljalo uvjerenja o izmirenju obaveza poreskih obveznika).
1.1.2.5.	Podršku razvoju preduzeća korištenjem mehanizama koncesije ijavno-privatnog partnerstva	Donešeni prateći podzakonski akti(Uredba i Pravilnik) vezani za javno-privatno partnerstvo u Tuzlanskom kantonu. Pripremljen prvi Katalog potencijalnih projekata javno-privatnog partnerstva Tuzlanskog kantona kao i Prezentacija procjene potencijalnih ekonomskih efekata nove regulative javno-privatnog partnerstva. Podržano 7 projekata JPP iz 6 JLS u kome sami učestvuju sa 50% troškova. Provedena edukacija za zaposlenike javnih tijela za primjenu modela javno-privatnog partnerstva (JPP). Generalna direkcija Evropske komisije za politiku susjedstva i pregovore o proširenju odobrila dvije TAEX aplikacije koje su usmjerene na jačanje kapaciteta iz oblasti javno-privatnog partnerstva.
		Obezbijedene dovoljne količine slane vode za privredu. Dodjela i bnavljanj ugovora o koncesiji.
1.1.3.	Biznis Start-Up fond za mlade.	Nije bilo aktivnosti
1.1.4.	Podrška novim investicijama u industrijskoj proizvodnji.	Za 72 privredna subjekta odobrena sredstva za subvencioniranje dijela kamatne stope
		Obezbijedena pomoć privrednim društvima koja nisu u mogućnosti da za svoje radnike i članove njihovih porodica obezbjede pristup pravima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja
1.1.5.	Razvoj poslovne infrastrukture na području Tuzlanskog kantona.	Formirana Interresorna radna grupazapočela izradu nacrtu Zakona o poduzetničkoj infrastrukturi Tuzlanskog kantona.

1.1.5.2.	Uspostava funkcionalne poslovne zone „Kreka Sjever“ Tuzla	Nastavljene aktivnosti uspostave poslovne zone
1.1.5.3.	Uspostava Centara za podršku poduzetništvu s poslovnim inkubatorima uz proširenje kapaciteta postojećeg tehnološkog centra MTTC	Organizovano održavanje Info dana na kojem je predstavljen objavljeni drugi javni poziv "Challenge fond za inovativne poslovne ideje". Direktno posjete privrednim subjektima na području Tuzlanskog kantona s ciljem upoznavanja sa problemima sa kojima se susreću u radute pružanju podrške otvaranju novih pogona i investicija. Promocija multimedijalnog videa „Promotivni potencijali Tuzlanskog kantona“ za predstavnike jedinica lokalnih samouprava, privrednih subjekata, subjekata poduzetničke infrastrukture, Univerziteta u Tuzli i medija.
1.1.5.4.	Izgradnja poslovne zone "Brezje" Srebrenik	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
1.1.5.5.	Projekti izgradnje u infrastruktura Vukovije Gornje 3 zone, Petrovačko polje, Krušik 2 zone, Tojšići, Kalesija grad, Četeništa, Memići 2 zone.	Izgrađena saobraćajnica u Poslovnoj zoni Četeništa, dužina saobraćajnice 225m' sa pripadajućom kišnom kanalizacijom i dijelom fekalne kanalizacije (priklučenje na sistempripadajućih poslovnih objekata)
1.1.5.6.	Izgradnja infrastrukture sa ciljem unapređenja otkupa voća i povrća-hladnjača	n/a
1.1.5.7.	Izgradnja infrastrukture u poslovnoj zoni Sadnice (Vodovod, Saobraćajnica, Kanalizacija)	Projekat je urađen i revidovan.
1.1.6.	Razvoj turističke ponude na području Tuzlanskog kantona.	
1.1.6.1.	Razvoj i promocija specifičnih oblika turizma.	Sufinansiran sredstava Turističke zajednice za 6 projekata za podrške programima za podizanja kvalitete turističke ponude i razvoja turizma na području Tuzlanskog kantona. Podržano je dodatnih 52 Projekta / manifestaciju/ akciju i dr. koji u svom sadržaju imaju turistički karakter kao i direktna ulaganja za promotivne aktivnosti, promociju turističkih destinacija TK, putem nastupa na sajmovima i izrada promotivnih materijala
1.1.6.2.	Revitalizaciju kompleksa Stari Grad Srebrenik.	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
1.1.6.3.	Očuvanje starih i umjetničkih zanata u svrhu razvoj turizma.	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
1.1.6.4.	Razvoj i promocija specifičnih oblika turizma.-Izgradnja uzgajališta za divljač u općini Doboj Istok	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
Prioritetni cilj 1.2. Jačati konkurentnost sektora poljoprivrede.		
1.2.1.	Zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta, okrupnjavanja zemljišnih posjeda, i uspostave politike održivog upravljanja zemljištem.	Realizovano 483.269,63 KM za zaštitu i uređenje poljoprivrednog zemljišta, okrupnjavanja zemljišnih posjeda, i uspostavu politike održivog upravljanja zemljištem.
1.2.2.	Direktna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima u oblasti biljne proizvodnje.	Realizovano ukupno 1.028.308,24 KM
1.2.3.	Direktna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima u oblasti animalne proizvodnje.	Realizovano ukupno 10.138.171,65 KM od čega 8.606.653,50 KM za proizvodnju svježeg kravljeg mlijeka
1.2.4.	Razvoj ruralnih područja.	Ukupno odobrena novčana podrška iz Budžeta Kantona za proizvodnje planirane Kantonalnim programom za 2018. godinu iznosila je 3.800.000,00 KM, a od Federalnog ministarstva po drugim modelima podrške za klijente sa područja Tuzlanskog kantona odobrena je novčana podrška u iznosu 246.597,22 KM
1.2.5.	Opće usluge u poljoprivredi.	Realizovane novčane podrške za poljoprivrednu proizvodnju
1.2.6.	Uspostavljanje fonda za stimulisanje početnika u poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju	
Prioritetni cilj 1.3. Unaprijediti prometnu mrežu i povezanost Tuzlanskog kantona sa razvijenim tržištima.		
1.3.1.	Međunarodni aerodrom Tuzla – uspostava regionalnog cargo centra sa airparkom-I faza	n/a
1.3.2.	„Izgradnja autoceste Orašje–Tuzla–Žepče“ kao tzv. Y krak koridora Vc.	n/a

Strateški cilj 2: Uspostaviti efikasne sisteme upravljanja razvojem ljudskih potencijala i tržišta rada, u cilju povećanja zapošljavanja (društveni razvoj)

Prioritetni cilj: 2.1. Poboljšati kvalitetu obrazovanja i naučno-istraživačkog rada

		Izmjene i dopune tri zakona iz oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, te izmjene i dopune Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih isprava, realizacija 56 projekata adaptacije i izgradnji školskih objekata
2.1.1.	Unaprjeđenje obrazovne infrastrukture	Subvencioniranje troškova smještaja i ishrane studenata smještenim u studentskim centrima u BiH, povratu studentskih kredita i zdravstvenom osiguranju učenika i studenata koji pravo na zdravstvenom osiguranje nemaju po drugom osnovu
2.1.1.1.	Energetska efikasnost, utopljanje školskog objekta JU MSS Čelić	Rekonstrukcija centralnog grijanja
2.1.1.2.	Izgradnja područne škole u Devetaku.	Nije realizovano zbog nedostatka sredstava
2.1.1.3.	Završetak radova izgradnje područne škole Požarike, JU OŠ "Ivan G.Kovačić" Gradačac	Izgradnje područne škole i nabavka opreme
2.1.1.4.	Završetak radova izgradnje područne škole Vučkovci, JU OŠ "M.K.Ljubušak" Srnice, Gradačac	Izgradnje područne škole
2.1.1.5.	Završetak radova izgradnje Sale za tjelesni odgoj JU OŠ "Sjenjak" Tuzla	Izgradnja fiskulturne sale
2.1.1.6.	Izgradnja, adaptacija, opremanje i vanjsko uređenje Kampusu Univerziteta u Tuzli	Na projektu „ Izgradnja, adaptacija, opremanje i vanjsko uređenje Kampusu Univerziteta u Tuzli” čija je ukupna planirana vrijednost 72.040.000 KM do sada je realizovano 527.353 KM.
2.1.1.7.	Izgradnja III faze petogodišnje škole u Lukavica Rijeci, općina Doboju Istok	Izgradnje petogodišnje škole
2.1.1.8.	Rekonstrukcija krova na školskom objektu i zamjena podova u učionicama J.U. Osnovna škola Klokočnica, općina Doboju Istok	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
2.1.1.9.	Rekonstrukcija I adaptacija školskog objekta JU Osnovne škole "Brijesnica"-Područna škola u Brijesnici Maloj dogradnja fiskulturne dvorane	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
2.1.1.10.	Izgradnja novog objekata JU Osnovna škole "Banovići Selo", Banovići Selo	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
	Program podrške mladima	Subvencionirana kamata na kredite za stambeno zbrinjavanje mladih za 31 korisnika i nabavku računarske i druge opreme za 12 korisnika.
2.1.2.	Unaprjeđenje kvaliteta programa obrazovanja na TK	
2.1.2.1.	Kreiranje programa cjeloživotnog učenja u funkciji jačanja konkurentnosti radne snage i povećanja broja zaposlenih u preduzećima na području Tuzlanskog kantona.	Realizirana 4 programa iz oblasti neformalnog cjeloživotnog obrazovanja u okviru LJUT 2017 sa 50 polaznika na svim programima; Izrađena strategija jačanja saradnje EF sa privredom i impementiran okrugli sto sa privrednicima;
2.1.2.2.	Provedba programa cjeloživotnog učenja u funkciji jačanja konkurentnosti radne snage i povećanja broja zaposlenih u preduzećima na području Tuzlanskog kantona.	
2.1.2.3.	Profesionalna orijentacija namijenjena djeci u završnim razredima osnovnih škola.	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
2.1.2.4.	Stipendiranje učenika za deficitarna zanimanja	Stipendirani učenici i studenati i dodijeljene jednokratne novčane pomoći za nabavku udžbenika
	Stipendiranje učenika i studenatabranitelja i članova njihovih porodica, jednokratne novčane pomoći i nabavka udžbenika	
	Pokretanje studijskog programa I ciklusa studija "Menadžment u turizmu" na odsjeku "Poslovna ekonomija"	Upisano 20 studenata na trogodišnji studij u školskoj 2018/2019. godini.
2.1.3.	Podrška razvoju naučno-istraživačkih kapaciteta na području TK	

2.1.3.1.	Osnivanje Centra za društvena istraživanja i evaluaciju programa u okviru Univerziteta u Tuzli.	Provedena evaluacija i kvantificiranje utjecaja subvencija za mala i srednja preduzeća (MSP) iz privatnog sektora, koja su se finansirala iz budžeta Vlade Tuzlanskog kantona u periodu od 2011. do 2015. godine.
2.1.3.2.	Razvoj istraživačkih kapaciteta naučnih novaka i kapaciteta fakulteta za učešće u međunarodnim naučno-istraživačkim projektima.	2 zaposlenika EF apsolvirala uvodni trening u EU fondove
		<p>Odobrena sredstva za 4 aplikacije od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke za finansiranje/sufinansiranje naučno-istraživačkih i istraživačko-razvojnih projekata u Federaciji Bosne i Hercegovine za Univerzitet u Tuzli</p> <p>Finansirano/sufinansirano 5 projekata iz oblasti nauke od značaja za FBiH iz Budžeta FBiH.</p>
	Program razmjene studenata i osoblja	Napravljene 92 razmjene u 2018. godinu u okviru programa: Erasmus+ , Mevlana, CEPUS i Fulbrightod čega 10 dolazna i 23 odlazna studenta, kao i 22 dolazna i 37 odlaznog osoblja sa UNTZ
Prioritetni cilj: 2.2. Jačati i razvijati inkluzivne programe zapošljavanja.		
2.2.1.	Podrška zapošljavanju marginaliziranih grupa stanovništva.	
2.2.1.2	Program zapošljavanja i samozapošljavanja Roma.	zaposleno 14 osoba romske nacionalnosti
2.2.1.3.	Sufinansiranje zapošljavanja teško zapošljivih osoba–Tražim poslodavca	Zaposleno 87 osoba
2.2.2.	Podrška zapošljavanju licima sa evidencije Službe za zapošljavanje TK.	
2.2.2.1.	Jačanje konkurentnosti na tržištu rada - Prvo radno iskustvo;	Zaposleno 159 osoba
2.2.2.2.	Sufinansiranje zapošljavanja-Periodično zapošljavanje	Zaposleno 451 osoba
2.2.2.3.	Program sufinansiranja samozapošljavanja START UP;	Zaposleno-321 osoba
2.2.2.4.	Program javnih radova;	Zaposleno-38 osoba
2.2.2.5.	Program pripreme za rad (obuka, stručno osposobljavanje i usavršavanje)	25 osoba obučeno, od kojih su 23 zaposlene
2.2.2.6.	Program „Aktivne mjere zapošljavanja na području Grada Tuzla“	n/a
2.2.2.7.	Podrška Start-up firmama na području Grada Tuzla	n/a
2.2.2.8.	Sufinansiranje stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa branilaca i članova njihove porodice;	Zaključeni ugovori za 99 osoba
2.2.2.9.	Sufinansiranje zapošljavanja iz reda branilaca i članova njihove porodice;	Provedeni programi sa službom za zapošljavanje
	Prilika za sve 2018	Zaposleno 1310 osoba
	Doprinosi - 500	Zaposleno 7 osoba
	Zapošljavanje žena	Zaposleno 325 osoba
	Program sufinansiranja zapošl.djece šehida i pog.bod.,	Zaposleno 34 osoba
	Program zapošljavanja stručnog kadra za djecu sa poteškoćama u razvoju u osn obraz.,	Zaposleno 28 osoba
	Program obuke/prekvalifikacije nez.osoba za cert.zavarivača,	Sufinansiranje zapošljavanja 15 osoba

Strateški cilj 3: Poboljšati kvalitetu života, sigurnost i socijalnu uključenost građana i učiniti politiku socijalne zaštite pravičnom i djelotvornom

Prioritetni cilj: 3.1. Poticati i razvijati sportsko-kulturne aktivnosti.

3.1.1.	Unaprjeđenje sportske infrastrukture	
3.1.1.1.	Razvojni projekt 3.1.1.1. Izgradnja sportske sale OŠ "Hamdija Kreševljakovic" Gradačac;	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
3.1.1.2.	Izgradnja sportske sale OŠ "Hamdija Kreševljakovic" Gradačac	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
3.1.1.3.	Izgradnja Sportske dvorane u Kladnju, Kalesiji, Brijesnici, Teočaku, Sapni i Čeliću	Potpisani novi ugovori "Izvođenje radova na izgradnji objekta sportska dvorana u Kladnju II i III faza"
3.1.1.4.	Izgradnja sportskih igrališta na području Grada Tuzla	
	Unaprjeđenje infrastrukture i sportskih i kulturnih aktivnostibranitelja i članova njihovih porodica	Održana sportska takmičenja u invalidskom sportu i manifestacije koje se organizuju povodom obilježavanja značajnih datuma, događaja i ličnosti značajnih za BiH podržani invalidski sportski klubovi u troškovima učešća na sportskim takmičenjima i manifestacijama, odnosno u organizovanju i održavanju sportskih takmičenja i manifestacija
	Podrška za razvoj sportskih aktivnosti na području Tuzlanskog kantona	Podrška za razvoj sportskih aktivnosti na području Tuzlanskog kantona putemJavnog poziva sufinansiraniprogrami/projektisportskih organizacija u oblasti tjelesne kulture i sporta kojom je podržana realizacija 133 programa/projekta, ukupne vrijednosti418.400,00 KM, te je, na osnovu pojedinačnih zahtjeva sportskih organizacija, podržan 31 projekat u kupnom iznosu od 72.000,00 KM.
3.1.2.	Unaprjeđenje javne infrastrukture u oblasti kulture.	
3.1.2.1.	Završetak Privredno-kulturno-sportskog centra "Bazen" Gračanica;	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
	Programi podrške manifestacijama kulture na području Tuzlanskog kantona	Podrška neprofitnim organizacijama, privatnim preduzećima i poduzetnicima, kao i nižim nivoima vlasti za manifestacije kulture od interesa za Tuzlanski kanton za 50 korisnika

Prioritetni cilj: 3.2. Unaprijediti socijalnu i zdravstvenu zaštitu.

3.2.1.	Unaprjeđenje socijalne zaštite	
3.2.1.1.	Izgradnja centra za autizam u Tuzli	Nastavak adaptacije postojećeg objekta, za koji u proteklom periodu nisuobezbjeđena sredstva. U toku traženje donatora za obezbjeđenje sredstva za završetak objekta.
3.2.1.2.	Izgradnja objekta socijalnog stanovanja u Špionici i Tinji	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
3.2.1.3.	Unaprjeđenje položaja žena i djece, žrtava nasilja u porodici i drugih oblika nasilja/socijalna uključenost/ Poboljšanje položaja porodica sa djecom - Psihosocijalna zaštita, briga i zbrinjavanje djece i žena žrtava porodičnog nasilja -Sigurna kuća za žene i djecu žrtva nasilja Program materijalnog zbrinjavanja i pomoći za lica u stanju socijalne potrebe.	Razne vrste pomoći materijalnog zbrinjavanja i pomoći za lica u stanju socijalne potrebe.
	Podrška povratku prognanih lica	
	Pomoć za rješavanje stambenih zbrinjavanje porodica poginulih boraca-šehida, ratnih vojnih invalida i demobilisanih boraca koji su u stanju socijalne potrebe i druga posebna prava	
	Unaprjeđenje kulturnih i realizacija ostalih izdvajanja za korisnike boračko-invalidske zaštite	
3.2.2.	Razvojna mjera 3.2.2. Unaprjeđenje kvaliteta hitne medicinske	

	pomoći na području TK	
3.2.2.1.	Reforma hitne medicinske pomoći;	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
3.2.2.2.	Opremanje Centra urgentne medicine pri JZU UKC Tuzla;	Projekat je predviđen da se realizira kao javno-privatno partnerstvo, što je usvojeno i na vladi TK
3.2.2.3.	Izmiještanje hitne službe Doma zdravlja Srebrenik i rješavanje prostora fizijatrije	Završeni grubi zidarski radovi
3.2.3.	Prevenција i suzbijanje zaraznih vodećih uzroka oboljenja na TK	
3.2.3.1.	Uspostava BSL III laboratorije;	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
3.2.3.2.	Prevenција i suzbijanje vodećih uzroka oboljenja;	Realizuju se preventivni programi za prevenciju karcinoma dojke, grlića materice, prostate i kolona
	Unapređenje zdravstvene zaštitebranitelja i članova njihovih porodica	Više vrsta pomoći za unapređenje zdravstvene zaštitebranitelja i članova njihovih porodica
Prioritetni cilj: 3.3. Poboljšati bezbjednost građana od prirodnih i drugih opasnosti.		
3.3.1.	Razvojna mjera 3.3.1. Jačanje kapaciteta civilne zaštite TK	
3.3.1.1.	Opremanje i obučavanje kantonalnih službi zaštite i spašavanja;	
3.3.1.2.	Podizanje razine svijesti o pitanjima smanjenja rizika od katastrofa provođenjem redovite obuke službi CZ-a i edukacije stanovništva o mjerama zaštite i spašavanja.	
3.3.1.3.	Ojačati cjelokupan sistem smanjenja rizika od katastrofa kroz podršku uključivanja nevladinih organizacija, privrednog sektora i znanstvenih institucija u izgradnji kapaciteta u prevenciji, pripravnosti i odgovoru na katastrofe.	Sve planirane mjere i aktivnosti se finansiraju iz namjenskih sredstava posebne naknade za zaštitu i spašavanje (vlastita budžetska sredstva).
3.3.1.4.	Izgraditi osnove sistema ranog upozoravanja na području TK	
3.3.1.5.	Uvođenje GIS-a	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
3.3.1.6.	Opremanje Civilne zaštite općine Doboj Istok u sektoru vatrogarstva	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
3.3.2.	Podrška prevenciji i sanaciji šteta nastalih uticajem prirodnih ili drugih opasnosti	
3.3.2.1.	Saniranje dijela šteta nastalih djelovanjem prirodnih i drugih opasnosti;	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
3.3.2.2.	Preventivne mjere zaštite i spašavanja	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
3.3.2.3.	Sanacija klizišta Haskići u MZ Stanić Rijeka, općina Doboj Istok	Nastavljeno provođenje planiranih aktivnosti
3.3.3.	Razvojna mjera 3.3.3. Poboljšanje lične, imovinske i pravne bezbjednosti građanana području Tuzlanskog kantona.	
	Razvojni projekt 3.3.3.1. Unaprijediti stanje lične i imovinske sigurnosti i zaštite ljudskih prava na području Tuzlanskog kantona	Strateški plan operativnih aktivnosti Uprave policije MUP-a TK i Akcioni plan za unapređenje zaštite života, lične i imovinske sigurnosti, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda proveden kroz 13 različitih mjera

Strateški cilj 4: Modernizovati i učiniti ekonomski održivom javnu infrastrukturu, prvenstveno saobraćajnu, vodnu i energetsku.

Prioritetni cilj: 4.1. Izgradnja nove i modernizacija postojeće vodne infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe stanovništva i privrede, te doprinijelo sigurnosti građana i zaštiti okoliša.

4.1.1.	Izgradnja, modernizacija i unaprijeđenje ekonomske održivosti općinskih i mjesnih sistema vodosnabdijevanja.	
4.1.1.1.	Izgradnja novih, proširenje i modernizacija postojećih općinskih i mjesnih sistema vodosnabdijevanja,	Izvedeni radovi na 26 od planiranih 61 projekta te za izradu tehničke dokumentacije na 3 od planiranih 17 projekata i za 1 od planirana 3 projekata za detaljna hidrogeološka istraživanja.
4.1.1.2.	Izrada Studije za smanjenje gubitaka i Plana sanacije sekundarne vodovodne mreže;	
4.1.1.3.	Materijalnim i institucionalnim jačanjem komunalnih preduzeća unaprijediti ekonomsku održivost sistema i operatera vodosnabdijevanja	Izvedeni radovi na 8 projekata
4.1.1.4.	Projekat vodosnabdijevanja područja Tinje, Općina Srebrenik	Radovi na vodosnabdijevanju područja
4.1.1.5.	Izgradnja areteškog bunara u Klokotnici, općina Doboj Istok	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
4.1.1.6.	Izgradnja sistema vodosnabdijevanja naselja G. Lipnica (I faza) i naselje Pekmezije	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
4.1.1.7.	Unapređenje vodosnabdijevanja i sanitacija u Federaciji Bosne i Hercegovine-WATSAN FBIH	Unapređeno vodosnabdijevanje
4.1.2.	Izgradnja, modernizacija i legalizacija općinskih i mjesnih kanalizacionih sistema, po prioritetima jedinica lokalne samouprave.	Izvedeni radovi na 3 od planiranih 10 projekata te za izradu tehničke dokumentacije za 8 od planirana 24 projekata.
4.1.2.1.	Izgradnja primarnih kolektora fekalne kanalizacije za Kalesija, Prnajvor, Miljanovci, Dubnica-Mahmutovići	Izgrađen primarni kolektor
4.1.2.2.	Izgradnja kanalizacionog sistema u naseljima Grabovica, Simin Han, Bukinje, Solana	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
4.1.2.3.	Izgradnja kanalizacionog prečistača za područje grada Banovića	Izgrađen prečistač
	Odvodnja oborinskih i otpadnih voda u gradu Lukavcu i na području općine Lukavac	Izgrađena mreža odvodnje voda
4.1.3.	Izgradnja postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda, po prioritetima jedinica lokalne samouprave	Sufinansirani radovi na postrojenju za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.
4.1.3.1.	Projekat izgradnje anaerobnih prečistača na području Općine Srebrenik	Izgrađeni prečistači
4.1.4.	Izrada tehničke dokumentacije i uređenje vodotoka II. kategorije, po prioritetima jedinica lokalne samouprave.	
	Program podrške Ministarstva za Izradu tehničke dokumentacije i uređenje vodotoka II. Kategorije	Izvedeni radovi na 4 od planiranih 12 projekata te za izradu tehničke dokumentacije za 6 od planirana 14 projekata
	Razvojni projekat "Sanacija i čišć. korita rijeke Tinje u naselju Ormanica"	Očišćena dionica obale
4.1.4.1.	Čišćenje i sanacija obala rijeke Kalesica, faza I	Očišćena dionica obale
4.1.4.2.	Čišćenje i sanacija obala Kalesijske rijeke, faza I	Očišćena dionica obale
4.1.4.3.	Regulacija potoka "Rijeka" na dionici magistralni put- škola MZ Brijesnica Mala, općina Doboj Istok, I faza	Regulisana dionica potoka
4.1.5.	Sanacija brane Modrac, IV faza	U 2018. godini nisu planirana sredstva za IV fazu sanacije brane Modrac, jer su bila osigurana sredstva Evropske unije kandidiranjem sanacije za Regionalni akcioni plan oporavka od poplava Bosne i Hercegovine i Srbije

Prioritetni cilj: 4.2. Infrastrukturu snabdijevanja toplotnom energijom, optimizirati i prilagoditi potrebama stanovništva i privrede		
4.2.1.	Toplifikacija dijela općine Živinice.	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
4.2.2.	Proširenje mreže snabdijevanja toplotnom energijom općine Gračanica.	Proširena mreža snabdijevanja toplotnom energijom
4.2.3.	Projekti toplifikacije i priključenja korisnika u mjesnim zajednicama Jala, Brčanska Malta, Centar, Kreka, Mosnik	Proširena toplovodna mreža
4.2.4.	Izgradnja daljinskog grijanja za gradsko i prigradsko područje Općine Banovići	Projekat je urađen i revidovan.
	Proširenje i rekonstrukcija toplovodne mreže u Lukavcu	Proširena i rekonstruisana toplovodna mreža
Prioritetni cilj: 4.3. Modernizovati saobraćajnu infrastrukturu i osigurati funkcionalno, ekonomski i okolišno održivo povezivanje sa okruženjem.		
4.3.1.	Izgradnja i rekonstrukcija cestovne mreže na području Tuzlanskog kantona, po prioritetima jedinica lokalne samouprave.	
4.3.1.1.	Rekonstrukcija puta Kobilići-Međa	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
4.3.1.2.	Rekonstrukcija i proširenje glavnog lokalnog puta u općini Teočak	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
4.3.1.4.	Izgradnja i sanacija cestovne infrastrukture u Gradu Tuzla	Izgrađena i sanirana cestovna infrastruktura
	Rekonstrukcija cesta	U toku 2018. godine urađeno je ukupno 9.803 metara ceste od čega je rekonstruisano ukupno 5.153 metara ceste, a rehabilitovano 4.650 metara ceste. Urađeno je i 420 metara pješačkih staza, rekonstruisan je jedan most, a u fazi rekonstrukcije je i jedna kružna raskrsnica. Sanirana su tri klizišta. U 2018. godini asfaltirano je ukupno 1.210 metara novog asfaltnog zastora. Direkcija upravlja sa 318,20 km regionalnih cesta od čega su 295,69 km ceste sa asfaltnim zastorom a 22,51 km ceste sa makadamskim zastorom.
4.3.2.	Izgradnja cestovne infrastrukture za povezivanje Tuzlanskog kantona sa glavnim cestovnim koridorima	
4.3.2.1.	Izgradnja regionalne saobraćajnice Tuzla – Dokanj (I, II i III faza);	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
4.3.2.2.	Unaprijeđenje regionalne saobraćajnice za priključak općine Banovići na saobraćajnicu Tuzla-Žepče;	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
Strateški cilj 5: Uspostaviti funkcionalan sistem zaštite okoliša i održivog upravljanja prirodnim resursima		
Prioritetni cilj: 5.1. Uspostaviti funkcionalan sistem monitoringa parametara zaštite okoliša kako bi se osiguralo praćenje i unaprijeđenje stanja okoliša		
5.1.1.	Proširenje postojećeg sistema monitoringa zraka, voda i zemljišta u Tuzlanskom kantonu.	
5.1.1.1.	Unaprijeđenje postojećeg sistema za monitoring kvaliteta zraka.	Izvršena nabavka opreme za 3 mjerne stanice za mjerenje kvaliteta zraka
5.1.1.2.	Uspostava sistemskog monitoringa površinskih voda II kategorije u Tuzlanskom kantonu i uvezivanje sa sistemom Agencije za vodno područje rijeke Save.	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.1.1.3.	Uspostava sistemskog monitoringa stanja zemljišta u saradnji sa Federalnim zavodom za agropedologiju.	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.1.2.	Inventarizacija i uspostavljanje sistema monitoringa biološke i geološke raznolikosti u Tuzlanskom kantonu.	
5.1.3.	Izrada nedostajuće strateško-planske dokumentacije od značaja za sektor okoliša.	Završena izrada Registra emisija u zrak na području Tuzlanskog kantona, te je isti usvojen od strane Vlade

Prioritetni cilj: 5.2.Zaštiti okoliš smanjenjem pritiska i uspostavljanjem održivog upravljanja prirodnim resursima

5.2.1.	Izrada elaborata i provedba mjera zaštite izvorišta u općinskim i mjesnim vodovodnim sistemima.	
5.2.1.1.	Uskladiti postojeće, izraditi i usvojiti nedostajuće Elaborate o zaštiti izvorišta u skladu sa važećim pravilnikom i po prioritetima JLS.	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.1.2.	Sprovesti tehničke mjere zaštite izvorišta po prioritetima JLS u skladu sa urađenim elaboratima, te Zakonom o vodama FBiH i podzakonskim aktima.	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.2.	Unapređenje kvaliteta zemljišta vraćanjem funkcije degradiranog zemljišta.	
5.2.2.1.	Izraditi kartu upotrebne vrijednosti zemljišta u TK i plan saniranja ili otklanjanje oštećenja, odnosno vraćanja u funkciju oštećenog tla	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.2.2.	Operacionalizacija pripremljenih planova unaprjeđenja kvaliteta zemljištei vraćanja u funkciju degradiranog zemljišta	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.2.3.	Izrada katastra klizišta TK	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.2.4.	Izrada plana sanacije i sprječavanja nastanka klizišta	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.2.5.	Izrada katastra klizišta TK -Izrada katastra klizišta u općini Doboj Istok	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.3.	Analiza postojećeg stanja upravljačkih praksi u poljoprivredi, izrada i provedba Programa mjera za upravljanje zagađenjem iz poljoprivrednih aktivnosti	
5.2.3.1.	Analiza postojećeg stanja upravljačkih praksi u poljoprivredi uključujući izračun pokazatelja o potrošnji đubriva i pesticida, te izrada odgovarajućeg programa mjera za upravljanje zagađenjem iz poljoprivrednih aktivnosti	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.3.2.	Finansijska podrška privrednicima za implementaciju projekata čistije proizvodnje	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.4.	Uspostava redovnog praćenja i unaprijeđenje zdravstvenog stanja šuma i šumskog zemljišta.	
5.2.4.1.	Inventarizacija šuma i šumskog zemljišta u cilju uspostave baze podataka u GIS-u, te nabavka potrebnog softvera	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.4.2.	Praćenje zdravstvenog stanja i devastacije šuma i šumskog zemljišta (koristeći GIS bazu)	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.4.3.	Tehničko opremanje čuvarske službe za adekvatnije praćenje zdravstvenog stanja šuma te sistem dojava i borbe protiv požara (nabavka opreme za održavanje zdravstvenog stanja šuma, izgradnja osmatračnica, nabavka telekomunikacijske opreme, nabavka vatrogasnih vozila)	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.4.4.	Sprovođenje mjera i aktivnosti na održavanju FSC certifikata i recertifikacije	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.4.5.	Sufinansiranje projekata koji se odnose na održivo upravljanje šumama	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.2.4.6.	Izrada šumsko gospodarskih osnova za privatne šume po općinama Tuzlanskog kantona	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat

Prioritetni cilj: 5.3. Uspostaviti funkcionalan sistem upravljanja otpadom kako bi se zaštitio okoliš i zdravlje stanovništva.		
5.3.1.	Izrada nedostajuće i harmonizacija postojeće strateško-planske dokumentacije za upravljanje otpadom.	
5.3.1.1.	Izrada programa povećanja obuhvata stanovništva organiziranim prikupljanjem i odvajanjem otpada;	Pripremljen je prijedlog Prostornog plana TKsa uključenim izmjenama koje se odnose na upravljanje otpadom
5.3.1.2.	Provesti i izmjene i dopune Prostornog plana TK kako bi se obezbijedio funkcionalan i ekonomski održiv razmještaj infrastrukture upravljanja otpadom.	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.3.2.	Razvoj infrastrukture za sortiranje i prikupljanje reciklažnog otpada.	
5.3.2.1.	Sanacija i zatvaranje lokalne deponije komunalnog otpada "Vis"	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
Prioritetni cilj: 5.4. Intenzivirati provedbu principa i mjera energetske efikasnosti.		
5.4.1.	Povećanje energetske efikasnosti javnih objekata na području TK.	
5.4.1.1.	Povećanje energetske efikasnosti na min. 18 javnih objekata na području TK	Izvršeni radovi na povećanju energetske efikasnosti na 21 objektu
5.4.1.2.	Uvođenje institucije i edukacija energetske menadžera u budžetskim ustanovama	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.4.1.3.	Razvojni projekt 5.4.1.3. Unapređenje uslova rada J.U. za predškolski odgoj i obrazovanje "Dječija radost" Doboj Istok-Utopljanje zgrade	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.4.1.4.	Razvojni projekt 5.4.1.4. Rekonstrukcija javne rasvjete ugradnjom LED rasvjetnih tijela	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
	Projektovanje, proširenje i modernizacija ulične rasvjete	Proširena i modernizovana ulična rasvjeta
5.4.1.5.	Razvojni projekt 5.4.1.5. INTERREG IPA program prekogranične saradnje Hrvatska - BiH - Crna Gora 2014-2020. godine - projekat „Smart school"	Obnovljene Mješovite srednje škole „Musa Ćazim Ćatić" u Kladnju, JU OŠ Grivice PŠ Omazići u Banovićima i JU OŠ Sapna u Sapni, koje su sve svečano otvorene. Realizovano i takmičenje škola „Navike promjeni - školu opremi“, Regionalno takmičenje inovatora - učenika osnovnih i srednjih škola „Inovativnim umom do pametne energije“, kao i obuka energetskih menadžera iz projektnih područja. Pripremljene nove projektne aplikacije, energetske obnove škola, u saradnji sa Centrom za razvoj i podršku Tuzla (CRP), a u okviru Drugog poziva EU/IPA Interreg Programa prekogranične saradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014 – 2020. Pripremljena je i od strane Vlade usvojena Informacija o aktivnostima na pripremi Projekta za koji je predloženo učešće ukupno 18 škola sa područja Tuzlanskog kantona.
5.4.2.	Program sufinansiranja primjene mjera energetske efikasnosti i korištenja obnovljivih izvora energije.	
5.4.2.1.	Finansijska podrška projektima u oblasti EE i OIE	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
5.4.2.2.	Uvesti sistem stimulansa i destimulansa za povećanje energetske efikasnosti u domaćinstvima i privredi, kao i stimuliranje zamjene uvoznih fosilnih goriva domaćim gorivima iz obnovljivih izvora	Nije bilo aktivnosti za navedeni projekat

2.5. Pregled finansijskih ulaganja za 2018. godinu

Ukupno planirana sredstva za realizaciju Strategije razvoja Tuzlanskog kantona su na nivou od 346.971.980 KM za ukupno 45 mjera u svim sektorima, od čega je Akcionim/operativnim planom za 2018. godinu planiran iznos od 82.437.488 KM. Analizom dobivenih informacija od resornih ministarstava uočeno je da pored dostavljenih informacija o realizovanim projektima/programima postoje i dodatne aktivnosti sa značajnim sredstvima koja su realizovana u 2018. godini, a koje su obuhvaćena kroz godišnje izvještaje o radu, koji su razmatrani i usvojeni od strane Vlade Tuzlanskog kantona ili drugih nadležnih tijela.

Uvidom u prikupljene izvještaje o implementaciji strateških dokumenata, u kojima su sadržani i godišnji izvještaji o radu resornih ministarstava, utvrđeno je da sukupno planirana sredstva veća i iznose 82.895.204 KM, dok vrijednost uložених sredstava po svim osnovama iznosi 64.893.099 KM ili 78,28% od planiranih sredstava, i to prema strukturi predstavljenoj u Tabeli 38.

Tabela 38. Vrijednost realizovanih sredstava po Strateškim ciljevima u 2018. godini

Strategija razvoja TK - Izvještaj o provođenju operativnog/akcionog plana (2017-2019) za 2018. godinu	Ukupno planirana sredstva u 2018. godini	Ukupno realizovana sredstva u 2018. godini	% realizacije
Strateški cilj 1: Osigurati stabilnost i prosperitet razvoja privrede Tuzlanskog kantona (ekonomski razvoj).	35.155.240	19.979.022	56,83%
Strateški cilj 2: Uspostaviti efikasne sisteme upravljanja razvojem ljudskih potencijala i tržišta rada, u cilju povećanja zapošljavanja (društveni razvoj)	12.310.258	13.795.762	112,07%
Strateški cilj 3: Poboljšati kvalitetu života, sigurnost i socijalnu uključenost građana i učiniti politiku socijalne zaštite pravičnom i djelotvornom	20.183.739	7.267.101	36,00%
Strateški cilj 4: Modernizovati i učiniti ekonomski održivom javnu infrastrukturu, prvenstveno saobraćajnu, vodnu i energetska.	10.211.167	21.524.133	210,79%
Strateški cilj 5: Uspostaviti funkcionalan sistem zaštite okoliša i održivog upravljanja prirodnim resursima	5.034.800	2.327.080	46,22%
UKUPNO	82.895.204	64.893.099	78,28%

Najviše realizovanih sredstva u 2018. godini je u okviru Strateškog cilja 4: 21.524.133 KM, od čega je za sveukupne potrebe saobraćajne infrastrukture realizovano 15.928.757 KM dok je za potrebe vodne infrastrukture utrošeno 5.002.750 KM.

Prikupljenim izvještajima o implementaciji strateških dokumenata, u kojima su sadržani i godišnji izvještaji o radu resornih ministarstava, ukupna vrijednost uložених sredstava po svim osnovama iznosi 64.893.099 KM, od čega su 24.255.952 KM realizirana sredstva iz Budžeta Tuzlanskog kantona. Iz ostalih budžetskih sredstava (viših i nižih nivoa vlasti) je realizirano 32.246.149 KM, dok je iz vanjskih izvora realizirano 8.390.999 KM.

Detaljan prikaz visina sredstava realiziranih u 2018. godini po strateškim ciljevima kao i izvorima finansiranja prikazan je u dat je u Tabeli 39.

Tabela 39. Struktura finansiranja po strateškim ciljevima i izvorima finansiranja u 2018. godini

Strategija razvoja TK- Izvještaj o provođenju operativnog/akcionog plana (2017-2019) za 2018. godinu	Ukupno planirana sredstva	Ukupno realizovana sredstva	Vlastita budžetska sredstva	Ostala budžetska sredstva	Vanjski izvori u 2018	Naziv vanjskog izvora
Strateški cilj 1: Osigurati stabilnost i prosperitet razvoja privrede Tuzlanskog kantona (ekonomski razvoj).	35.155.240	19.979.022	5.779.502	14.199.521	0	-
Strateški cilj 2: Uspostaviti efikasne sisteme upravljanja razvojem ljudskih potencijala i tržišta rada, u cilju povećanja zapošljavanja (društveni razvoj)	12.310.258	13.795.762	5.158.841	395.922	8.240.999	TIKA - Turska
Strateški cilj 3: Poboljšati kvalitetu života, sigurnost i socijalnu uključenost građana i učiniti politiku socijalne zaštite pravičnom i djelotvornom	20.183.739	7.267.101	7.092.101	175.000	0	-
Strateški cilj 4: Modernizovati i učiniti ekonomski održivom javnu infrastrukturu, prvenstveno saobraćajnu, vodnu i energetska.	10.211.167	21.524.133	4.234.888	17.139.245	150.000	-
Strateški cilj 5: Uspostaviti funkcionalan sistem zaštite okoliša i održivog upravljanja prirodnim resursima	5.034.800	2.327.080	1.990.619	336.461	0	-
UKUPNO	82.895.204	64.893.099	24.255.952	32.246.149	8.390.999	-

Indikativni finansijski izvještaj ukazuje da je najveći izvor sredstava iz drugih budžetskih izvora (32,2 milion KM), iz vlastitih izvora (24,2 miliona KM), a potom iz vanjskih izvora (8,3 miliona KM) u kojima su sadržana i sredstva u iznosu od 7.660.239 KM vezana programe zapošljavanja, koje je realizovao Federalni zavod za zapošljavanje samostalno ili u saradnji sa drugim institucijama na području kantona.

Analizom izvještaja o radu konstatovano je da postoji još značajnih budžetskih sredstava, koja se nisu mogla obuhvatiti ovim izvještajem. Naime, u izvještajima resornih ministarstava prikazano je dosta sredstava, bez posebne specifikacije po strukturi izdvajanja, tako da nije moguće definisati izdvajanja na programske aktivnosti. Narednim akcionom planu će se pokušati definisati način za prevazilaženje identifikovane problematike, te bi na taj način stvorili preduslove da naredna izrada izvještaja bude jednostavnija, a prezentacija efekata konkretnija i sveobuhvatnija.

3. Institucionalni kapaciteti za razvoj

Sistem za razvojno planiranje i upravljanje razvojem predstavlja cjelovit i usklađen proces održivog, ekonomskog, društvenog, okolišnog i prostornog prilagođavanja, na Ustavu i zakonima zasnovanim potrebama i interesima građana i društva. On podrazumijeva postojanje odgovarajućih finansijskih sredstava, te zahtijeva postojanje odgovarajućeg pravnog, institucionalnog i metodološkog okvira koji bi osigurao djelotvorno i koordinirano planiranje i realizaciju socio-ekonomskih razvojnih prioriteta.

Kako bi se uredili ciljevi i načela razvojnog planiranja i upravljanja razvojem Federacije BiH, kantona i jedinica lokalne samouprave, vrste strateških kao i dokumenata neophodnih u postupku njihove implementacije, odgovorna tijela, proces razvojnog planiranja i upravljanja, te programiranje, monitoring, evaluaciju i izvještavanje, finansiranje implementacije strateških dokumenata i nadzor, Federalni zavod za programiranje razvoja u saradnji sa Federalnim ministarstvom pravde i SDC/UNDP Projektom integriranog lokalnog razvoja (ILDLP) proveo je aktivnosti na harmoniziranju planiranja i upravljanja razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine i donošenju Zakona o planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 32/17 od 28.4.2017.godine). Normiranje sistema strateškog planiranja i upravljanja razvojem ima za cilj ojačati koordinaciju i korištenje javnih sredstava i druge resurse na odgovoran, transparentan, efektivan i efikasan način radi ostvarivanja kvalitetnijeg i boljeg života građana.

Istitucionalni okvir za razvojno planiranje i upravljanje razvojem u FBiH čine Vlada FBiH, federalni organi uprave i federalne upravne organizacije, Federalni zavod za programiranje razvoja, vlade kantona, kantonalni organi uprave i kantonalne upravne organizacije, jedinice lokalne samouprave i tijela za poslove razvojnog planiranja i upravljanja razvojem u kantonima i jedinicama lokalne samouprave.

Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona 2016.–2020. godina propisane su slijedeće ključne funkcije kantonalnih ministarstava (i relevantnih sektora) kao i drugih kantonalnih organa uprave i kantonalnih upravnih organizacija unutar sistema za upravljanje razvojem:

- koordiniranje i uključivanje u proces razvoja integriranih ili sektorskih kantonalnih strategija;
- koordiniranje sa pripadajućim jedinicama lokalne samouprave u procesu izrade i implementacije kantonalnih strategija;
- priprema godišnjeg/višegodišnjeg plana rada za ministarstvo bazirano na usvajanju strateških dokumenata (i njihovih operativnih okvira) koji su direktno vezani za budžet i program javnih investicija Kantona;
- osiguravanje ispravnosti u procesima implementacije, monitoringa i izvještavanja u realizaciji mjera/prioriteta identifikovanih unutar godišnjeg plana rada ministarstva/institucije, baziranog na razvojnim ciljevima i indikatorima postavljenih unutar relevantnog strateškog okvira;
- korištenje informativnog sistema za upravljanje javnim investicijama (PIMIS) u procesu pripreme kantonalnog programa javnih investicija, baziranog na konkretnim prioritetima postavljenim unutar relevantnih strateških dokumenata;

- razmjenu informacija i interakciju sa Odjeljenjem za razvoj (Ministarstvo privrede) u procesu godišnjeg planiranja, budžetiranja, implementacije, monitoringa i realizacije razvojnih prioriteta;
- osiguravanje i redovno ažuriranje baza podataka relevantnih za razvoj projektnih prijedloga i osiguravanje finansiranja iz vanjskih izvora uz praćenje projekata iz nadležnosti resornog ministarstva.

Da bi se postiglo kontinuirano povezivanje razvojnih politika na širem regionalnom nivou i povezivanje politika ministarstava sa provedbom mjera Strategije, Odjeljenje za razvoj u okviru Ministarstva privrede vrši pripremu godišnjeg Izvještaja o stanju implementacije, odnosno Izvještaja o razvoju Tuzlanskog kantona, čime se omogućava aktivnija uloga u praćenju provedbe Strategije razvoja Tuzlanskog kantona.

Kako bi se pružila podršku Ministarstvu privrede i Vladi Tuzlanskog kantona u primjeni Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući i podršku novom ciklusu planiranja za period iza 2020. godine, Vlada Tuzlanskog kantona i Projekat integriranog lokalnog razvoja, koji je zajednička inicijativa Švicarske Vlade i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija Bosne i Hercegovine (UNDP BiH), su u 2017. godini potpisali Protokol o saradnji na realizaciji treće faze Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILD P III). U narednom četverogodišnjem periodu, ILDP III ima za cilj proširenje i konsolidiranje znanja i sistema za upravljanje razvojem na lokalnom, kantonalnom i entitetskom nivou.

S tim u vezi se na godišnjem nivou, u saradnji sa Projektom ILDP, realizuje i procjena kapaciteta kantona za planiranje i upravljanje razvojem, te je u skladu sa rezultatima ILDP procjene u 2018. godini, prvu nagradu za najbolji sistem za planiranje i upravljanje razvojem u FBiH u 2018. godini dobio Tuzlanski kanton (97% indeksa). S tim u vezi je, kao potvrda liderstva u Federaciji Bosne i Hercegovine i ostvarenih rezultata u okviru procjene, u Tuzlanski kanton stigla nagrada od 100.000\$ za realizaciju razvojnih projekata iz Strategije razvoja. Riječ je o poticajnim sredstvima ILDP-a, koja se dodjeljuju u svrhu implementacije projekata iz kantonalne razvojne strategije i koja mogu ostvariti snažan razvojni efekat te pozitivan uticaj na smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti, kao i rodnu ravnopravnost.

Takođe se, na osnovu realizovane procjene, identificiraju i definišu ključne preporuke za dalje jačanje i unapređenje sistema za planiranje i upravljanje razvojem, koje se u procjeni za 2018. godinu ogledaju u sljedećem:

- Aktivno raditi na implementaciji Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine i pratećih podzakonskih akata, u cilju uspostave što efikasnijeg sistema za planiranje i upravljanje razvojem u Tuzlanskom kantonu;
- U skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine raditi na unapređenju rada Vijeća za razvojno planiranje i upravljanje razvojem Tuzlanskog kantona;
- Nastaviti aktivnosti na unapređenju sistema planiranja, praćenja i izvještavanja, i usklađivanju plana implementacije Strategije razvoja Tuzlanskog kantona i godišnjih

planova rada sa dokumentom okvirnog budžeta, godišnjim budžetom i programom javnih investicija;

- Raditi na uspostavljanju neophodnog institucionalnog okvira radi osnaživanja funkcije razvojnog planiranja i upravljanja u kantonu putem kreiranja regulative i metodologije za planiranje, praćenje, izvještavanje i vrednovanja o radu Vlade Tuzlanskog kantona, kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave;
- Provoditi kadrovsko osnaživanje razvojnih mehanizama na nivou kantona, te podizanje nivoa znanja, vještina i kapaciteta službenika koji će biti angažovani na poslovima planiranja i upravljanja razvojem kantona; te
- Nastaviti sa popunjavanjem kapaciteta Odjeljenja za razvoj u okviru Ministarstva privrede Tuzlanskog kantona, kao efektivnog i funkcionalnog mehanizma za planiranje i upravljanje razvojem i međunarodnu saradnju.

4. Izazovi u provedbi strategije

Stvarni rezultati razvoja, koji proizlaze iz implementacije strategije razvoja, mogu biti vidljivi i mjerljivi jedino ukoliko se sistemski provodi praćenje i vrednovanje realizacije strategije. Sistemsko praćenje i vrednovanje (monitoring i evaluacija) realizacije strategije omogućava mjerenje nivoa ostvarenja postavljenih ciljeva, dajući također mogućnost za poduzimanje pravovremenih mjera u cilju eventualnih korekcija. Procesi izrade izvještaja iz prethodnih godina su već ukazali na potrebu kadrovskog jačanja i unapređenja sistema, te jačanja kapaciteta svih službenika uključenih u proces upravljanja razvojem Tuzlanskog kantona.

Kao što je već istaknuto, trenutni nedostaci upravljanja razvojem Tuzlanskog kantona i izazovi sa kojima se javna tijela susreću u provedbi strategije, mogu biti ublaženi jačanjem postojećeg Odjeljenja za razvoj u okviru Ministarstva privrede, kao efektivnog i funkcionalnijeg mehanizma za planiranje i upravljanje razvojem i međunarodnu saradnju. Uz institucionalno jačanje, neophodno je planirati materijalno-tehničko i kadrovsko osnaživanje razvojnih mehanizama na nivou kantona, te podizanje nivoa znanja, vještina i kapaciteta službenika koji će biti angažovani na poslovima planiranja i upravljanja razvojem kantona.

Pored navedenog, ključnu ulogu u procesu realizacije strategije imaju druga ministarstva, kantonalne institucije i organi uprave, kao i gradovi i općine Tuzlanskog kantona. U narednom periodu potrebno je sistem izvještavanja unaprijediti kroz poboljšanje sistemskog praćenja indikatora razvoja na svim nivoima i razmjenu informacija i interakciju sa Odjeljenjem za razvoj u okviru Ministarstva privrede u procesu godišnjeg planiranja, budžetiranja, implementacije, monitoringa i realizacije razvojnih prioriteta te osiguravanje i redovno ažuriranje baza podataka relevantnih za razvoj. Pored toga priprema godišnjih/višegodišnjih planova rada za ministarstva treba biti bazirana na usvajanju strateških dokumenata (i njihovih operativnih okvira) koji su direktno vezani za Budžet Tuzlanskog kantona i Program javnih investicija Tuzlanskog kantona.

5. Potreba za ažuriranjem strategije

U proteklom periodu su u okviru Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDP), pokrenute aktivnosti eksterne evaluacije u osam kantona koji do sada nisu proveli evaluacije integriranih strategija razvoja, koje važe do 2020. godine (USK, SBK, ZDK, TK, PK, K10, HNK, BPK). Proces je baziran na odredbama važećeg Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH i tekstu usaglašene Uredbe o evaluaciji strateških dokumenata u FBiH, kao i na obavezama koje je ILDP preuzeo potpisivanjem protokola o saradnji sa vladama kantona. Proces će biti provođen u skladu sa pristupom, iskustvima i modificiranim alatima razvijenim prilikom provođenja evaluacija u Zapadnohercegovačkom i Kantonu Sarajevo, tokom 2017. i 2018. godine.

S tim u vezi je i evaluacija Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.-2020. zvanično pokrenuta u septembru 2019. godine, i ona se odnosi na utvrđivanje stepena provedbe Strategije, uz ocjenu ostvarivanja, efektivnosti i efikasnosti planiranih mjera i direktnih rezultata prema definisanim ciljevima i očekivanjima, kao i sumiranje rezultata. Evaluacija u toku se provodi u predzadnjoj godini Strategije, kako bi se osigurali ulazni elementi za izradu sljedećeg dokumenta Strategije razvoja.

S obzirom da su u proteklom periodu započete aktivnosti i na izradi Strategije razvoja Federacije BiH 2021.-2027., ista će poslužiti i kao svojevrsna osnova za izradu kantonalnih strategija razvoja. U narednoj godini planirano je pokretanje procesa izrade Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za novi sedmogodišnji period, te će se na osnovu rezultata provedene evaluacije, i u skladu sa strategijama i politikama na višim nivoima vlasti, moći jasno definisati strateški pravci budućeg djelovanja na području Tuzlanskog kantona.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Ministarstvo privrede

MINISTAR
Asmir Hasić, dipl.ing.maš.

Broj: 03/1-28-9127-1/19

Tuzla, 03.10.2019. godine

Strategija razvoja TK- Izvještaj o provođenju operativnog/akcionog plana (2018-2020) za 2018. godinu

1. dio

							Pokazatelji/rezultati	
Omaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odogođen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
SC 1.	Strateški cilj 1: Osigurati stabilnost i prosperitet razvoja privrede Tuzlanskog kantona (ekonomski razvoj).					BDP po glavi stanovnika; Broj preduzeća na 1000 stanovnika; Broj zaposlenih;		
1.1.	Prioritetni cilj: 1.1. Razviti privredu Tuzlanskog kantona realizacijom novih investicija i poticanjem sektora poduzetništva.					Vrijednost ostvarenih domaćih i stranih investicija. Broj podržanih preduzeća/obrta.	Povećati vrijednost ostvarenih domaćih i stranih investicija za 10% u odnosu na prosjek 2009.-2013. godina. Povećati konkurentnost i kapacitete najmanje 700 preduzeća/obrta.	
1.1.1.	Razvojna mjera 1.1.1.1. Finansijska, institucionalna i pravna podrška malim i srednjim preduzećima.		Ministarstvo privrede TK; Udruženje za razvoj NERDA; Privredna i obrtnička komora TK; Udruženja za razvoj poduzetništva i obrtništva;		Privreda		Do 2020. godine:	
1.1.1.1.	Razvojni projekt 1.1.1.1.1. Garantni fond.	E		TK	Privreda	Vrijednost finansijskih sredstava Garantnog fonda;	najmanje 2,5 miliona KM operativno za funkcionisanje Garantnog fonda;	Zaključno sa 31.12.2018. godine Garantni fond Udruženja za razvoj NERDA je realizovao 153 kredita ukupne vrijednosti 7.865.614,14 KM, čime je omogućeno zadržavanje preko 2.450 postojećih radnih mjesta, te zapošljavanje preko 800 novih radnika. Trenutan portfolio fonda je 5.833.000 KM, dok su raspoloživa sredstva u Fondu 5.141.382,51 KM. U 2018. godini za sredstva Garantnog fonda apliciralo je 14 klijenata na kredite ukupne vrijednosti 569.000 KM, od čega je odobreno i implementirano 6 kredita ukupne vrijednosti 224.000 KM.
1.1.1.2.	Razvojni projekt 1.1.1.2. Registar parafiskalnih nameta.	A		TK	Privreda	Broj registara za razvoj privrede;	uspostavljen registar parafiskalnih nameta i ostvaren konkretan pozitivan uticaj na 15 parafiskalnih nameta;	
1.1.1.3.	Razvojni projekt 1.1.1.3. Pravna pomoć.	A		TK	Privreda	Broj MSP-a/obrtnika sa ostvarenom besplatnom pravnom pomoći;	100 MSP-a i/ili obrtnika ostvarilo besplatnu pravnu pomoć	U vezi rješavanja veoma složenog tanja, KHK je pokrenuo sudski postupak i isti je još uvijek u toku kao i drugi sudski postupci vezano za stanje u KHK izazvano neizvršavanjem ugovorenih obaveza kompanije GSHL London prema KHK d.d. Lukavac. Ministarstvo je učestvovalo u radu Radne grupe Vlade TK za rješavanje problema neuvezanog radnog staža, za zdravstvo i za nezaposlene, u 5 privrednih društava za 62 radnika koja su većinskom vlasništvu ili su bila u većinskom vlasništvu Tuzlanskog kantona nad kojima se vodi ili je završen stečajni postupak, a kojima su odobrena finansijska sredstva za uvezivanje radnog staža (PIO/MIO) od strane Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije u 2018. godinu. Sredstva za uvezivanje radnog staža za podmirenje obračunatih, a neuplaćenih doprinosa za zdravstvo i za nezaposlene u iznosu od 155.900,88 KM sufinansirala je Vlada TK. Ministarstvo je pripremio i objavilo ukupno 136 relevantne informacije za poduzetnike i investitore na Info pultu od čega se 99 objava odnosi na obavještenja informativnog karaktera, zatim 9 na javne pozive i obuke i 28 na pozive ostalih institucija koji su vezani za dodjelu sredstava, obuke, edukacije, seminare, sajmove i sl..
1.1.2.	Razvojna mjera 1.1.2. Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća i obrtnika.			i Obrtnička mski fakulteti);	TK	Privreda		Do 2020. godine:

Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodan (B), Otkazan (C), Završen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Pokazatelji/rezultati	
							Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
1.1.2.1.	Razvojni projekt 1.1.2.1. Uvođenje standarda i softverskih rješenja za povećanje efikasnosti poslovanja.	A	Ministarstvo privrede TK; Privredna komora TK; Univerzitet u Tuzi (Ekono	TK	Privreda	Broj MSP/obrtnika sa uvedenim standardima poslovanja;	za najmanje 25 korisnika MSP/obrtnika omogućiti uvođenje/obnavljanje ISO/IEC standarda, energetskih standarda, osiguranje CE znaka i softverskih rješenja za unaprijeđenje poslovanja.	Dodijeljene subvencije iznosu od 20.394,93 KM za 3 javna preduzeća za sufinansiranje troškova uvođenja ISO/IEC standarda, osiguranje CE znaka i obnavljanje standarda
1.1.2.2.	Razvojni projekt 1.1.2.2. Prekvalifikacija, dokvalifikacija i specijalizacija za MSP i obrtnike.	E		TK	Privreda	Broj prekvalifikovanih/dokvalifikovanih osoba;	za najmanje 10 korisnika MSP/obrtnika omogućiti subvenciju troškova za prekvalifikaciju/dokvalifikaciju/specijalizaciju MSP-a i obrta,	Ministarstvo dodijelilo subvencije u iznosu od 47.000,00 KM za 3 poslovna subjekta za dokvalifikaciju/prekvalifikaciju 16 nezaposlenih osoba za certificirane zavarivače u cilju njihovog zapošljavanja. Na osnovu sporazuma, Federalni zavod za zapošljavanje odnosno Služba dodijelila ukupno 99.000,00 KM za njihovo zapošljavanje.
1.1.2.3.	Razvojni projekt 1.1.2.3. Podrška projektima koji imaju za cilj podizanje poduzetničkog duha na Tuzlanskom kantonu.	E	redna i Obrtnička komora TK; Univerzitet u Tuzi (Ekonomski fakultet);	TK	Privreda	Broj podržanih udruženja, MSP-a, obrtnika;	za najmanje 10 udruženja/fondacije omogućiti subvenciju troškova za projekte koji imaju za cilj podizanje poduzetničkog duha na TK, formirane najmanje 2 obrtničke zadruge ili klastera;	Putem Javnog poziva dodijeljena grant sredstava „Podrška razvoju Kantona“ za koji je bilo na raspolaganju ukupno 50.000 KM što je u cjelosti realizovano za podršku 23 korisnika. Podržano je ukupno 5 programa usmjerenih na podršku malim i srednjim preduzećima za nabavku opreme i alata sa iznosom od 20.000 KM, podršku za 14 obrta za nabavku opreme i alata sa iznosom od 20.000 KM, subvencija za podršku obrtničkim komorama iznosom od 5.000 KM, sufinansiranje jednog programa/projekata edukacije (grupe od 20 do 45 osoba) za pokretanje biznisa iznosom od 5.000 KM.
1.1.2.4.	Razvojni projekt 1.1.2.4. Formiranje obrtničkih (zanatskih, trgovačkih i ugostiteljskih) zadruga ili klastera.	A		TK	Privreda		omogućiti učešće i promociju MSP-a/obrtnika na najmanje 2 sajma/slične manifestacije,	Razgovori o pojednostavljenju procedura prilikom apliciranja na javne pozive Vlade TK budući da je Ministarstvo u cilju smanjenja troškova za poduzetnike i obrtnike u saradnji sa Kantonalnim poreznim uredom Tuzla po službenoj dužnosti pribavljalo uvjerenja o izmirenju obaveza poreskih obveznika te će se u tom pravcu ići i u narednom periodu.
	Razvojni projekt 1.1.2.5. Podršku razvoju preduzeća					Broj uspostavljenih programa javno-privatnog partnerstva;	uspostavljeno između 30 i 50 programa javno-privatnog partnerstva, ustupljena najmanje 3 neiskorištena objekta u vlasništvu Tuzlanskog kantona, MSP-a i/ili obrtnicima.	Ministarstvo privrede je u saradnji sa USAID Projektom jačanja institucija vlasti i procesa u BiH (SGIP) u 2018. godini pripremio i objavilo prvi Katalog potencijalnih projekata javno-privatnog partnerstva Tuzlanskog kantona, na bosanskom, engleskom i njemačkom jeziku sa više od 40 potencijalnih projekata čija je ukupna vrijednost blizu 340 miliona konvertibilnih maraka. Takođe pripremljena i objavljena Prezentacija procjene potencijalnih ekonomskih efekata nove regulative javno-privatnog partnerstva u Tuzlanskom kantonu, koja je realizovana u saradnji sa USAID/SGIP Projektom (Projekat jačanja institucija vlasti i procesa u BiH), a uz podršku Ekonomskog instituta Sarajevo. U okviru podrške jedinicama lokalne samouprave u pripremi projekata po modelu javno-privatnog partnerstva od planiranih sredstava u iznosu od 100.000,00 KM dodijeljeno je ukupno 94.000,00 KM za 7 projekata sa područja 6 jedinica lokalne samouprave u kome sa 50% troškova provođenja aktivnosti učestvuju JLS.. U 2018. godini po osnovu koncesione naknade iz nadležnosti Ministarstva privrede naplaćeno je 3.103.468,15 KM (sredstva uplaćena u Budžet JLS/TK u iznosu od 80/20 %), što je za 2.282.919,93 KM ili 43,4% manje u odnosu na 2017. godinu, kada je naplaćeno 5.386.388,08 KM. Manja naplata koncesione naknade je iz razloga što su Rudnici uglja "Kreka" u 2017. godini uplatili 1.849.183,50 KM, dok je u 2018. godini naplaćeno 573.500,00 KM o čemu je zaključen Protokol o načinu izmirenja obaveza po osnovu obračunatih a neuplaćenih koncesionih sa JP "Elektroprivreda BiH" d.d. Sarajevo ZD Rudnici "Kreka" d.o.o. Tuzla, kojim je reprogramiran dug po osnovu koncesione naknade sa 31.03.2018. godine u iznosu od

Ornaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodan (B), Otkazan (C), Završen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, PrivredZdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Pokazatelji/rezultati	
							Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
1.1.2.5.	korištenjem mehanizama koncesije i javno-privatnog partnerstva	E	Ministarstvo privrede TK; Priv	TK	PrivredZdravstvo,			
1.1.3.	Razvojna mjera 1.1.3. Biznis Start-Up fond za mlade.	B	Ministarstvo privrede TK;	TK	Privreda	Broj pokrenutih poslovnih poduhvata;	Do 2020. godine: uspostaviti kreditno-garantnu liniju za business start-up poduhvate mladih osoba sa područja Tuzlanskog kantona za najmanje 20 mladih ljudi omogućiti finansijska (grant i subvencionirana kreditna sredstva) sredstva za pokretanje poslovnog poduhvata, uz 100%-tnu garanciju i subvencioniranu kamatnu stopu od 0%, unaprijediti poduzetničke vještine i osigurati mentorsku podršku kod najmanje 200 mladih ljudi sa područja TK,	
						Broj edukovanih početnika u biznisu;	unaprijediti poduzetničke vještine i osigurati mentorsku podršku kod najmanje 200 mladih ljudi sa područja TK, uspostaviti bazu mentora iz oblasti poduzetništva, sa najmanje 10 mentora, eksperata iz prakse.	
1.1.4.	Razvojna mjera 1.1.4. Podrška novim investicijama u industrijskoj proizvodnji.	E	Ministarstvo privrede TK;	TK	Privreda	Broj podržanih privrednih društava;	Do 2020. godine:	Zaključno sa 2018. godinom, privrednim subjektima sa područja Tuzlanskog kantona, odobreno su zahtjevi za 72 korisnika kreditnih sredstva u ukupnom iznosu od 25.099.000,00 KM, te odobrena sredstva za subvencioniranje u iznosu od 416.464,97 KM.
						Broj novoupislenih u oblasti industrijske proizvodnje;	podržano najmanje 50 privrednih društava koja realizuju nove investicije u industriji, osigurano zapošljavanje najmanje 150 osoba u oblasti industrijske proizvodnje.	Putem "Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima" - „Pomoć privrednim društvima koja nisu u mogućnosti da za svoje radnike obezbjede pristup pravima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja“, od planiranih sredstva u iznosu od 60.000,00 KM realizovano 414,00 KM za obezbjeđenje pristupa pravima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za radnike „KHK“ d.d. Lukavac za period od 01.01. - 31.12.2018. godine, a zdravstvena zaštita bila je obezbjeđena i za članove njihovih porodica.

							Pokazatelji/rezultati	
Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgođen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okošiš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
1.1.5.	Razvojna mjera 1.1.5. Razvoj poslovne infrastrukture na području Tuzlanskog kantona.	A	Ministarstvo privrede TK;	TK	Privreda		Do 2020. godine:	
1.1.5.2.	Razvojni projekt 1.1.5.2. Uspostava funkcionalne poslovne zone „Kreka Sjever“ Tuzla.	A	Grad Tuzla	Tuzla	Privreda	Broj funkcionalnih objekata poslovne infrastrukture	uspostavljena i operativna funkcionalna poslovna zona „Kreka Sjever“ Tuzla za 30-ak MSP-a,	
1.1.5.3.	Razvojni projekt 1.1.5.3. Uspostava Centara za podršku poduzetništvu s poslovnim inkubatorima uz proširenje kapaciteta postojećeg tehnološkog centra MTTC	A	Općina Gračanica i Udruženje poslodavaca i sam-privrednika	Gračanica	Privreda	Broj preduzeća u novoizgrađenoj poslovnoj infrastrukturi;	značajno prošireni kapaciteti postojećeg Centra naprednih tehnologija MTTC Gračanica.	S ciljem informisanja, ali i jačanja kapaciteta institucija, organizacija, privrednih subjekata i drugih relevantnih aktera za finansiranje razvojnih projekata, dana 21.03.2018. godine u prostorijama Kantonalne privredne komore u Tuzli, Ministarstvo je u saradnji sa Kantonalnom privrednom komorom Tuzla i Sarajevskom regionalnom razvojnom agencijom SERDA organizovalo održavanje Info dana na kojem je predstavljen objavljeni drugi javni poziv "Challenge fond za inovativne poslovne ideje".
1.1.5.4.	Razvojni projekt 1.1.5.4. Izgradnja poslovne zone "Brezje" Srebrenik	A	Općina Srebrenik	Srebrenik	Privreda			
1.1.5.5.	Razvojni projekt 1.1.5.5. Projekti izgradnje u infrastrukturnama Vukovije Gornje 3 zone, Petrovačko polje, Krušik 2 zone, Tojšići, Kalesija grad, Četeništa, Memići 2 zone.	A	Općina Kalesija	Kalesija	Privreda		Najmanje po 1 novo preduzeće započelo rad u svakoj uređenoj poslovnoj zoni od 2017 do 2022.godine	Izgrađena saobraćajnica u Poslovnoj zoni Četeništa, dužina saobraćajnice 225m' sa pripadajućom kišnom kanalizacijom i dijelom fekalne kanalizacije (prikličenje na sistem pripadajućih poslovnih objekata)
1.1.5.6.	Razvojni projekt 1.1.5.6. Izgradnja infrastrukture sa ciljem unapređenja otkupa voća i povrća- hladnjača	B	Općina Kalesija	Kalesija	Privreda		Povećan udio poljoprivrednih proizvoda koji se uspješno plasira na tržištu za 30 % u 2022.godini u odnosu na 2017.	
1.1.5.7.	Razvojni projekt 1.1.5.7. Izgradnja infrastrukture u poslovnoj zoni Sadnice (Vodovod, Saobraćajnica, Kanalizacija)	A		Banovići	Privreda			
1.1.6.	Razvojna mjera 1.1.6. Razvoj turističke ponude na području Tuzlanskog kantona.				Turizam		Do 2018. godine:	

							Pokazatelji/rezultati	
oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodjen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
1.1.6.1.	Razvojni projekt 1.1.6.1. Razvoj i promocija specifičnih oblika turizma.	A	Ministarstvo trgovine, turizma i snobradnja TK; Turistička zajednica TK; Univerzitet u Tuzli;	TK	Turizam	Broj novih turističkih proizvoda;	provedena analiza konkurentnosti turističke ponude TK, uspostavljeno najmanje 5 novih prepoznatljivih i kvalitetnih turističkih proizvoda TK,	Turistička zajednica Tuzlanskog kantona je putem Javnih poziva dodijelilo u 2018. godinu 120.000,00 KM bespovratnih sredstava u iznosu od, a u cilju podrške preogramima za podizanja kvalitete turističke ponude Tuzlanskog kantona.
								Podržano je i dodatnih 52 Projekta / manifestaciju/ akciju i dr. koji u svom sadržaju imaju turistički karakter u iznosu od 65.900,00 KM što je ukupno izdvajanje u iznosu od 185.900 KM.
								Pored navedenog za direktna ulaganja za promotivne aktivnosti, promociju turističkih destinacija TK, putem nastupa na sajmovima i izrada promotivnih materijala izdvojeno je cca 170. 000,00 KM što je u sveukupnom iznosu 355.900 KM.
1.1.6.2.	Razvojni projekt 1.1.6.2. Revitalizaciju kompleksa Stari Grad Srebrenik.	A		Srebrenik	Turizam	Broj objekata turističke infrastrukture;	formirana komisija za ocjenu izvornost proizvoda proizvedenih na stari i tradicionalni način, i certificirano najmanje 5 proizvoda proizvedenih na stari i tradicionalni način.	
1.1.6.3.	Razvojni projekt 1.1.6.3. Očuvanje starih i umjetničkih zanata u svrhu razvoj turizma.	A		TK	Turizam	Broj nalaza i ocjena izvornosti proizvoda;	Do 2020. godine revitaliziran kompleks Stari Grad u Srebrenik kroz izgradnju najmanje 3 objekta turističke infrastrukture (info centar, sanitarni objekti, parking i sl.).	
1.1.6.4.	Razvojni projekt 1.1.6.4. Razvoj i promocija specifičnih oblika turizma.-Izgradnja uzgajališta za divljač u općini Doboj Istok	A	Lovačko društvo "Fazanka i općina Doboj Istok	Doboj Istok	Turizam		Do 2020. godine osigurana proizvodnja divljači u inkubatorskoj stanici od 3.500 grla na godišnjem nivou i povećan broj divljači u lovištima za 30%	
1.2.	Prioritetni cilj 1.2. Jačati konkurentnost sektora poljoprivrede.					Ostvarene investicije u poljoprivredi u nova stalna sredstva uključujući investicije poljoprivrednih gazdinstava (princip čistih djelatnosti);	Povećati investicije u poljoprivredi na nivo godišnjeg prosjeka 2009.-2013. godina.	
						Ukupna požnjevena površina svih kultura u ha;	Povećati nivo poljoprivredne proizvodnje (požnjevene površine, rodna stabla, stočni fond) za najmanje 5% u odnosu na prosjek 2009.-2013. godina.	
						Ukupna broj rodni stabala; Brojno stanje stoke;		

Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodeni (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okošje)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Pokazatelji/rezultati
								Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
1.2.1.	Razvojna mjera 1.2.1. Zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta, okrupnjavanja zemljišnih posjeda, i uspostave politike održivog upravljanja zemljištem.	E	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK; Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva; Općine TK;	TK	Poljoprivrede	Broj realiziranih projekata zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta; Broj gazdinstava koji koristi poticaje za okrupnjavanje posjeda; Broj mjera kojima se realizuje uspostava zemljišnih evidencija, usaglašavanje podataka katastra i zemljišnih knjiga; Površina poljoprivrednog zemljišta u hektarima na kom se kome se realizira monitoring;	Povećan obim poljoprivredne proizvodnje, povećan stepen iskorištenosti obradivih površina, povećana plodnost zemljišta, unaprijeđeni postojeći i uspostavljeni nedostajući mehanizmi održivog upravljanja zemljišta.	Programom planirana sredstva u iznosu od 1.991.264,00 KM realizovana su u iznosu od 483.269,63 KM, a prenesena ugovorena sredstva u iznosu od 614.642,06 KM
1.2.2.	Razvojna mjera 1.2.2. Direktna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima u oblasti biljne proizvodnje.	E		Kalesija	TK	Poljoprivrede	Broj poljoprivrednih gazdinstava koji su ostvarili pravo na novčanu podršku; Obim proizvodnje koja se potiče; Iznos ostvarenih novčanih podrški;	Povećan obim biljne proizvodnje, konkurentnost i dohodak poljoprivrednih gazdinstava.
1.2.3.	Razvojna mjera 1.2.3. Direktna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima u oblasti animalne proizvodnje.	E	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK; Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva; Općine TK;	TK	Poljoprivrede	Broj poljoprivrednih gazdinstava koji su ostvarili pravo na novčanu podršku; Obim proizvodnje koja se potiče; Iznos ostvarenih novčanih podrški;	Povećan obim animalne proizvodnje, konkurentnost i dohodak poljoprivrednih gazdinstava.	Procentualno učešće odobrene novčane podrške u oblasti biljne i animalne proizvodnje u ukupnoj novčanoj podršci iz federalnog budžeta u 2018. godini iznosi 97,84 %. Odobrena novčana podrška za animalnu proizvodnju iznosi 10.138.171,65 KM, odnosno 89,04 % od ukupno odobrene novčane podrške. Kada su u pitanju pojedinačne proizvodnje, najveći iznos novčane podrške odobren je u proizvodnji svježeg kravljeg mlijeka i iznosi 8.606.653,50 KM, odnosno 75,43 % od ukupno odobrene podrške.
1.2.4.	Razvojna mjera 1.2.4. Razvoj ruralnih područja.	E		Kalesija	TK	Poljoprivrede	Broj podržanih poljoprivrednih gazdinstava; Broj poljoprivrednih proizvođača kojima je riješen radno-pravni status; Iznos ostvarenih novčanih podrški;	Povećana konkurentnost poljoprivrednih proizvođača, te time i dohodak povećanjem produktivnosti i kvaliteta poljoprivrednih proizvoda, marketinškom promocijom proizvoda i usluga, efikasnijim korištenjem prirodnih resursa, unaprijeđen razvoj i očuvanje ruralnih područja i okolinskih resursa, diversifikacijom nepoljoprivrednih aktivnosti na poljoprivrednim gazdinstvima.
1.2.5.	Razvojna mjera 1.2.5. Opće usluge u poljoprivredi.	E	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK; Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva; Općine TK;	TK	Poljoprivrede	Broj podržanih projekata; Broj gazdinstava u selekcijskom programu; Broj realiziranih programa;	Povećana konkurentnost poljoprivrednih proizvođača i njihov dohodak, povećanjem nivo znanja i vještina poljoprivrednih proizvođača, promocijom domaćih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na domaćem i inostranom tržištu, unaprijeđenjem genetskog potencijala stoke, poboljšanjem kvalitete sjemenskog i sadnog materijala, poboljšanjem kvalitet i zdravstvena ispravnost poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, osiguran ekonomski opstanak gazdinstava u slučaju većih elementarnih nepogoda, zaustavljena migracija stanovništva iz ruralnih područja u gradove.	
1.2.6.	Razvojna mjera 1.2.6. Uspostavljanje fonda za stimulisanje početnika u poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju	E		Grad Tuzla	TK	Poljoprivrede		

						Pokazatelji/rezultati		
Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgođen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Očistoš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
1.3.	Prioritetni cilj 1.3. Unaprijediti prometnu mrežu i povezanost Tuzlanskog kantona sa razvijenim tržištima.					Broj prevezenih putnika; Količina prevezene robe;	Povećati obim putničkog i teretnog saobraćaja za 10% u odnosu na 2013. godinu.	
1.3.1.	Razvojna mjera 1.3.1. Međunarodni aerodrom Tuzla – uspostava regionalnog cargo centra sa airparkom-I faza	A	Vlada TK, Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja TK, J.P. Međunarodni aerodrom Tuzla	TK	Saobraćajna infrastruktura	Broj letova i linija na Međunarodnom aerodromu Tuzla; Broj educiranih i licencirani zaposlenika JP Međunarodni aerodrom Tuzla za potrebe prihvata i otpreme zrakoplova sa aerodroma; Finansijski rezultat poslovanja (bilans stanja i uspjeha) za 2016., 2017., 2018., 2019. i 2020.	Povećanje godišnjih prihoda JP "Međunarodni aerodrom Tuzla"; JP "Međunarodni aerodrom Tuzla" ostvaruje pozitivan rezultat poslovanja u 2016., 2017., 2018., 2019. i 2020. godini.	
1.3.2.	Razvojna mjera 1.3.2. „Izgradnja autoceste Orašje–Tuzla–Žepče“ kao tzv.Y krak koridora Vc.	B	Vlada TK, Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja TK, Vijeće Ministara BiH, Vlada Federacije BiH, JP	TK	Saobraćajna infrastruktura	Stepen izrađenosti projektne dokumentacije za cestovno povezivanje sa koridorom V-c na dionici Stepen izrađenosti projektne dokumentacije za cestovno povezivanje na dionici Tuzla-Orašje; Dužina u km izgrađene autoceste Tuzla – Orašje;	Angažovanje građevinske operative na duži vremenski period kao i velikog broja građevinskih radnika kao i Povećanje obima saobraćaja u putničkom i teretnom saobraćaju. Smanjenje vremena putovanja robe i putnika. Smanjenje transportnih troškova i povećanje bezbjednosti	
SC 2.	Strateški cilj 2: Uspostaviti efikasne sisteme upravljanja razvojem ljudskih potencijala i tržišta rada, u cilju povećanja zapošljavanja (društveni razvoj)					Stopa nezaposlenosti; Procenat uključenosti ranjivih kategorija u redovni sistem obrazovanja		
2.1.	Prioritetni cilj: 2.1. Pobojšati kvalitetu obrazovanja i naučno-istraživačkog rada					Procenat upisanih učenika u srednje stručne škole; Broj studenata na 1.000 stanovnika TK; Broj provedenih istraživačkih radova;		
2.1.1.	Razvojna mjera 2.1.1. Unaprijeđenje obrazovne infrastrukture						izmjene i dopune tri zakona iz oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, te izmjene i dopune Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih isprava subvencioniranju troškova smještaja i ishrane studenata smještenim u studentskim centrima u BiH, povratu studentskih kredita i zdravstvenom osiguranju učenika i studenata koji pravo na zdravstvenom osiguranje nemaju po drugom osnovu realizacija 56 projekata adaptacije i izgradnji školskih objekata	

						Pokazatelji/rezultati		
Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgođen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okošaji)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
2.1.1.1.	Razvojni projekt 2.1.1.1. Energetska efikasnost, utopljanje školskog objekta JU MSS Čelić	B	Ministarstvo obrazovanja i nauke TK, Univerzitet u Tuzli; JU MSS Čelić;	Čelić;	Obrazovanje	Broj izgrađenih, rekonstruiranih i saniranih objekata obrazovanja;	Završeno utopljanje školskog objekta JU MSS Čelić;	Rekonstrukcija centralnog grijanja
2.1.1.2.	Razvojni projekt 2.1.1.2. Izgradnja područne škole u Devetaku.	B		Lukavac	Obrazovanje		Izgrađena i funkcionalna područna škola u Devetaku;	
2.1.1.3.	Razvojni projekt 2.1.1.3. Završetak radova izgradnje područne škole Požarike, JU OŠ "Ivan G.Kovačić" Gradačac	A		Gradačac	Obrazovanje		Izgrađen školski objekat PŠ Požarike JU OŠ "I.G.Kovačić, Gradačac	Izgradnja PŠ u MZ Požarike-Etapa III i nabavka namještaja
2.1.1.4.	Razvojni projekt 2.1.1.4. Završetak radova izgradnje područne škole Vučkovci, JU OŠ "M.K.Ljubušak" Srnice, Gradačac	A		Gradačac	Obrazovanje		Izgrađen školski objekat PŠ Vučkovci JU OŠ "M.K.Ljubušak" Srnice, Gradačac	Izgradnja područne škole Vučkovci
2.1.1.5.	Razvojni projekt 2.1.1.5. Završetak radova izgradnje Sale za tjelesni odgoj JU OŠ "Sjenjak" Tuzla	A		Tuzla	Obrazovanje		Izgrađena sala za tjelesni odgoj JU OŠ "Sjenjak" Tuzla	Izgradnja fiskulturne sale
2.1.1.6.	Razvojni projekt 2.1.1.6. Izgradnja, adaptacija, opremanje i vanjsko uređenje Kampus Univerziteta u Tuzli	A	Ministarstvo obrazovanja i nauke, Univerzitet u Tuzli	Tuzla	Obrazovanje	Stepen izrađenosti projektne dokumentacije za Kampus univerziteta u Tuzli;	Izrađena projektna dokumentacija za Kampus univerziteta u Tuzli; Rekonstruisana najmanje 3 nastavna objekta;	
2.1.1.7.	Razvojni projekt 2.1.1.7. Izgradnja III faze petogodišnje škole u Lukavica Rijeci, općina Doboj Istok	A	Ministarstvo obrazovanja i nauke	Doboj Istok	Obrazovanje		Do 2020. godine obezbijedeni nastavni i prostorni preduslovi za obrazovanje 120 učenika niže uzrasti od I do V razreda i broj učenika osnovnih škola na području općine Doboj Istok biti veći za 20% u odnosu na zabilježeno stanje u 2015. godini. Kao jedan od rezultata ovog projekta je smanjen broj saobraćajnih nezgoda učenika u polasku i odlasku iz škole.	Izgradnja petogodišnje škole
2.1.1.8.	Razvojni projekt: 2.1.1.8. Rekonstrukcija krova na školskom objektu i zamjena podova u učionicama J.U. Osnovna škola Klopotnica, općina Doboj Istok	A		Doboj Istok	Obrazovanje		Poboljšani uslovi za izvođenje nastave u pomenutom objektu. Smanjenje potrošnje energenata za zagrijavanje objekta u zimskim mjesecima. Smanjen broj respiratornih oboljenja kod učenika za najmanje 10%. Smanjen broj pojave zidnih gljivica za najmanje 50%. Smanjen broj radova učenika zbog klizavih i oštećenih	
2.1.1.9.	Školskog objekta JU Osnovne škole "Brijesnica"- Područna škola u Brijesnici Maloj dogradnja fiskulturne dvorane	A		Doboj Istok	Obrazovanje		Stvoreni uslovi za kvalitetniji nastavni proces Stvoreni uslovi za kvalitetnije izvođenje nastave tjelesnog odgoja i raznih sportskih i kulturnih takmičenja	

							Pokazatelji/rezultati	
Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgođen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
2.1.1.10.	Razvojni projekt 2.1.1.10. Izgradnja novog objekata JU Osnovna škole "Banovići Selo", Banovići Selo	A		Banovići	Obrazovanje		U 2018. godini treba da se gradi novi objekat JU Osnovna škole "Banovići Selo", Banovići Selo zbog ugroženosti od blizine površinskog kopa Rudnika mrkog uglja Banovići. Objekat će se graditi na novoj lokaciji koju je obezbijedila Općina Banovići.	
	Program podrške mladima	E						Putem Javnog poziva podrška mladima kroz program „Podrška mladima“ kojim su podržani programi usmjereni na subvencioniranje kamata na kredite za stambeno zbrinjavanje mladih sa ukupno 79.084,21 KM za 31 korisnika i nabavku računarske i druge opreme koja će doprinijeti boljim rezultatima i uspjesima mladih ljudi u oblasti obrazovanja, nauke, umjetnosti, kulture i sporta na području Tuzlanskog kantona u ukupnom iznosu 20.000,00 KM za 12 korisnika.
2.1.2.	Razvojna mjera 2.1.2. Unaprjeđenje kvaliteta programa obrazovanja na TK					Broj inoviranih nastavnih planova i programa cjeloživotnog učenja;	Do 2020:	Doneseni podzakonski propisi utvrđeni Zakonom o naučno-istraživačkom radu. Realizacija Obaveznog programa predškolskog odgoja i obrazovanja, osiguran je prijevoz učenika koji putuju od kuće do najbliže škole 4 km i više, a od oktobra 2018.godine Odlukom Vlade TK subvencionira se prevoz učenika koji putuju od kuće do najbliže škole 2 km i više. nabavka udžbenika za prve razrede osnovnih škola i učenike petih razreda, koji su u stanju socijalne potrebe prema programu Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke uređenje studentskih domova u Studentskom centru Univerziteta u Tuzli, u cilju poboljšanja uslova boravka i smještaja studenata
2.1.2.1.	Razvojni projekt 2.1.2.1. Kreiranje programa cjeloživotnog učenja u funkciji jačanja konkurentnosti radne snage i povećanja broja zaposlenih u preduzećima na području Tuzlanskog kantona.	A	Ministarstvo obrazovanja i nauke TK; Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli; Obrtnička komora TK; Strukovna i opšta udruga; Uspješni obrtnici; Osnovne škole na prostoru TK; Pedagoški zavod TK; Srednja stručna škola za primjenu dualnog sistema obrazovanja	TK	Obrazovanje	Broj učenika koji pohađaju nove programe cjeloživotnog učenja; Broj programa uvedenih u kurikulume fakulteta;	Kreirano najmanje 5 novih obrazovnih programa cjeloživotnog učenja; Najmanje 200 polaznika uspješno završilo nove programe cjeloživotnog učenja;	
2.1.2.2.	Razvojni projekt 2.1.2.2. Provedba programa cjeloživotnog učenja u funkciji jačanja konkurentnosti radne snage i povećanja broja zaposlenih u preduzećima na području Tuzlanskog kantona.	A	Ministarstvo obrazovanja i nauke TK; Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli; Obrtnička komora TK; Strukovna i opšta udruga; Uspješni obrtnici; Osnovne škole na prostoru TK; Pedagoški zavod TK; Srednja stručna škola za primjenu dualnog sistema obrazovanja	TK	Obrazovanje	Broj učenika koji su prisustvovali prezentaciji obrtničkih zanimanja;	Najmanje 2 nova edukativna programa uvedena u kurikulume fakulteta;	Potpisana su četiri sporazuma i memoranduma za realizaciju projektnih aktivnosti sa partnerskim organizacijama u cilju poboljšanja uslova u odgojno-obrazovnom procesu, posebno u oblasti inkluzivnog obrazovanja i uključivanja učenika sa posebnim odgojno-obrazovnim potrebama i podrške učenicima romske nacionalnosti.
2.1.2.3.	Razvojni projekt 2.1.2.3. Profesionalna orijentacija namijenjena djeci u završnim razredima osnovnih škola.	A	Ministarstvo obrazovanja i nauke TK; Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli; Obrtnička komora TK; Strukovna i opšta udruga; Uspješni obrtnici; Osnovne škole na prostoru TK; Pedagoški zavod TK; Srednja stručna škola za primjenu dualnog sistema obrazovanja	TK	Obrazovanje		Organizovano najmanje 400 prezentacija obrtničkih zanimanja učenicima završnih razreda osnovnih škola.	aktivnosti na profesionalnoj orijentaciji učenika osnovnih i srednjih škola
2.1.2.4.	Razvojni projekt 2.1.2.4. Stipendiranje učenika za deficitarna zanimanja	A	Ministarstvo obrazovanja i nauke TK; Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli; Obrtnička komora TK; Strukovna i opšta udruga; Uspješni obrtnici; Osnovne škole na prostoru TK; Pedagoški zavod TK; Srednja stručna škola za primjenu dualnog sistema obrazovanja	Tuzla	Obrazovanje			po prvi puta, za tekuću školsku godinu, dodijeljene su stipendije učenicima srednjih škola koji su upisali deficitarna zanimanja
	Stipendiranje učenika i studenata branitelja i članova njihovih porodica, jednokratne novčane pomoći i nabavka udžbenika	E	Ministarstvo obrazovanja i nauke TK; Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli; Obrtnička komora TK; Strukovna i opšta udruga; Uspješni obrtnici; Osnovne škole na prostoru TK; Pedagoški zavod TK; Srednja stručna škola za primjenu dualnog sistema obrazovanja	TK	Obrazovanje			
	Pokretanje studijskog programa I ciklusa studija "Menadžment u turizmu" na odsjeku "Poslovna ekonomija"	A	Ministarstvo obrazovanja i nauke TK; Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli; Obrtnička komora TK; Strukovna i opšta udruga; Uspješni obrtnici; Osnovne škole na prostoru TK; Pedagoški zavod TK; Srednja stručna škola za primjenu dualnog sistema obrazovanja	UNTZ				Trogodišnji studij na kojem je u školskoj 2018/2019. godini upisano 20 studenata.

Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgođen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Pokazatelji/rezultati	
								Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)	
2.1.3.	Razvojna mjera 2.1.3. Podrška razvoju naučno-istraživačkih kapaciteta na području TK					Broj naučnih istraživanja i istraživačkih projekata;	Do 2020:		
2.1.3.1.	Razvojni projekt 2.1.3.1. Osnivanje Centra za društvena istraživanja i evaluaciju programa u okviru Univerziteta u Tuzli.	A	Ministarstvo obrazovanja i nauke TK; Univerzitet u Tuzli.	TK	Obrazovanje	Broj evaluiranih programa u okviru Centra za društvena istraživanja i evaluaciju;	U okviru osnovanog Centra za društvena istraživanja i evaluaciju programa provedeno najmanje 5 naučnih istraživanja i evaluirano najmanje 10 programa. Angažovano 18 predstavnika naučne dijaspore za učešće na trećem ciklusu studija;	U okviru USAID Projekta podrške monitoringu i evaluaciji (MEASURE) istraživači sa Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Tuzli proveli su evaluaciju i kvantificiranje utjecaja subvencija za mala i srednja preduzeća (MSP) iz privatnog sektora, koja su se finansirala iz budžeta Vlade Tuzlanskog kantona u periodu od 2011. do 2015. godine.	
2.1.3.2.	Razvojni projekt 2.1.3.2. Razvoj istraživačkih kapaciteta naučnih novaka i kapaciteta fakulteta za učešće u međunarodnim naučno-istraživačkim projektima.	A		TK	Obrazovanje	Broj predstavnika naučne dijaspore koji učestvuju u trećem ciklusu studija i provedbi istraživanja;	Finansiran mjesečni boravak 12 kandidata na matičnoj ustanovi predstavnika naučne dijaspore s ciljem provedbe istraživanja; Sufinansirani troškovi pripreme 3 istraživačka projekta u kojima je UNTZ partner.	1. Farmaceutski fakultet: in vitro ispitivanje antidromske aktivnosti grupe simetričnih tetraketona na HL-G2, HELA, HL 6, JURKAT i WI38 humanim ćelijskim linijama", dr.sc. Aide Smajlović, odobreni iznos: 15.282,39 KM 2. Prirodno-matematički fakultet: „Sinteza i bioaktivnost kompleksa nekih biogenih metala sa odabranim O, N, S ligandima“, dr. sc. Amire Cipurković, odobreni iznos: 10.215,34 KM 3. Prirodno-matematički fakultet: „Osjetljivost različitih genotipova beta-laktamaza producirajućih sojeva	
	Program razmjene studenata i osoblja	A		TK	Obrazovanje			2. „Podrška naučnom usavršavanju na doktorskom studiju, odnosno podrška sticanju naučnog stepena doktora nauka po predbolonjskom sistemu državljana BiH zaposlenih na Univerzitetu u Tuzli“ 3. „Podrška radu biblioteka Univerziteta u Tuzli i njihovo uključivanje u bibliotečko-informacioni sistem“ 4. „Podrška istraživanju od značaja za Federaciju u 2018. godini“ 5. „Uređenje prostora i nabavka prioritete opreme za naučno-istraživački rad“	
2.2.	Prioritetni cilj: 2.2. Jačati i razvijati inkluzivne programe zapošljavanja.						Broj dodatno zaposlenih ranjivih kategorija (boračka populacija, Romi i teško zapošljive kategorije stanovništva);		
2.2.1.	Razvojna mjera 2.2.1. Podrška zapošljavanju marginaliziranih grupa stanovništva.						Broj angažovanih volontera Broj zaposlene djece šehida i poginulih boraca	Do 2017:	
2.2.1.2.	Razvojni projekt 2.2.1.2. Program zapošljavanja i samozapošljavanja Roma.	E	Federalni zavod za zapošljavanje; JU Služba za zapošljavanje TK; Ministarstvo za boračka pitanja TK;	TK	Zapošljavanje	Broj demobilisanih branitelja i pripadnika njihovih porodica koji su završili edukaciju na temu pokretanja vlastitog biznisa;	Zaposleno najmanje 20 pripadnika Romske nacionalnosti, Do 2020:	zapsleno 14 osoba romske nacionalnosti	
2.2.1.3.	Razvojni projekt 2.2.1.3. Sufinansiranje zapošljavanja teško zapošljivih osoba–Tražim poslodavca	E	Federalni zavod za zapošljavanje; JU Služba za zapošljavanje TK; Ministarstvo za boračka pitanja TK;	TK	Zapošljavanje		Zaposleno najmanje 60 Roma se evidencije JU Služba za zapošljavanje TK, sufinansirani period 12 mjeseci	Zaposleno 87 osoba	

							Pokazatelji/rezultati	
Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe Projekta: U tijeku (A), Odgođen (B), Okazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
2.2.2.	Razvojna mjera 2.2.2. Podrška zapošljavanju licima sa evidencije Službe za zapošljavanje TK.		Federalni zavod za zapošljavanje; JU Služba za zapošljavanje TK.				Do 2020:	
2.2.2.1.	Razvojni projekt 2.2.2.1. Jačanje konkurentnosti na tržištu rada - Prvo radno iskustvo;	E		TK	Zapošljavanje		Zaposleno najmanje 750 osoba sa evidencije Službe za zapošljavanje TK, na period 12/6 mjeseci	Zaposleno 159 osoba
2.2.2.2.	Razvojni projekt 2.2.2.2. Sufinansiranje zapošljavanja-Periodično zapošljavanje	E		TK	Zapošljavanje	Broj zaposlenih i samozaposlenih lica sa evidencije Službe za zapošljavanje TK;	Zaposleno najmanje 4200 osoba sa evidencije Službe za zapošljavanje TK, sufinansirani period najduže 6 mjeseci	Zaposleno 451 osoba
2.2.2.3.	Razvojni projekt 2.2.2.3. Program sufinansiranja samozapošljavanja START UP;	E		TK	Zapošljavanje	Broj lica koja su prošla obuku, stručno osposobljavanje i usavršavanje;	Osnovno vlastiti biznis najmanje 540 osoba sa evidencije JU Služba za zapošljavanje TK, sufinansirani period 12 mjeseci	Zaposleno-321 osoba
2.2.2.4.	Razvojni projekt 2.2.2.4. Program javnih radova;	E		TK	Zapošljavanje		Zaposleno na period do tri mjeseca najmanje 120 osoba sa evidencije za zapošljavanje TK	Zaposleno-38 osoba
2.2.2.5.	Razvojni projekt 2.2.2.5. Program pripreme za rad (obuka, stručno osposobljavanje i usavršavanje)	E		TK	Zapošljavanje		Obučeno i zaposleno sa evidencije JU Služba za zapošljavanje najmanje 120 osoba, na period 6 mjeseci	25 osoba obučeno, od kojih su 23 zaposlene
2.2.2.6.	Razvojni projekt 2.2.2.6. Program „Aktivne mjere zapošljavanja na području Grada Tuzla“	E	Grad Tuzla	Grad Tuzla	Zapošljavanje			
2.2.2.7.	Razvojni projekt 2.2.2.7. Podrška Start-up firmama na području Grada Tuzla	E						
2.2.2.8.	Razvojni projekt 2.2.2.8. Sufinansiranje stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa branilaca i članova njihove porodice;	E	Ministarstvo za boračka pitanja TK	TK	Zapošljavanje		395 kandidata ostvarilo pravo na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa	Zaključeni ugovori za 99 osoba
2.2.2.9.	Razvojni projekt 2.2.2.9. Sufinansiranje zapošljavanja iz reda branilaca i članova njihove porodice;	E				TK	Zapošljavanje	

Ornaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodan (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nostelj	Lokacija	Sektor (Privreda, kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Pokazatelji/rezultati	
							Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
	Prilika za sve 2018	E						zaposleno 1310 osoba
	Doprinosi - 500	E						zaposleno 7 osoba
	Zapošljavanje žena	E						zaposleno 325 osoba
	Program sufinansiranja zapošl.djece šehida i pog.bod.,	E						zaposleno 34 osoba
	Program zapošljavanja stručnog kadra za djecu sa poteškoćama u razvoju u osn obraz.,	E						zaposleno 28 osoba
	Program obuke/prekvalifikacije nez.osoba za cert.zavarivača,	E						sufinansiranje zapošljavanja 15 osoba
SC 3.	Strateški cilj 3: Poboľšati kvalitetu života, sigurnost i socijalnu uključenost građana i učiniti politiku socijalne zaštite pravičnom i djelotvornom					Indeks razvijenosti TK; Pokrivenost stanovništva zdravstvenim osiguranjem; Socijalni transferi po glavi stanovnika;		
3.1.	Prioritetni cilj: 3.1. Poticati i razvijati sportsko- kulture aktivnosti.					Iznos izdvajanja iz budžeta TK za sport i kulturu;	Do 2020. g. za 20% povećan nivo izdvajanja iz Budžeta TK za sport i kulturu u odnosu na 2014.	
3.1.1.	Razvojna mjera 3.1.1. Unaprjeđenje sportske infrastrukture						Do 2020:	
3.1.1.1.	Razvojni projekt 3.1.1.1. Izgradnja sportske sale OŠ "Hamdija Kreševljaković" Gradačac;	A	Opštine Kladanj, Gradačac, Kalesija, Doboј Istok, Teočak i Čelić;	Gradačac	Sport		Izgrađena i funkcionalna sportska sala OŠ "Hamdija Kreševljaković" Gradačac,	
3.1.1.2.	Razvojni projekt 3.1.1.2. Izgradnja Sportske dvorane u Kladnju, Kalesiji, Brijesnici, Teočaku, Sapni i Čeliću.	A	Opštine Kladanj, Gradačac, Kalesija, Doboј Istok, Teočak i Čelić;	Kladanj, Kalesija, Brijesnica, Teočak,	Sport	Broj izgrađenih i funkcionalnih sportskih sala i dvorana	Izgrađeno 5 sportskih dvorana (u Kladnju, Kalesiji, Brijesnici, Teočaku, Sapni i Čeliću).	

						Pokazatelji/rezultati		
Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodjen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
						uvršena		
3.1.1.3.	Razvojni projekt 3.1.1.3. Izgradnja istočne tribine Stadiona „Tušanj“ - II faza	A	Grad Tuzla	Grad Tuzla	Sport			
3.1.1.4.	Razvojni projekt 3.1.1.4. Izgradnja sportskih igrališta na području Grada Tuzla	A			Sport			
	Unapređenje infrastrukture i sportskih i kulturnih aktivnosti branitelja i članova njihovih porodica	E	Ministarstvo za boracka pitanja	TK	Sport			
	Podrška za razvoj sportskih aktivnosti na području Tuzlanskog kantona	E						Podrška za razvoj sportskih aktivnosti na području Tuzlanskog kantona putem Javnog poziva sufinansirani programi/projekti sportskih organizacija u oblasti tjelesne kulture i sporta kojom je podržana realizacija 133 programa/projekta, ukupne vrijednosti 418.400,00 KM, te je, na osnovu pojedinačnih zahtjeva sportskih organizacija, podržan 31 projekat u kupnom iznosu od 72.000,00 KM.
3.1.2.	Razvojna mjera 3.1.2. Unapređenje javne infrastrukture u oblasti kulture.					Broj izgrađenih objekata kulture	Do 2020: Izgrađen i funkcionalan PKSC „Bazen“ Gračanica,	
3.1.2.1.	Razvojni projekt 3.1.2.1. Završetak Privredno-kulturno-sportskog centra "Bazen" Gračanica;	A	Općina Gračanica	Gračanica	Sport	% korištenja prostornih kapaciteta PKSC	Uspostavljen funkcionalan nastavni i vannastavni program sporta za učenike i mlade općine Gračanica do 2020. godine	
	Programi podrške manifestacijama kulture na području Tuzlanskog kantona	E						Podrška neprofitnim organizacijama, privatnim preduzećima i poduzetnicima, kao i nižim nivoima vlasti za manifestacije kulture od interesa za Tuzlanski kanton za 50 korisnika u iznosu od 100.000,00 KM
3.2.	Prioritetni cilj: 3.2. Unaprijediti socijalnu i zdravstvenu zaštitu.					Broj smrtnih ishoda od vodećih bolesti;	Do 2020.g. broj smrtnih ishoda od vodećih bolesti smanjen za 15% u odnosu na 2014. godinu.	
						Broj dodatno otvorenih institucija ili centara za podršku socijalno ranjivim kategorijama;	Do 2020.g. dodatno otvorena najmanje jedna institucija ili centar za podršku socijalno ranjivim kategorijama.	
3.2.1.	Razvojna mjera 3.2.1. Unapređenje socijalne zaštite						Do 2020:	

						Pokazatelji/rezultati		
Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Otkazan (B), Okazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
3.2.1.1.	Razvojni projekt 3.2.1.1. Izgradnja centra za autizam u Tuzli	A	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povратаk TK, Grad Tuzla,	Tuzla	Socijalna zaštita	Broj korisnika Centra za autizam;	Izgrađen referentni centar za autizam kojeg koristi, najmanje 10 osoba sa autizmom.	Ukupno je do sada prikupljeno i nalazi se na računu 261.000 KM. Od toga: Vlada Federacije BiH izdvojila 150.000 KM; Grad Tuzla 50.000 KM; Općina Srebrenik 30.000 KM; Općina Gračanica 10.000 KM; Općina Sapna 1.000 KM; Općina Banovići 10.000 KM; HO World Vision 10.000 KM. Vlada TK je u 2019. godini u Budžetu TK planirala 100.000 KM. Ukupno je do sada prikupljeno 361.000 KM. Da bi se završila izgradnja objekta Centra za autizam neophodno je obezbijediti dodatnih 189.000 KM.
3.2.1.2.	Razvojni projekt 3.2.1.2. Izgradnja objekta socijalnog stanovanja u Špionici i Tinji	A	za izbjegla i raseljena lica FBiH, Općina Srebrenik, Ministarstvo	Srebrenik	Socijalna zaštita		Osigurano socijalno stanovanje za cca 60 domaćinstava iz Srebrenika, koji su u stanju socijalne potrebe	
3.2.1.3.	Razvojni projekt 3.2.1.3. Unapređenje položaja žena i djece, žrtava nasilja u porodici i drugih oblika nasilja/socijalna uključenost/ Poboľšanje položaja porodica sa djecom - Psihosocijalna zaštita, briga i zbrinjavanje djece i žena žrtava porodičnog nasilja - Sigurna kuća za žene i djecu žrtva nasilja	A	U.G. - Vite žene, Centri za socijalni rad sa područja TK, (13 centara), MUP TK, Tuđilaštvo TK, Općinski sudovi, Zdravstvene ustanove sa područja	TK	Socijalna zaštita		Žrtve nasilja u porodici su svjesnije svojih kapaciteta i resursa potrebnih za suočavanje sa problemom nasilja u porodici, osvještene su u smislu zaštite od nasilja u porodici, spremne preuzeti aktivnosti na unapređenju svojih vještina, znanja i kapaciteta, pronalaženju zaposlenja. Imaju povjerenje u institucije i sistem zaštite.	
	Program materijalnog zbrinjavanja i pomoći za lica u stanju socijalne potrebe.	E	u politici i povratak, Ministarstvo za boračka pitanja	TK	Socijalna zaštita			Pomoć u materijalnom zbrinjavanju socijalno ugroženih lica u ukupnom iznosu od 204.800,00 KM za sufinansiranje troškova električne energije, nabavke ogrijeva kao i socijalno neprofitnog stanovanja.
								Pomoć za obavezno zdravstveno osiguranje raseljenih socijalno ugroženih lica u iznosu od 320.000,00 KM.
								Pomoć za refundacije troškova za dženaze i ukopa prognanih lica i za identifikaciju tijela iz masovnih grobnica u iznosu od 15.000,00 KM.
								Program raspodjele sredstava za jednokratne novčane pomoći u ukupnom iznosu od 560.000,00 KM ostvarilo je ukupno 4.627 lica i porodica. Pomoć za lica je u iznosu do 230,00 KM, a za porodicu do 383,00 KM.
								Pravo na subvencioniranje troškova prijevoza učenika i studenata u 2017. godini ostvarilo je ukupno 805 korisnika, a na ime ove pomoći ukupno knjižene obaveze iznose 936.977 KM.

Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodan (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Pokazatelji/rezultati	
							Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
			Ministarstvo za rad, socijaln					Program raspodjele sredstava za materijalno zbrinjavanje lica u stanju socijalne potrebe Sredstva u visini od 187.000,00 KM su raspoređena za podršku realizacije 5 projekata čiju je realizaciju provelo ukupno 15 udruženja/organizacija. Ciljevi programa su navedeni u komentarima.
								Podrška povratku prognanih lica putem finansiranja readmisije ranjivih readmisiranih osoba u iznosu od 20.000,00 KM. Procjena je da se radi o oko 40 i više osoba godišnje čiju bi readmisiju trebalo podržati na području Tuzlanskog kantona.
	Podrška povratku prognanih lica	E						Podrška povratku prognanih lica za izgradnju manjih gospodarskih objekata, podrški poljoprivrednoj proizvodnji, stočarstvu i plasteničkom uzgoju u iznosu od 260.200,00 KM.
								Podrška povratku prognanih lica za realizaciju infrastrukturnih i projekata koji su od zajedničkog interesa za veću skupinu povratnika, kao i pomoć u kolektivnim naseljima za intervencije na infrastrukturnim objektima i objektima socijalnog stanovanja u iznosu od 200.000,00 KM.
	Pomoć za rješavanje stambenih zbrinjavanje porodica poginulih boraca-šehida, ratnih vojnih invalida i demobilisanih boraca koji su u stanju socijalne potrebe i druga posebna prava	E	Ministarstvo za boračka pitanja	TK	Socijalna zaštita			
	Unapređenje kulturnih i realizacija ostalih izdvajanja za korisnike boračko-invalidske zaštite	E	Ministarstvo za boračka pitanja	TK	Socijalna zaštita			
3.2.2.	Razvojna mjera 3.2.2. Unaprjeđenje kvaliteta hitne medicinske pomoći na području TK		Ministarstvo zdravstva TK; Zdravstvene ustanove primarne zdravstvene zaštite; Zavod zdravstvenog osiguranja; JZU UKC Tuzla, međunarodne institucije, Općina Srebrenik					
3.2.2.1.	Razvojni projekt 3.2.2.1. Reforma hitne medicinske pomoći;	B			Zdravstvo	Broj osoba educiranih u formiranom i opremljenom Zavodu za hitnu medicinsku pomoć;	Najmanje 150 osoba educirano u formiranom i opremljenom Zavodu za hitnu medicinsku pomoć TK,	nije bilo aktivnosti za navedeni projekat
3.2.2.2.	Razvojni projekt 3.2.2.2. Opremanje Centra urgentne medicine pri JZU UKC Tuzla;	B		Tuzla	Zdravstvo	Broj opremljenih i obučeni centara urgentne medicine;	U potpunosti opremljen i obučen Centar urgentne medicine JZU UKC Tuzla.	projekat je predviđen da se realizira kao javno-privatno partnerstvo, što je usvojeno i na vladi TK
3.2.2.3.	3.2.2.3. Izmještanje hitne službe Doma zdravlja Srebrenik i rješavanje prostora fizijatrije	A		Srebrenik	Zdravstvo	Broj opremljenih i obučeni centara urgentne medicine;	Premještena Hitna službe Doma zdravlja i premješten odjel fizijatrije u novoizgrađene objekte	završeni grubo zidarski radovi

Ornaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodan (B), Okazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Pokazatelji/rezultati			
							Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)		
3.2.3.	Razvojna mjera 3.2.3. Prevencija i suzbijanje zaraznih i vodećih uzroka oboljenja na TK		Ministarstvo zdravstva TK; IZU UKC Tužila; Zavod za javno zdravstvo TK; Zdravstvene ustanove na području TK; Udruženja oboljelih.				Do 2020:			
3.2.3.1.	3.2.3.1. Uspostava BSL III laboratorije;	B		TK	Zdravstvo	Broj uspostavljenih BSL III laboratorija;	Uspostavljena BSL III laboratorija,		nije bilo aktivnosti za navedeni projekat	
3.2.3.2.	Razvojni projekt 3.2.3.2. Prevencija i suzbijanje vodećih uzroka oboljenja;	A		TK	Zdravstvo	Broj programa prevencije vodećih uzroka oboljenja;	Uspostavljeni programi prevencije za pet vodećih uzroka oboljenja.		realizuju se preventivni programi za prevenciju karcinoma dojke, grlića materice, prostate i kolona	
	Unapređenje zdravstvene zaštite branitelja i članova njihovih porodica	E	Ministarstvo za boračka pitanja, Zavod zdravstvenog osiguranja TK, Gradske/općinske službe za boračko- invalidsku zaštitu	TK	Zdravstvo			Pravo na zdravstvenu zaštitu-obavezno zdravstveno osiguranje		
										Pravo na zdravstvenu zaštitu-plaćanje neposrednog učešća osiguranih osoba u troškovima korištenja zdravstvene zaštite (500.000 KM)
										Pravo na osiguranje lijekova (160.000 KM)
										Pravo na pomoć u liječenju (370.000 KM)
										Pravo na ortotsko-protetska pomagala i druga pomagala (840.000 KM)
										Pravo na banjsko klimatsko liječenje (160.000 KM)
										Pravo po osnovu preostale radne sposobnosti (34.000 KM)
										Pravo na naknadu troškova prijevoza radi liječenja (5.000 KM)
3.3.	Prioritetni cilj: 3.3. Poboľšati bezbjednost građana od prirodnih i drugih opasnosti.					Broj dodatno educiranih i opremljenih timova civilne zaštite;	Do 2020 g. dodatno educirano i u potpunosti opremljeno najmanje 5 kantonalnih službi civilne zaštite.			
						Broj preventivnih mjera zaštite od prirodnih i drugih opasnosti;	Do 2020.g. primjenjeno najmanje 10 preventivnih i sanacionih mjera zaštite od prirodnih i drugih opasnosti			
3.3.1.	Razvojna mjera 3.3.1. Jačanje kapaciteta civilne zaštite TK						Do 2020:			
3.3.1.1.	Razvojni projekt 3.3.1.1. Opremanje i obučavanje kantonalnih službi zaštite i spašavanja;	E		TK	Civilna zaštita	Broj opremljenih i obučanih službi civilne zaštite; Broj izrađenih web sadržaja iz oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća	U potpunosti opremljene i obučene službe zaštite i spašavanja KUCZ,			
3.3.1.2.	Razvojni projekt 3.3.1.2. Podizanje razine svijesti o pitanjima smanjenja rizika od katastrofa provođenjem redovite obuke službi CZ-a i edukacije stanovništva o mjerama zaštite i spašavanja.	E		TK	Civilna zaštita	Broj programa edukacije na temu smanjenja rizika od katastrofa;	Izrađeni web sadržaji iz oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.			

							Pokazatelji/rezultati		
Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodjen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)	
3.3.1.3.	Razvojni projekt 3.3.1.3. Ojačati cjelokupan sistem smanjenja rizika od katastrofa kroz podršku uključivanja nevladinih organizacija, privrednog sektora i znanstvenih institucija u izgradnji kapaciteta u prevenciji, pripravnosti i odgovoru na katastrofe.	E	kantonalna uprava civilne zaštite TK;	TK	Civilna zaštita	Broj nevladinih organizacija, privrednih subjekata i naučnih institucija koji su educirani na temu smanjenja rizika od katastrofa;	Izrađen program edukacije na temu smanjenja rizika od katastrofa.		
3.3.1.4.	Razvojni projekt 3.3.1.4. Izgraditi osnove sistema ranog upozoravanja na području TK	E		TK	Civilna zaštita			Postaviti po jednu sirenu za uzbunjivanje u svaku općinu/grad	
3.3.1.5.	Razvojni projekt 3.3.1.5. Uvođenje GIS-a	E		TK	Civilna zaštita			GIS kao moćan alat baziran na tematskom kartiranju područja, uvezan sa drugim podacima kao što su demografski, prostorno-planski, hidrografski, seizmički, klimatski, i sl. može ukazati na stepen izloženosti opasnostima i olakšati aktivnosti u fazama spašavanja i saniranja posljedica.	
3.3.1.6.	Razvojni projekt 3.3.1.6. Opremanje Civilne zaštite općine Doboj Istok u sektoru vatrogarstva	E		Općina Doboj Istok	Civilna zaštita	Broj pripadnika civilne zaštite uspješno okončalo program „obuka učitelja“;	Do 2019. godine funkcionalna vatrogasna jedinica te smanjeno vrijeme odziva na pojavu opasnosti od požara za 30 % na godišnjem nivou Do 2020. godine smanjena vrijednost materijalnih šteta od elementarnih i drugih većih nepogoda za 30 % , u odnosu na 2015. godinu, smanjen broj nesreća koje ugrožavaju život i zdravlje ljudi te dovode do velikih materijalnih šteta usljed elementarnih i drugih većih nepogoda za 50 % , u odnosu na 2015. godinu, te smanjena zagađenost zemljišta uzrokovanog poplavama i drugim uzrocima zagađenja za 10% u		
3.3.2.	Razvojna mjera 3.3.2. Podrška prevenciji i sanaciji šteta nastalih uticajem prirodnih ili drugih opasnosti					Stepen (broj) saniranih šteta u odnosu na ukupan broj (iznos) procijenjenih šteta;	Do 2020:		
3.3.2.1.	Razvojni projekt 3.3.2.1. Saniranje dijela šteta nastalih djelovanjem prirodnih i drugih opasnosti;	E	kantonalna uprava civilne zaštite TK; Općine TK	TK	Civilna zaštita	Stepen realizacije sredstava za sanaciju šteta i preventivne mjere zaštite i spašavanja;	U potpunosti realizovana odobrena sredstva za sanaciju šteta,		
3.3.2.2.	Razvojni projekt 3.3.2.2. Preventivne mjere zaštite i spašavanja	E		TK	Civilna zaštita			U potpunosti realizovana odobrena sredstva za preventivne mjere zaštite i spašavanja.	
3.3.2.2.	Razvojni projekt 3.3.2.2. Sanacija klizišta Haskiči u MZ Stanić Rijeka, općina Doboj Istok	E	kantonalna uprava civilne zaštite TK, Doboj Istok	Kalesija	Civilna zaštita			Sanirane nastale štete Uzurpirano zemljište vraćeno prvobitnoj namjeni	
3.3.3	pravne bezbjednosti građana na području Tuzlanskog kantona.								

Ornaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodeni (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Pokazatelji/rezultati	
							Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
	Razvojni projekt 3.3.3.1. Unaprijediti stanje lične i imovinske sigurnosti i zaštite ljudskih prava na području Tuzlanskog kantona	E	Ministarstvo unutrašnjih poslova	TK	Bezbjednost / sigurnost		<p>Strateški plan operativnih aktivnosti Uprave policije MUP-a TK i Akcioni plan za unapređenje zaštite života, lične i imovinske sigurnosti, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda;</p> <p>Tehničko i prostorno opremanje te kadrovsko osposobljavanje i usavršavanje kroz primjenu novih metoda i tehničko-tehnoloških dostignuća u oblasti prikupljanja, obrade i vještačenja tragova u cilju rasvjetljavanja krivičnih djela iz oblasti krvnih, imovinskih i dr. delikata;</p> <p>Plan sigurnosti na području TK-a u toku turističke sezone 2017. godine</p> <p>Realizove sve zavedene operativne akcije i operativni planovi, kao što su: „Top krim“, „Cilindar“, „Jedinstvo“, „Stabilnost“, „Slučajevi X“, „Proces“, „Zlato“, „Titanik“, „Pangea“, „Opson“, „Fix“, „Top makro“, i dr.;</p> <p>Strategija za borbu protiv korupcije BiH 2015.-2019. godina, kroz realizaciju Akcionog plana za provedbu strategije za borbu protiv korupcije 2015.-2019. godina i Programa borbe protiv korupcije na području TK-a za period 2016.-2019. godina.</p> <p>Strategija i Akcioni plan za borbu protiv auto-kriminala 2018-2019 godine,</p> <p>Akcioni plan suprostavljanja trgovini ljudima u BiH 2016-2019 godine</p> <p>Razvoj i jačanje kapaciteta za efikasnije suočavanje sa nelegalnom trgovinom umjetninama/ krijumčarenje umjetnina;</p> <p>Strategija za prevenciju i borbu protiv terorizma BiH za period 2015.-2020. godine i Akcioni plan MUP-a TK u borbi protiv terorizma</p> <p>Operativni plan "Srebrenica 2018." ; i Operativni plan "Stazama egzodusa 2018."</p> <p>Uspostavljeni mehanizmi djelovanja Jedinica za JRIM u okviru Uprave policije (edukacija, rukovođenje, disciplina, opremanje, itd.);</p> <p>Sačinjen i realizovan Program preventivnog djelovanja u oblasti sigurnosti saobraćaja na području TK-a;</p> <p>Nabavka radarskog sistema i stavljanje istog u funkciju sigurnosti saobraćaja (kontrola i regulisanje brzine kretanja vozila);</p>	
SC 4.	Strateški cilj 4: Modernizovati i učiniti ekonomski održivom javnu infrastrukturu, prvenstveno saobraćajnu, vodnu i energetsku.					<p>Procenat stanovništva obuhvaćenog savremenim komunalnim uslugama;</p> <p>Broj putničkih i tonskih kilometara ostvarenih na području Kantona;</p>		
4.1.	Prioritetni cilj: 4.1. Izgradnja nove i modernizacija postojeće vodne infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe stanovništva i privrede, te doprinijelo sigurnosti građana i zaštiti okoliša.					<p>Procenat stanovništva i pravnih lica priključenih na sisteme javnog vodosnabdijevanja;</p> <p>Procenat stanovništva i pravnih lica priključenih na kanalizacione sisteme;</p> <p>Procenat tretmana otpadnih voda iz naselja; Povećanje udjela površina Tuzlanskom kantonu zaštićenih od poplava ranga pojave 1/100;</p>	<p>Procenat stanovništva i pravnih lica priključenih na sisteme javnog vodosnabdijevanja povećan sa 50% na 60%;</p> <p>Procenat stanovništva i pravnih lica priključenih na kanalizacione sisteme povećan sa 25% na 30%;</p> <p>Procenat tretmana otpadnih voda iz naselja povećan sa 7% na 12 %; Procenat površina zaštićenih od poplava ranga pojave 1/100 povećan za 5%;</p>	

							Pokazatelji/rezultati	
oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Otkazan (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okolje)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
4.1.1.	Razvojna mjera 4.1.1. Izgradnja, modernizacija i unaprijeđenje ekonomske održivosti općinskih i mjesnih sistema vodosnabdijevanja.						Do 2020. godine:	
4.1.1.1.	Razvojni projekt 4.1.1.1. Izgradnja novih, proširenje i modernizacija postojećih općinskih i mjesnih sistema vodosnabdijevanja,	A	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK; Općine TK; Komunalna preduzeća.	TK	Vodna infrastruktura	Dužina sekundarne mreže javnog vodosnabdijevanja;	Dužina sekundarne mreže javnog vodosnabdijevanja povećana za min. 300 km	Realizovano 2.380.534,02 KM za izvođenje radova na 26 od planiranog 61 projekta te za izradu tehničke dokumentacije za 3 od planiranih 17 projekata i za 1 od planirana 3 projekata za detaljna hidrogeološka istraživanja.
		Srebrenik				Procenat smanjenja prosječnih gubitaka u sistemima javnog vodosnabdijevanja Tuzlanskom kantonu;		
		Kalesija						
		Lukavac		Vodna infrastruktura				
4.1.1.2.	Razvojni projekt 4.1.1.2. Izrada Studije za smanjenje gubitaka i Plana sanacije sekundarne vodovodne mreže;	A		TK	Vodna infrastruktura	Procenat sistema javnog vodosnabdijevanja Tuzlanskom kantonu čija izgradnja i rekonstrukcija se finansira ili sufinansira iz budžetskih sredstava sa pribavljenim vodnim dozvolama	Prosječni gubici u sistemima javnog vodosnabdijevanja u Tuzlanskom kantonu smanjeni sa 40% na 35% ;	
4.1.1.3.	Razvojni projekt 4.1.1.3. Materijalnim i institucionalnim jačanjem komunalnih preduzeća unaprijediti ekonomsku održivost sistema i operatera vodosnabdijevanja	A	TK	Vodna infrastruktura	100% sistema javnog vodosnabdijevanja Tuzlanskom kantonu čija izgradnja i rekonstrukcija se finansira ili sufinansira iz budžetskih sredstava sa ishodovanim vodnim dozvolama.		Realizovano 923.224,57 KM za izvođenje radova na 8 projekata	
4.1.1.4.	Razvojni projekt 4.1.1.4. Projekat vodosnabdijevanja područja Tinje, Općina Srebrenik	A	Srebrenik	Vodna infrastruktura				
4.1.1.5.	Razvojni projekt 4.1.1.5. Izgradnja areteškog bunara u Klokotnici, općina Doboj Istok	A	Doboj Istok	Vodna infrastruktura		Do 2020. godine vodozahvatni bunar u Klokotnici sa prosječnim kapacitetom snabdijevanja vode od 20 l/s budu stavljeni u funkciju		
4.1.1.6.	Razvojni projekt 4.1.1.6. Izgradnja sistema vodosnabdijevanja naselja G. Lipnica (I faza) i naselje Pekmezije	A	Grad Tuzla	Grad Tuzla	Vodna infrastruktura		Do 2020. godine pokrivenost domaćinstava Klokotnice i susjednih	
4.1.1.7.	Razvojni projekt 4.1.1.7. Unaprijeđenje vodosnabdijevanja i sanitacija u Federaciji Bosne i Hercegovine-WATSAN BIH	A	Općina Gračanica	Gračanica	Vodna infrastruktura	Broj novih priključaka na vodu; nove vodozahvatne količine vode u l; i dogradnja dva glavna kolektora (lijevi i desni) do lokacije budućeg uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, kao i rekonstrukcija i sanacija postojeće primarne i sekundarne kolektorske mreže u dužini od 12 km.	uvođenje dodatnih količina vode u postojeće vodovodne sisteme po mjesnim zajednicama na području općine; Ishodena projektna dokumentacija za sanaciju, rekonstrukciju i izgradnju kanalizacionih kolektora	

Orzaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgođen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Pokazatelji/rezultati	
							Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
4.1.2.	Razvojna mjera 4.1.2. Izgradnja, modernizacija i legalizacija općinskih i mjesnih kanalizacionih sistema, po prioritetima jedinica lokalne samouprave.		Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK; Općine TK; Komunalna preduzeća.	TK	Vodna infrastruktura	Dužina sekundarne zatvorene kanalizacione mreže; Procenat javnih kanalizacionih sistema u Tuzlanskom kantonu čija izgradnja i rekonstrukcija se finansira ili sufinansira iz budžetskih sredstava sa ishodovanim vodnim dozvolama.	Do 2020. godine: Dužina sekundarne zatvorene kanalizacione mreže povećana za min. 80 km 100% sistema javne kanalizacije Tuzlanskom kantonu čija izgradnja i rekonstrukcija se finansira ili sufinansira iz budžetskih sredstava sa ishodovanim vodnim dozvolama.	Realizovano 249.730,33 KM za izvođenje radova na 3 od planiranih 10 projekata te za izradu tehničke dokumentacije za 8 od planiranih 24 projekata.
4.1.2.1.	Razvojni projekt 4.1.2.1. Izgradnja primarnih kolektora fekalne kanalizacije za Kalesija, Prnjavor, Miljanovci, Dubnica-Mahmutovići	A		Kalesija	Vodna infrastruktura	5500 domaćinstava Kalesija, Prnjavor, Miljanovci, Dubnica-Mahmutovići priključeno na kanalizacionu mrežu		
4.1.2.2.	Razvojni projekt 4.1.2.2. Izgradnja kanalizacionog sistema u naseljima Grabovica, Simin Han, Bukinje, Solana	A	Grad Tuzla	Grad Tuzla	Vodna infrastruktura			
4.1.2.3.	Razvojni projekt 4.1.2.3. Izgradnja kanalizacionog prečištača za područje grada Banovića	A	Općina Banovići	Banovići	Vodna infrastruktura			
	Odvodnja oborinskih i otpadnih voda u gradu Lukavcu i na području općine Lukavac	A	Općina Lukavac	Lukavac	Vodna infrastruktura			
4.1.3.	Razvojna mjera 4.1.3. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda, po prioritetima jedinica lokalne samouprave.		Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK; Općine TK; Komunalna preduzeća.	TK	Vodna infrastruktura	Kapacitet postrojenja za tretman otpadnih voda iz naselja; Procenat postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Tuzlanskom kantonu čija izgradnja i rekonstrukcija se finansira ili sufinansira iz budžetskih sredstava sa ishodovanim vodnim dozvolama.	Do 2020. godine: Kapacitet postrojenja za tretman otpadnih voda iz naselja povećan za min 45.000 ES; 100% postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda Tuzlanskom kantonu čija izgradnja i rekonstrukcija se finansira ili sufinansira iz budžetskih sredstava sa ishodovanim vodnim dozvolama.	Realizovano 180.735,24 KM za sufinansiranje rada postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.
4.1.3.1.	Razvojni projekt 4.1.3.1. Projekat izgradnje anaerobnih prečištača na području Općine Srebrenik	A		Srebrenik	Vodna infrastruktura			
4.1.4.	Razvojna mjera 4.1.4. Izrada tehničke dokumentacije i uređenje vodotoka II. kategorije, po prioritetima jedinica lokalne samouprave.			TK	Vodna infrastruktura	Ukupna dužina vodozaštitnih objekata, Procenat zaštitnih vodnih objekata u Tuzlanskom kantonu čija izgradnja i rekonstrukcija se finansira ili sufinansira iz budžetskih sredstava sa ishodovanim vodnim dozvolama.	Do 2020. godine: Ukupna dužina vodozaštitnih objekata povećana za 10%, 100% zaštitnih vodnih objekata u Tuzlanskom kantonu čija izgradnja i rekonstrukcija se finansira ili sufinansira iz budžetskih sredstava sa ishodovanim vodnim dozvolama.	

							Pokazatelji/rezultati	
oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Otkazan (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
	Program podrške Ministarstva za izradu tehničke dokumentacije i uređenje vodotoka II. Kategorije	E		TK	Vodna infrastruktura			Realizovano 359.318,28 KM za izvođenje radova na 4 od planiranih 12 projekata te za izradu tehničke dokumentacije za 6 od planirana 14 projekata
	Razvojni projekat "Sanacija i čišćenje korita rijeke Tinje u naselju Ormanica"	A		Srebrenik	Vodna infrastruktura			
4.1.4.1.	Razvojni projekat 4.1.4.1. Čišćenje i sanacija obala rijeke Kalesice, faza I	A	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK; Općine TK	Kalesija	Vodna infrastruktura		Očišćeno i sanirano korito rijeke Kalesice u dužini od 1,0 km.	
4.1.4.2.	Razvojni projekat 4.1.4.2. Čišćenje i sanacija obala Kalesijske rijeke, faza I	A		Kalesija	Vodna infrastruktura		Očišćeno i sanirano korito Kalesijske rijeke u dužini od 1,0 km.	
4.1.4.3.	Razvojni projekat 4.1.4.3. Regulacija potoka "Rijeka" na dionici magistralni put-škola MZ Brijesnica Mala, općina Doboj Istok, I faza	A		Doboj Istok	Vodna infrastruktura	Do 2019 godine smanjene poplavljene površine za 20%. Do 2020. godine na području općine Doboj Istok je izvršena regulacija vodotoka magistralni put-škola Brijesnica Mala betonskim oblogama trapeznog profila dužine 195 m, širine 3 m smanjena vrijednost materijalnih šteta od elementarnih i drugih većih nepogoda za 30% u odnosu na 2015. godinu, smanjen broj nesreća koje ugrožavaju život i zdravlje ljudi te dovode do velikih materijalnih šteta usljed elementarnih i drugih većih nepogoda za 50% u odnosu na 2015. godinu, smanjena zagađenost zemljišta uzrokovano poplavama i drugim uzrocima zagađenja za 10% u odnosu na zabilježeno stanje u 2015. godini.		
4.1.5.	Razvojna mjera 4.1.5. Sanacija brane Modrac, IV faza.		Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH; Federalno	TK	Vodna infrastruktura	Procenat realizacije radova predviđenih izvedbenim projektom	Radovi predviđeni izvedbenim projektom realizovani sa 100%.	U 2018. godini nisu planirana sredstva za IV fazu sanacije brane Modrac, jer su bila osigurana sredstva Evropske unije kandidiranjem sanacije za Regionalni akcioni plan oporavka od poplava Bosne i Hercegovine i Srbije
4.2.	Prioritetni cilj: 4.2. Infrastrukturu snabdijevanja toplotnom energijom, optimizirati i prilagoditi potrebama stanovništva i privrede					Ukupna površina prostora grijanih putem sistema centralnog grijanja.	Ukupna površina prostora grijanih putem sistema centralnog grijanja povećana za min. 15%.	
4.2.1.	Razvojna mjera 4.2.1. Toplifikacija dijela općine Živinice.	A	JP Elektroprivreda BiH; Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK; Općina Živinice.	Živinice	Energetika	Procenat realizacije radova predviđenih izvedbenim projektom izgradnje magistralnog vrelodova TE Tuzla-Općina Živinice, Procenat realizacije radova predviđenih izvedbenim projektom izgradnje sekundarne mreže u općini Živinice,	Do 2020. godine: Radovi predviđeni izvedbenim projektom izgradnje magistralnog vrelodova TE Tuzla-Općina Živinice Radovi predviđeni izvedbenim projektom izgradnje sekundarne mreže u općini Živinice realizovani sa 100%.	
4.2.2.	Razvojna mjera 4.2.2. Proširenje mreže snabdijevanja toplotnom energijom općine Gračanica.	A	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK; Općina Gračanica	Gračanica	Energetika	Procenat realizacije radova predviđenih izvedbenim projektom proširenja sekundarne mreže (ugradnje toplotnih podstanica) u općini Gračanica.	Do 2020. godine: Radovi predviđeni izvedbenim projektom proširenja sekundarne mreže (ugradnje toplotnih podstanica) realizovani sa 100%.	
4.2.3.	Razvojna mjera 4.2.3. Projekti toplifikacije i priključenja korisnika u mjesnim zajednicama Jala, Brčanska Malta, Centar, Kreka, Mosnik	A	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK; Grad Tuzla	Grad Tuzla	Energetika			

						Pokazatelji/rezultati		
Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgođen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
4.2.4.	Razvojna mjera 4.2.3. Izgradnja daljinskog grijanja za gradsko i prigradsko područje Općine Banovići	B	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK; Općina Banovići		Energetika			
	Proširenje i rekonstrukcija toplovodne mreže u Lukavcu	A						
4.3.	<i>Prioritetni cilj: 4.3. Modernizovati saobraćajnu infrastrukturu i osigurati funkcionalno, ekonomski i okolišno održivo povezivanje sa okruženjem.</i>					Udio saobraćajnica višeg ranga u ukupnoj dužini cestovne mreže	<i>Udio saobraćajnica višeg ranga u ukupnoj dužini cestovne mreže povećan za 15%.</i>	
4.3.1.	Razvojna mjera 4.3.1. Izgradnja i rekonstrukcija cestovne mreže na području Tuzlanskog kantona, po prioritetima jedinica lokalne samouprave.					Procenat realizacije radova predviđenih izvedbenim projektom rekonstrukcije puta Kobilići-Međeđa,	Do 2020. godine:	
4.3.1.1.	Razvojni projekt 4.3.1.1. Rekonstrukcija puta Kobilići-Međeđa;	A	Direkcija cesta TK; Općine Sapna Teočak i Gradčac	Sapna	Saobraćajna infrastruktura	Procenat realizacije radova predviđenih izvedbenim projektom rekonstrukcije glavnog lokalnog puta u općini Teočak,	Radovi predviđeni izvedbenim projektom rekonstrukcije puta Kobilići-Međeđa realizovani sa 100%.	
4.3.1.2.	Razvojni projekt 4.3.1.2. Rekonstrukcija i proširenje glavnog lokalnog puta u općini Teočak;	A	Direkcija cesta TK; Općine Sapna Teočak i Gradčac	Teočak	Saobraćajna infrastruktura	Procenat realizacije radova predviđeni izvedbenim projektom izgradnje saobraćajnica u Zoni B u općini Banovići	Radovi predviđeni izvedbenim projektom rekonstrukcije glavnog lokalnog puta u općini Teočak realizovani sa 100%	
4.3.1.4.	Razvojni projekt 4.3.1.4. Izgradnja i sanacija cestovne infrastrukture u Gradu Tuzla	A	Grad Tuzla	Grad Tuzla	Saobraćajna infrastruktura			
	Rekonstrukcija cesta	A						U toku 2018. godine urađeno je ukupno 9.803 metara ceste od čega je rekonstruisano ukupno 5.153 metara ceste, a rehabilitovano 4.650 metara ceste. Urađeno je i 420 metara pješačkih staza, rekonstruisan je jedan most, a u fazi rekonstrukcije je i jedna kružna raskrsnica. Sanirana su tri klizišta. U 2018. godini asfaltirano je ukupno 1.210 metara novog asfaltnog zastora. Direkcija upravlja sa 318,20 km regionalnih cesta od čega su 295,69 km ceste sa asfaltnim zastorom a 22,51 km ceste sa makadamskim zastorom.

							Pokazatelji/rezultati	
Ornaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodan (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
		A	Općina Srebrenik	Srebrenik				
		A	Općina Lukavac	Lukavac				rekonstruisano ukupno 11.230 m cesta
4.3.2.	Razvojna mjera 4.3.2. Izgradnja cestovne infrastrukture za povezivanje Tuzlanskog kantona sa glavnim cestovnim koridorima.					Procenat realizacije radova predviđenih izvedbenim projektom izgradnje saobraćajnice Tuzla-Dokanj (I, II i III faza),	Do 2020. godine:	
4.3.2.1.	Razvojni projekt 4.3.2.1. Izgradnja regionalne saobraćajnice Tuzla – Dokanj (I, II i III faza);	E	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja TK; Direkcija cesta TK; Općine Tuzla i Banovići.	Tuzla	Saobraćajna infrastruktura	Procenat realizacije radova predviđenih izvedbenim projektom saobraćajnice za priključak na saobraćajnicu Tuzla-Žepče na teritoriji općine Banovići.	Radovi predviđeni izvedbenim projektom izgradnje saobraćajnice Tuzla-Dokanj (I, II i III faza) realizovani sa 100%,	Aktivnost realizovana sa 100%
4.3.2.2.	Razvojni projekt 4.3.2.2. Unaprijeđenje regionalne saobraćajnice za priključak općine Banovići na saobraćajnicu Tuzla-Žepče;	B	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja TK; Direkcija cesta TK; Općine Tuzla i Banovići.	Banovići	Saobraćajna infrastruktura	Procenat realizacije radova predviđenih izvedbenim projektom saobraćajnice za priključak na saobraćajnicu Tuzla-Žepče na teritoriji općine Banovići.	Radovi predviđeni izvedbenim projektom saobraćajnice za priključak na saobraćajnicu Tuzla-Žepče na teritoriji općine Banovići realizovani sa 100%.	
SC 5.	Strateški cilj 5: Uspostaviti funkcionalan sistem zaštite okoliša i održivog upravljanja prirodnim resursima							
5.1.	Prioritetni cilj: 5.1. Uspostaviti funkcionalan sistem monitoringa parametara zaštite okoliša kako bi se osiguralo praćenje i unaprjeđenje stanja okoliša					Pokrivenost stanovništva sistemom redovnog monitoringa osnovnih parametara stanja okoliša.	Područje na kojem živi min. 50% stanovništva pokriveno sistemom redovnog praćenja osnovnih parametara stanja okoliša.	
5.1.1.	Razvojna mjera 5.1.1. Proširenje postojećeg sistema monitoringa zraka, voda i zemljišta u Tuzlanskom kantonu.						Do 2020. godine:	

Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgođen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Pokazatelji/rezultati	
							Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
5.1.1.1.	Razvojni projekt 5.1.1.1. Unaprijeđenje postojećeg sistema za monitoring kvaliteta zraka.	A	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK; Agencija za vodno područje rijeke Save;	TK	Zaštita okoliša	Procenat realizacije radova i nabavke opreme predviđenih investiciono-tehničkom dokumentacijom, zasebno za svaki od parametara (zrak, vode, zemljište).	Oprema i radovi predviđeni investiciono-tehničkom dokumentacijom za svaki od parametara (zrak, vode, zemljište) realizovani sa 100% ,	Izvršena nabavka opreme za 3 mjerne stanice za mjerenje kvaiteta zraka
5.1.1.2.	Razvojni projekt 5.1.1.2. Uspostava sistemskog monitoringa površinskih voda II kategorije u Tuzlanskom kantonu i uvezivanje sa sistemom Agencije za vodno područje rijeke Save.	B		TK	Zaštita okoliša			
5.1.1.3.	Razvojni projekt 5.1.1.3. Uspostava sistemskog monitoringa stanja zemljišta u saradnji sa Federalnim zavodom za agropedologiju.	B		TK	Zaštita okoliša	Izveštaji o monitoringu zraka, voda i zemljišta za 2020. godinu.	Izrađeni izvještaji o monitoringu zraka, voda i zemljišta za 2020. godinu.	
5.1.2.	Razvojna mjera 5.1.2. Inventarizacija i uspostavljanje sistema monitoringa biološke i geološke raznolikosti u Tuzlanskom kantonu.	A	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK.	TK	Zaštita okoliša	Inventar flore, faune i gljiva i Distribucijska mapa ekosistema,	Do 2020. godine: Izrađen inventar flore, faune i gljiva i Distribucijska mapa ekosistema,	
						Odluka o imenovanju tijela za provedbu monitoringa,	Donesena Odluka o imenovanju tijela za provedbu monitoringa.	
						Izveštaji o monitoringu biološke i geološke raznolikosti za 2020. godinu.	Izrađen izvještaj o monitoringu biološke i geološke raznolikosti u Tuzlanskom kantonu.	
5.1.3.	Razvojna mjera 5.1.3. Izrada nedostajuće strateško-planske dokumentacije od značaja za sektor okoliša.	E	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK; Općine Teočak, Sapna, Čelić, Kalesija, Banovići.	TK	Zaštita okoliša	Katastar zagađivača za područje Tuzlanskog kantona. Strateška procjena utjecaja na okoliš (SPUO) za svu prostorno-plansku dokumentaciju TK , Lokalni akcioni plan za svaku od općina (Teočak, Sapna, Čelić, Kalesija, Banovići).	Do 2018. godine: Izrađen Katastar zagađivača za područje Tuzlanskog kantona. Izrađena Strateška procjena utjecaja na okoliš (SPUO) za svu prostorno-plansku dokumentaciju TK , U svih 5 općina LEAP-i usvojeni i započeta njihova provedba.	Završena izrada Registra emisija u zrak na području Tuzlanskog kantona, te je isti usvojen od strane Vlade
5.2.	Prioritetni cilj: 5.2. Zaštititi okoliš smanjenjem pritiska i uspostavljanjem održivog upravljanja prirodnim resursima					Broj izvorišta za koje su uspostavljene nove zone sanitarne zaštite;	Zone sanitarne zaštite uspostavljene za 10 novih izvorišta.	
						Stepen gubitka, stepen trošenja zemljišta i unos fosfora i azota na nivou Kantona;	Stepen gubitka, stepen trošenja zemljišta i unos fosfora i azota smanjeni za min. 30%.	
						Postojanje sistema redovnog praćenja zdravstvenog stanja šuma;	Uspostavljen sistem redovnog praćenja zdravstvenog stanja šuma.	
5.2.1.	Razvojna mjera 5.2.1 Izrada elaborata i provedba mjera zaštite izvorišta u općinskim i mjesnim vodovodnim sistemima.		Vodna infrastruktura	Vodna infrastruktura	Vodna infrastruktura	Elaborat o zonama sanitarne zaštite za pojedino izvorište,	Do 2020. godine:	

Oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgođen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Pokazatelji/rezultati	
							Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
5.2.1.1.	Razvojni projekt 5.2.1.1. Uskladiti postojeće, izraditi i usvojiti nedostajuće Elaborete o zaštiti izvorišta u skladu sa važećim pravilnikom i po prioritetima JLS.	A	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK, Općine TK	TK	Vodna infrastruktura	Odluka o zonama sanitarne zaštite izdata od strane nadležnog organa u skladu sa Zakonom o vodama za pojedino izvorište,	Za svako izvorište u općinskim i mjesnim vodovodima za koje je podnesen zahtjev i odobreno finansiranje, izrađen Elaborat o zonama sanitarne zaštite i donesene odluke o zonama sanitarne zaštite,	
5.2.1.2.	Razvojni projekt 5.2.1.2. Sprovesti tehničke mjere zaštite izvorišta po prioritetima JLS u skladu sa urađenim elaboratima, te Zakonom o vodama FBiH i podzakonskim aktima.	A		TK		Procenat izvorišta za koje su donesene Odluke i provedene mjere zaštite	Mjere zaštite provedene za 25% izvorišta za koje su donesene odluke	
5.2.2.	Razvojna mjera 5.2.2 Unapređenje kvaliteta zemljišta vraćanjem funkcije degradiranog zemljišta.			TK	Zaštita okoliša	Karta upotrebne vrijednosti zemljišta i plan sanacije oštećenja, odnosno vraćanja u funkciju oštećenog tla	Do 2018. godine:	
5.2.2.1.	Razvojni projekt 5.2.2.1. Izraditi kartu upotrebne vrijednosti zemljišta u TK i plan saniranja ili otklanjanje oštećenja, odnosno vraćanja u funkciju oštećenog tla	A	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK; Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK; poljoprivredni zavod TK, Općine TK.	TK	Zaštita okoliša	Katastar klizišta i Plan sanacije klizišta,	Izrađena Karta upotrebne vrijednosti zemljišta i Plan saniranja ili otklanjanja oštećenja	
5.2.2.2.	Razvojni projekt 5.2.2.2. Operacionalizacija pripremljenih planova unapređenja kvaliteta zemljište i vraćanja u funkciju degradiranog zemljišta	B		TK	Zaštita okoliša	Procenat saniranih lokacija definisanih Odlukom o prioritetima za sanaciju za planski period do 2020. godine.	Izrada Katastra klizišta TK i Plana sanacije,	
5.2.2.3.	Razvojni projekt 5.2.2.3. Izrada katastra klizišta TK	B		TK	Zaštita okoliša		Do 2020. godine:	
5.2.2.4.	Razvojni projekt 5.2.2.4. Izrada plana sanacije i sprječavanja nastanka klizišta	B		TK	Zaštita okoliša	Sanirano 100% lokacija definisanih Odlukom o prioritetima za sanaciju za planski period do 2020. godine.		
5.2.2.5.	Razvojni projekat 5.2.2.5. Izrada katastra klizišta TK - Izrada katastra klizišta u općini Doboj Istok	A		Doboj Istok	Zaštita okoliša	Do 2019.godine funkcionalan katastar klizišta i uspostavljen sistem za praćenje i izvještavanje o stanju klizišta smanjena vrijednost materijalnih šteta od elementarnih		
5.2.3.	Razvojna mjera 5.2.3. Analiza postojećeg stanja upravljačkih praksi u poljoprivredi, izrada i provedba Programa mjera za upravljanje zagađenjem iz poljoprivrednih aktivnosti			TK	Zaštita okoliša	Analiza postojećeg stanja upravljačkih praksi u poljoprivredi uključujući i potrošnju đubriva i pesticida,	Do 2018. godine:	
5.2.3.1.	Razvojni projekt 5.2.3.1. Analiza postojećeg stanja upravljačkih praksi u poljoprivredi uključujući izračun pokazatelja o potrošnji đubriva i pesticida, te izrada odgovarajućeg programa mjera za upravljanje zagađenjem iz poljoprivrednih aktivnosti	B	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK; Poljoprivredni zavod TK.	TK	Zaštita okoliša	Program mjera za upravljanje zagađenjem iz poljoprivrednih djelatnosti,	Izrađena Analiza postojećeg stanja upravljačkih praksi u poljoprivredi uključujući i potrošnju đubriva i pesticida, Izrađen Program mjera za upravljanje zagađenjem iz poljoprivrednih djelatnosti.	
5.2.3.2.	Razvojni projekt 5.2.3.2. Finansijska podrška privrednicima za implementaciju projekata čistije proizvodnje	B		TK	Zaštita okoliša	Broj projekata čistije proizvodnje u poljoprivredi podržan u okviru Programa podrške poljoprivrednicima	Do 2020. godine: Podržano min. 50 projekata čistije proizvodnje u poljoprivredi.	

Ornaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgođen (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, kultura, socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Pokazatelji/rezultati	
							Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
5.2.4.	Razvojna mjera 5.2.4. Uspostava redovnog praćenja i unaprijeđenja zdravstvenog stanja šuma i šumskog zemljišta.				Zaštita okoliša		Do 2018. godine:	
5.2.4.1.	Razvojni projekt 5.2.4.1. Inventarizacija šuma i šumskog zemljišta u cilju uspostave baze podataka u GIS-u, te nabavka potrebnog softvera	B	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva TK; Kantonalna uprava za šumarstvo.	TK	Zaštita okoliša	Inventar šuma i šumskog zemljišta (uključujući bazu podataka u GIS-u)	Izrađeni Inventar šuma i šumskog zemljišta i Program razvoja šumarstva za TK,	
5.2.4.2.	Razvojni projekt 5.2.4.2. Praćenje zdravstvenog stanja i devastacije šuma i šumskog zemljišta (koristeći GIS bazu)	B		TK	Zaštita okoliša	Program razvoja šumarstva za TK,	Izrađen Plan i izvršeno tehničko opremanje Čuvarske službe u skladu sa Prioritetima za planski period do 2020. godine,	
5.2.4.3.	Razvojni projekt 5.2.4.3. Tehničko opremanje čuvarske službe za adekvatnije praćenje zdravstvenog stanja šuma te sistem dojava i borbe protiv požara (nabavka opreme za održavanje zdravstvenog stanja šuma, izgradnja osmatračnica, nabavka telekomunikacijske opreme, nabavka vatrogasnih vozila)	B		TK	Zaštita okoliša	Plan i stepen realizacije opremanja čuvarske službe,	Do 2020. godine:	
5.2.4.4.	Razvojni projekt 5.2.4.4. Sprovođenje mjera i aktivnosti na održavanju FSC certifikata i recertifikacije	E		TK	Zaštita okoliša	Izvjешtaji o zdravstvenom stanju i stanju devastacije šuma i šumskog zemljišta za 2019. i 2020. godinu.	Izrađeni izvještaji o zdravstvenom stanju i stanju devastacije šuma i šumskog zemljišta za 2019. i 2020. godinu.	
5.2.4.5.	Razvojni projekt 5.2.4.5. Sufinansiranje projekata koji se odnose na održivo upravljanje šumama	A		TK	Zaštita okoliša			
5.2.4.6.	Razvojni projekt 5.2.4.6. Izrada šumskogopodarskih osnova za privatne šume po općinama Tuzlanskog kantona	A		TK	Zaštita okoliša		Do 2019. godine: Urađeno 13 šumskogopodarskih osnova za privatne šume po općinama Tuzlanskog kantona	
5.3.	Prioritetni cilj: 5.3. Uspostaviti funkcionalan sistem upravljanja otpadom kako bi se zaštitio okoliš i zdravlje stanovništva.						Odnos prikupljenog i proizvedenog komunalnog otpada; Količine selektivno prikupljenog komunalnog otpada;	Odnos prikupljenog i proizvedenog komunalnog otpada porastao do min 80%. Količine selektivno prikupljenog komunalnog otpada povećane sa 17% na 30%.
5.3.1.	Razvojna mjera 5.3.1. Izrada nedostajuće i harmonizacija postojeće strateško-planske dokumentacije za upravljanje otpadom.			TK	Zaštita okoliša		Do 2018. godine:	
5.3.1.1.	Razvojni projekt 5.3.1.1. Izrada programa povećanja obuhvata stanovništva organiziranim prikupljanjem i odvajanjem otpada;	A	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK;	TK	Zaštita okoliša	Prostorni plan TK izmijenjen u dijelu koji se odnosi na upravljanje otpadom.	Usvojene izmjene Prostornog plana TK sa uključenim izmjenama koje se odnose na upravljanje otpadom.	Pripremljen je prijedlog Prostornog plana TK sa uključenim izmjenama koje se odnose na upravljanje otpadom
5.3.1.2.	Razvojni projekt 5.3.1.2. Provesti i izmjenjati i dopune Prostornog plana TK kako bi se obezbijedio funkcionalan i ekonomski održiv razmještaj infrastrukture upravljanja otpadom.	A		TK	Zaštita okoliša	Program povećanja obuhvata stanovništva organiziranim prikupljanjem i odvajanjem otpada,	Do 2019. godine: Izrađen Program povećanja obuhvata stanovništva organiziranim prikupljanjem i odvajanjem otpada,.	

Ornaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodan (B), Otkazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nostelji	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Pokazatelji/rezultati	
							Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
5.3.2.	Razvojna mjera 5.3.2. Razvoj infrastrukture za sortiranje i prikupljanje reciklažnog otpada.		Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK.	TK	Zaštita okoliša	Program i Operativni plan proširenja infrastrukture za odvojeno sakupljanje i tretman komunalnog otpada. Procenat pokrivenosti općina Tuzlanskog kantona infrastrukturom za odvojeno prikupljanje reciklažnog otpada.	Do 2018. godine: Izrađen Program i Operativni plan proširenja infrastrukture za odvojeno sakupljanje i tretman komunalnog otpada. Do 2020. godine: 95% općina Tuzlanskog kantona pokriveno sustavom odvojenog prikupljanja reciklažnog komunalnog otpada.	
5.3.2.1.	Razvojni projekt 5.3.2.1. Sanacija i zatvaranje lokalne deponije komunalnog otpada "Vis"	A	Općina Kalesija	Kalesija	Zaštita okoliša		Sanirana i zatvorena lokalna deponija komunalnog otpada "Vis"	
5.4.	Prioritetni cilj: 5.4. Intenzivirati provedbu principa i mjera energetske efikasnosti.				Energetika	Procenat smanjenja potrošnja toplotne i električne energije u 18 identifikovanih javnih objekata; Procenat smanjenja potrošnje toplotne i električne energije korisnika sredstava podrške;	Potrošnja toplotne i električne energije u 18 identifikovanih javnih objekata smanjena za prosječno 40%. Potrošnja toplotne i električne energije u podržanim domaćinstvima i privrednim subjektima smanjena za prosječno 20%.	
5.4.1.	Razvojna mjera 5.4.1. Povećanje energetske efikasnosti javnih objekata na području TK.				Energetika		Do 2017. godine:	
5.4.1.1.	Razvojni projekt 5.4.1.1. Povećanje energetske efikasnosti na min. 18 javnih objekata na području TK	E	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK, Ministarstvo obrazovanja i nauke TK; Korisnici javnih objekata sa područja Tuzlanskog kantona.	TK	Energetika	Broj izrađenih elaborata o izvršenim energetskim pregledima sa prijedlogom mjera,	Izrađeno 18 elaborata o izvršenim energetskim pregledima sa prijedlogom mjera. Do 2019. godine:	Izvršeni radovi na povećanju energetske efikasnosti na 21 objektu
5.4.1.2.	Razvojni projekt 5.4.1.2. Uvođenje institucije i edukacija energetske menadžera u budžetskim ustanovama	B		TK	Energetika	Stepen realizacije radova na provedbi mjera predviđenih elaboratima Broj uposlenika javnih objekata koji su završili obuku za energetske menadžere.	Radovi na provedbi mjera predviđenih elaboratima realizovani 100% Min. 200 uposlenika javnih ustanova institucija i preduzeća završilo obuku za energetske menadžere.	
5.4.1.3.	Razvojni projekt 5.4.1.3. Unapređenje uslova rada J.U. za predškolski odgoj i obrazovanje "Dječija radost" Doboj Istok-Utopljavanje zgrade	A		Doboj Istok	Energetika		Doprinos zaštiti okoliša, Manji toplinski gubici zimi i pregrijavanje prostora ljeti, Poboļšani uslovi rada u obdaništu, Utopljavanjem zgrade objektu se produžuje životni vijek, Uštede na energentima za grijanje.	
5.4.1.4.	Razvojni projekt 5.4.1.4. Rekonstrukcija javne rasvjete ugradnjom LED rasvjetnih tijela	A	Grad Tuzla	Grad Tuzla	Energetika			

							Pokazatelji/rezultati	
oznaka	Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Status provedbe projekta: U tijeku (A), Odgodjen (B), Okazan (C), Zamijenjen (D), Završen (E)	Nositelj	Lokacija	Sektor (Privreda, Kultura, Socijalna zaštita, Zdravstvo, Obrazovanje, Sigurnost, Infrastruktura, Okoliš)	Indikator	Planirani rezultati po projektima (kvantificirati gdje se može kvantificirati)	Postignuti rezultat po projektima i mjerama u 2018. godini (Kvantificirati gdje god je moguće)
	Projektovanje, proširenje i modernizacija ulične rasvjete	A	Općina Lukavac	Lukavac				prošireno ukupno 20.720 m
5.4.1.5.	Razvojni projekt 5.4.1.5. INTERREG IPA program prekogranične saradnje Hrvatska - BiH - Crna Gora 2014-2020. godine - projekat „Smart school“	E	Centar za razvoj i podršku Tuzla, Vlada TK	TK	Energetika		Toplifikacija i podizanje stepena energetske efikasnosti u šest škola na području Tuzlanskog kantona. Osim investiranja u obnovu i rekonstrukciju školskih objekata projekat podrazumijeva i edukaciju 40 energetskih menadžera, te takmičenje 45 škola koje će obuhvatiti oko 5.000 učenika iz 30 bosanskohercegovačkih i 15 škola iz Republike Hrvatske. Uz CRP, partner Tuzlanskom kantonu u realizaciji ovog projekta u Republici Hrvatskoj su Zelena	Ukupna vrijednost projekta „Pametne škole“ iznosi 1.652.214,05 EUR (cca. 3.234.000 KM), dok ukupna vrijednost sufinansiranja Vlade Tuzlanskog kantona u ovom projektu iznosi 234.000 KM odnosno 15% vrijednosti projekta za sufinansiranje toplifikacije i podizanje stepena energetske efikasnosti u šest škola na području Kantona. U 2018. godini su obnavljanje Mješovite srednje škole „Musa Čazim Čatić“ u Kladnju, JU OŠ Grivice PŠ Omazići u Banovićima i JU OŠ Sapna u Sapni, koje su sve svečano otvorene tokom 2018. godine. U 2018. godini je takođe realizovano i Takmičenje škola „Navike promjeni - školu opremi“, Regionalno takmičenje inovatora - učenika osnovnih i srednjih škola „Inovativnim umom do pametne energije“, kao i obuka energetskih menadžera iz projektnih područja.
		A						Ministarstvo privrede je u 2018. godini koordiniralo aktivnostima na pripremi nove projektne aplikacije, energetske obnove škola, u saradnji sa Centrom za razvoj i podršku Tuzla (CRP), a u okviru Drugog poziva EU/IPA Interreg Programa prekogranične saradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014 – 2020. Pripremljena je i od strane Vlade usvojena Informacija o aktivnostima na pripremi Projekta za koji je predloženo učešće ukupno 18 škola sa područja Tuzlanskog kantona. Ukupna procijenjena vrijednost svih ulaganja iznosi blizu 1,3 miliona KM, od čega je 545.000 KM procijenjeno ulaganje u rekonstrukciju kotlovske sistema u svih 18 predloženih škola, a blizu 750 hiljada KM procijenjena vrijednost ulaganja u mjeru ugradnje termoizolacije ili zamjene stolarije u 10 predloženih škola s područja Tuzlanskog kantona. Vlada Tuzlanskog kantona će po odobrenju aplikacije projekta sufinansirati projekat u ukupnom iznosu od 280.000,00 KM.
5.4.2.	Razvojna mjera 5.4.2. Program sufinansiranja primjene mjera energetske efikasnosti i korištenja obnovljivih izvora energije						Do 2020. godine	
5.4.2.1.	Razvojni projekt 5.4.2.1. Finansijska podrška projektima u oblasti EE i OIE	A	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša TK	TK	Energetika	Broj domaćinstava koja su realizovala sredstva iz programa podrške,	Min. 5.000 (1.000/god.) domaćinstava realizovalo sredstva iz programa podrške,	
5.4.2.2.	Razvojni projekt 5.4.2.2. Uvesti sistem stimulansa i destimulansa za povećanje energetske efikasnosti u domaćinstvima i privredi, kao i stimuliranje zamjene uvoznih fosilnih goriva domaćim gorivima iz obnovljivih izvora	A		TK	Energetika	Broj poslovnih subjekata koji su realizovali sredstva iz programa podrške,	Min. 500 (100/god.) poslovnih subjekata realizovalo sredstva iz programa podrške,	
								UKUPNO

*Ako je projekt zamijenjen unijeti naziv novog projekta ili dodati novi projekt (za dodavanje novog projekta umetnuti novi red).

Strategija razvoja TK- Izvještaj o provođenju operativnog/akcionog plana (2018-2020) za 2018. godinu

2. dio

Naziv Cilja, Prioriteta, Mjere i Projekta	Jedinica mjere	Polazna vrijednost 2018	Ciljana vrijednost 2018	Ciljana vrijednost 2019	Ciljana vrijednost 2020	PLANIRANA SREDSTVA u razdoblju 2018-2020				REALIZOVANA SREDSTVA u 2018				Kratko opisati izazove i zapažanja vezana za provedbu strategije (nepredviđene okolnosti, vanjski utjecaji, isl.). Ako je projekt zamjenjen ili otkazan također se ovdje treba opisati i kratko obrazložiti.				
						2018	2019	2020	2018-2020	VLASTITA BUDŽETSKA SREDSTVA Iznos za 2018-2020	OSTALA BUDŽETSKA SREDSTVA Iznos za 2018-2020	VANJSKI IZVORI Iznos za 2018-2020	VANJSKI IZVOR (ime)		UKUPNO REALIZOVANA SREDSTVA u 2018. godini	VLASTITA BUDŽETSKA SREDSTVA u 2018	OSTALA BUDŽETSKA SREDSTVA u 2018	VANJSKI IZVORI u 2018
Strateški cilj 1: Osigurati stabilnost i prosperitet razvoja privrede Tuzlanskog kantona (ekonomski razvoj).						35,155,240	38,322,600	38,302,600	111,780,441	26,543,854	55,674,000	29,439,253		19,979,022	5,779,502	14,199,521	0	
Prioritetni cilj: 1.1. Razviti privredu Tuzlanskog kantona realizacijom novih investicija i poticanjem sektora poduzetništva.	Vrijednost ostvarenih domaćih i stranih investicija	424.402.000 KM (Prosjeak 2009.-2013.)				4,467,240	3,234,600	3,214,600	10,916,441	5,251,854	1,584,000	3,957,253		4,728,257	2,035,826	2,692,431	0	
	Broj podržanih preduzeć a/ obrta	0 (Prosjeak 2009.-2013.)																
Razvojna mjera 1.1.1. Finansijska, institucionalna i pravna podrška malim i srednjim preduzećima.						326,667	326,667	326,667	980,001	921,201	0	58,800		379,901	379,901	0	0	
Razvojni projekt 1.1.1.1. Garantni fond.						260,000	260,000	260,000	780,000	733,200	0	46,800	USAID, Ostali	224,000	224,000	0	0	S ciljem jačanja finansijske podrške malih i srednjih preduzeća na području Tuzlanskog kantona, Ministarstvo i Vlada TK se i u 2018. godini zalagalo za jačanje Garantnog fonda Udruženja za razvoj NERDA.
Razvojni projekt 1.1.1.2. Registar parafiskalnih nameta.						0	0	0	0	0	0	0						U maju 2018. godine Ministarstvo je kao član LEDnet mreže u sklopu projekta "Boljim poslovnim okruženjem do više radnih mjesta" finansirano od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID), a u okviru Programa održivosti civilnog društva u BiH (CSSP) koji implementira Udruženje Nezavisni biro za razvoj (NBR) Gradačac zajedno sa Udruženjem za poduzetništvo i posao "Link" Mostar uzelo učešće u stručnom skupu na temu "Registracija poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine- stanje i prijedlozi za poboljšanje".
																		Ministarstvo je u 2018. godini, zajedno sa društvom „KHK“ Lukavac, kao jednim od osnivača Globala Ispat Koksna Industrija Lukavac (GIKIL), nastavilo sa aktivnostima na rješavanju veoma složenog stanja u tom društvu, iz razloga što kompanija GSHL London, kao drugi osnivač GIKIL-a, nije u cjelosti izvršio uplatu osnivačkog uloga, a pri tom je preuzeo većinska upravljačka prava.

Razvojna mjera 1.1.5. Razvoj poslovne infrastrukture na području Tuzlanskog kantona.						1.572,6	280,0	280,0	2.132,6	200,0	1.580,0	272,64	Općine, O	152,65	0	152,65	0	poduzimanje aktivnosti u 2018. godini, formirana je Interresorna radna grupa koju čine prvenstveno predstavnici resornih ministarstava Tuzlanskog kantona, a po potrebi i predstavnici jedinica lokalne samouprave Tuzlanskog kantona i drugih subjekata. Radna grupa je u 2018. godini započela izradu Zakona o poduzetničkoj infrastrukturi
Razvojni projekt 1.1.5.2. Uspostava funkcionalne poslovne zone „Kreka Sjever“ Tuzla.						300.000	0	0	300.000	0	300.000	0						
Razvojni projekt 1.1.5.3. Uspostava Centara za podršku poduzetništvu s poslovnim inkubatorima uz proširenje kapaciteta postojećeg tehnološkog centra MTTC						32.640	0	0	32.640	0	0	32.640						Direktno posjete privrednim subjektima na području Tuzlanskog kantona s ciljem upoznavanja sa problemima sa kojima se susreću u radu, sa ostvarenim rezultatima njihovog poslovanja te pružanja podrške otvaranju novih pogona i investicija te time i pružanje podrške radu i razvoju privrednih subjekata na području Tuzlanskog kantona, kontinuirana su aktivnost Vlade Tuzlanskog kantona i Ministarstva privrede Tuzlanskog kantona. Predstavnici Ministarstva su u sklopu delegacije Vlade Tuzlanskog kantona u aprilu 2018. godine posjetili dva privredna subjekata na području Tuzlanskog kantona i to „RPC Superfos“ d.o.o. Gračanica i „Plamingo“ d.o.o. Gračanica. Promocija multimedijalnog videa „Promotivni potencijali Tuzlanskog kantona“ održana je 03.10.2018. godine u Bosanskom kulturnom centru Tuzla. Promociji su prisustvovali predstavnici jedinica lokalnih samouprava, privrednih subjekata, subjekata poduzetničke infrastrukture, Univerziteta u Tuzli i mediji. Za aktivnosti na provođenju proširenja kapaciteta Centra naprednih tehnologija MTTC Gračanica nisu dostavljene informacije.
Razvojni projekt 1.1.5. Izgradnja poslovne zone "Brežje" Srebrenik						100.000	200.000	200.000	500.000	200.000	300.000	120.000						Projekcija plana finansiranja: 2018. Općina Srebrenik 100.000, 2019. TK, 100.000.FBiH 100.000, 2020. TK 100.000. FBiH 100.000.
Razvojni projekt 1.1.5.5. Projekti izgradnje u infrastruktura Vukovije Gornje 3 zone, Petrovačko polje, Krušik 2 zone, Tojšići, Kalesija grad, Četeništa, Memići 2 zone.						900.000	0	0	900.000	0	900.000	0		152.656	0	152.656	0	Projekat finasijski podržan od strane Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta 102.000 KM, sufinansiranje 50.656 KM
Razvojni projekt 1.1.5.6. Izgradnja infrastrukture sa ciljem unapređenja otkupa voća i povrća- hladnjača						40.000	80.000	80.000	200.000	0	80.000	120.000	IFAD	0	0	0	0	
Razvojni projekt 1.1.5.7. Izgradnja infrastrukture u poslovnoj zoni Sadnice (Vodovod , Saobraćajnica, Kanalizacija)						200.000	0	0	200.000	0	0	0						Projekat je urađen i revidovan. Projektna vrijednost projekta je 108.310,02 KM za vodovod, 2.457.791,20 KM za saobraćajnice i 550.352,56 KM za kanalizaciju za koje još nisu obezbijedena sredstva za finansiranje.
Razvojna mjera 1.1.6. Razvoj turističke ponude na području Tuzlanskog kantona.						243.333	253.333	233.333	730.000	83.733	4.000	598.933		412.900	355.900	57.000	0	

	Postojanje sistema redovnog praćenja zdravstvenog stanja šuma	0% (2014.)																		
Razvojna mjera 5.2.1 Izrada elaborata i provedba mjera zaštite izvorišta u općinskim i mjesnim vodovodnim sistemima.									416,667	166,667	166,667	750,001	375,001	375,001	0					
Razvojni projekt 5.2.1.1. Uskladiti postojeće, izraditi i usvojiti nedostajuće Elaborete o zaštiti izvorišta u skladu sa važećim pravilnikom i po prioritetima JLS.									250,000	0	0	250,000	125,000	125,000	0					
Razvojni projekt 5.2.1.2. Sprovesti tehničke mjere zaštite izvorišta po prioritetima JLS u skladu sa urađenim elaboratima, te Zakonom o vodama FBiH i podzakonskim aktima.									166,667	166,667	166,667	500,001	250,001	250,001	0					
Razvojna mjera 5.2.2 Unapređenje kvaliteta zemljišta vraćanjem funkcije degradiranog zemljišta.									1,028,549	858,333	833,333	2,720,216	1,360,108	869,583	90,833					
Razvojni projekt 5.2.2.1. Izraditi kartu upotrebne vrijednosti zemljišta u TK i plan saniranja ili otklanjanje oštećenja, odnosno vraćanja u funkciju oštećenog tla									0	0	0	0	0	0	1,250					
									157,716			157,716	78,858	0	1,250					
Razvojni projekt 5.2.2.2. Operacionalizacija pripremljenih planova unapređenja kvaliteta zemljište i vraćanja u funkciju degradiranog zemljišta									833,333	833,333	833,333	2,500,000	1,250,000	833,333	83,333					
Razvojni projekt 5.2.2.3. Izrada katastra klizišta TK									0	0	0	0	0	0	3,750					
Razvojni projekt 5.2.2.4. Izrada plana sanacije i sprječavanja nastanka klizišta									12,500	0	0	12,500	6,250	6,250	1,250					
Razvojni projekat 5.2.2.5. Izrada katastra klizišta TK - Izrada katastra klizišta u općini Doboj Istok									25,000	25,000	50,000	25,000	30,000	0						
Razvojna mjera 5.2.3. Analiza postojećeg stanja upravljačkih praksi u poljoprivredi, izrada i provedba Programa mjera za upravljanje zagađenjem iz poljoprivrednih aktivnosti									108,333	83,333	83,333	275,000	95,833	0	95,833					
Razvojni projekt 5.2.3.1. Analiza postojećeg stanja upravljačkih praksi u poljoprivredi uključujući izračun pokazatelja o potrošnji đubriva i pesticida, te izrada odgovarajućeg programa mjera za upravljanje zagađenjem iz poljoprivrednih aktivnosti									25,000	0	0	25,000	12,500	0	12,500					
Razvojni projekt 5.2.3.2. Finansijska podrška privrednicima za implementaciju projekata čistije proizvodnje									83,333	83,333	83,333	250,000	83,333	0	83,333					
Razvojna mjera 5.2.4. Uspostava redovnog praćenja									0	0	0	0	0	0	0					

Na području općine Srebrenik za "Izradu studije upotrebne vrijednosti zemljišta" realizovano 86.295,44 KMu saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TK

Okončanjem postupka Javne nabavke za odabir najpovoljnijeg ponuđača, implementacija projekta započeta krajem 2018. a sredstva isplaćena u 2019.

Projekcija plana finansiranja: 50.000,00 KM Općina 20%, nadležna kantonalna i federalna ministarstva 80%

Prilog 3 - Sektorski indikatori razvoja

Indikator	2013 (iz SR TK)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 Cilj
EKONOMSKI SEKTOR									
Prioritet 1.1. Razviti privredu Tuzlanskog kantona realizacijom novih investicija i poticanjem sektora poduzetništva.									
Vrijednost ostvarenih domaćih i stranih investicija.	424,402,000	437,988,000	388,147,000	460,557,000	401,417,000	368,083,000	n/a		466,842,200
Broj podržanih preduzeća/obrta.	0	-	195	103	130	95	61		700
Prioritet 1.2. Jačati konkurentnost sektora poljoprivrede.									
Ostvarene investicije u poljoprivredi u nova stalna sredstva uključujući investicije poljoprivrednih gazdinstava (princip čistih djelatnosti); u hilj. KM	34,494	n/a	26,367	28,450	24,669	24,618	n/a		
Ukupna požnjevena površina svih kultura u ha.	55,259 ha	53.547 ha	51.830 ha	55.891 ha	57.249 ha	57.839 ha	59.499ha		60,784
Ukupan broj rodni stabala.	4,275,409	4,630,054	4,868,410	5,062,485	5,129,848	5,078,981	5,229,086		4,489,179
Brojno stanje stoke	279,362	263,436	262,718	264,267	259,453	259,433	261,747		293,330
Prioritet 1.3. Unaprijediti prometnu mrežu i povezanost Tuzlanskog kantona sa razvijenim tržištima									
Broj prevezenih putnika u hilj.	102,422	11,786	4,485	4,186	3,180	2,466	1,845		112,664
Količina prevezena robu u hilj.	60 tona	1,492	1,849	1,867	2,420	2,383	2,415		66 tona
DRUŠTVENI SEKTOR									
Prioritet 2.1. Poboljšati kvalitetu obrazovanja i naučno-istraživačkog rada.									
Procenat upisanih učenika u srednje stručne škole.	21.01%	22.90%	20.70%	21.40%	24.70%	24.80%	25.54%		26.01%
Broj studenata na 1.000 stanovnika TK.	25	23.4	22.2	22.5	25.6	25.4	22.6		27.5
Broj provedenih istraživačkih radova.	0	n/a	71	47	48	54	17		15
Prioritet 2.2. Jačati i razvijati inkluzivne programe zapošljavanja.									
Broj dodatno zaposlenih ranjivih kategorija (boračka populacija, Romi i teško zapošljive kategorije stanovništva).	0	n/a	n/a	n/a	60	655	1,398		1500
Prioritet 3.1. Poticati i razvijati sportsko-kulturne aktivnosti.									
Iznos izdvajanja iz budžeta TK za sport i kulturu.	761,810.00	798,631.20	436,815	400,000	400,000	400,000	550,000	655,000	837,991.00
Prioritet 3.2. Unaprijediti socijalnu i zdravstvenu zaštitu.									
Broj smrtnih ishoda od vodećih bolesti.	3,244	2,137	2,013	2,312	1,892	2,269	2,336		2,757.00
Broj dodatno otvorenih institucija ili centara za podršku socijalno ranjivim kategorijama.	0	0	0	0	0	0	0		1
Prioritet 3.3. Poboljšati bezbjednost građana od prirodnih i drugih opasnosti.									
Broj dodatno educiranih i opremljenih timova civilne zaštite.	0	0	0	4	4	4	5	6	5
Broj preventivnih mjera zaštite od prirodnih i drugih opasnosti.	0	0	0	2	2	2	2	2	10

SEKTOR ZAŠTITE OKOLIŠA									
Prioritet 4.1. Izgradnja nove i modernizacija postojeće vodne infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe stanovništva i privrede, te doprinijelo sigurnosti građana i zaštiti okoliša.									
Procenat stanovništva i pravnih lica priključenih na sisteme javnog vodosnabdijevanja.	n/a	n/a	50% (16,4%)	34.80%	40.20%	40.20%	72.15%		60%
Procenat stanovništva i pravnih lica priključenih na kanalizacione sisteme	n/a	n/a	25% (12,5%)	37.60%	42.80%	43.10%	54.47%		30%
Procenat tretmana otpadnih voda iz naselja (općine Srebrenik, Živinice i Gradačac imaju funkcionalne sisteme za prečišćavanje otpadnih voda)	n/a	n/a	7% (46,1%)	46.10%	49.40%	48.40%	65,00% Srebrenik, 60,5% Živinice, 77,76% Gradačac		12%
Povećanje udjela površina Tuzlanskom kantonu zaštićenih od poplava ranga pojave 1/100.	n/a	n/a	0%	n/a	n/a	n/a	n/a		5%
Prioritet 4.2. Infrastrukturu snabdijevanja toplotnom energijom, optimizirati i prilagoditi potrebama stanovništva i privrede									
Ukupna površina prostora grijanih putem sistema centralnog grijanja.	n/a	n/a	1.792.640m2 (1.919.590m2)	1.973.311m2	2.038.111m2	2.102.698m2	2.123.783m2		2,061,536
Prioritet 4.3. Modernizovati saobraćajnu infrastrukturu i osigurati funkcionalno, ekonomski i okolišno održivo povezivanje sa okruženjem.									
Udio saobraćajnica višeg ranga (regionalne + magistralne) u ukupnoj dužini cestovne mreže.	n/a	n/a	32.67%	37.77%	37.77%	37.77%	37.77%		47.67%
Prioritet 5.1. Uspostaviti funkcionalan sistem monitoringa parametara zaštite okoliša kako bi se osiguralo praćenje i unaprjeđenje stanja okoliša.									
Pokrivenost stanovništva sistemom redovnog monitoringa osnovnih parametara stanja okoliša.	n/a	n/a	11%	53.2%	53.2%	53.2%	53.22%		50.00%
Prioritet 5.2. Zaštititi okoliš smanjenjem pritiska i uspostavljanjem održivog upravljanja prirodnim resursima.									
Broj izvorišta za koje su uspostavljene nove zone sanitarne zaštite.	n/a	n/a	0	n/a	n/a	n/a	n/a		10
Stepen gubitka, stepen trošenja zemljišta i unos fosfora i azota na nivou Kantona.	n/a	n/a	7% (gubitak zemljišta) 14,7% (trošenje zemljišta) 1,1 kg/ha/god (fosfor), 10,2 kg/ha/god (azot)	n/a	n/a	n/a	n/a		-30.00%
Postojanje sistema redovnog praćenja zdravstvenog stanja šuma.	n/a	n/a	0	n/a	n/a	n/a	n/a		100%
Prioritet 5.3. Uspostaviti funkcionalan sistem upravljanja otpadom kako bi se zaštitio okoliš i zdravlje stanovništva.									
Odnos prikupljenog i proizvedenog komunalnog otpada.	n/a	n/a	57%	n/a	n/a	n/a	Tuzla 14,1:1		80.00%
Količine selektivno prikupljenog komunalnog otpada.	n/a	n/a	17%	n/a	n/a	n/a	Srebrenik 8.792,55 t		30.00%
Prioritet 5.4. Intenzivirati provedbu principa i mjera energijske efikasnosti.									
Procenat smanjenja potrošnja toplotne i električne energije u 18 identifikovanih javnih objekata.	n/a	n/a	0%	n/a	n/a	n/a	n/a		-40.00%
Procenat smanjenja potrošnje toplotne i električne energije korisnika sredstava podrški.	n/a	n/a	0%	n/a	n/a	n/a	n/a		-20.00%

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

Broj: : 02/1-28-9127-1/19
Tuzla, 08.10.2019.godine

Na osnovu člana 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj: 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), Vlada Tuzlanskog kantona na sjednici održanoj dana 08.10.2019. godine, donosi

ZAKLJUČAK

I

Prihvata se Izvještaj o razvoju sa pregledom implementacije Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.-2020. godina za 2018. godinu.

II

Izvještaj iz tačke I ovog Zaključka uputit će se Skupštini Tuzlanskog kantona na razmatranje.

DOSTAVITI:

PREMIJER KANTONA

1x Skupštini Tuzlanskog kantona
1 x Ministarstvu privrede
1 x Evidenciji
1 x a/a

Denijal Tulumović

Obrazloženje

Izvještaj o razvoju sa pregledom implementacije Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.-2020. godina za 2018. godinu pripremljen je prema Programu rada Ministarstva privrede Tuzlanskog kantona za 2019. godinu, a u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 32/17).

Izvještaj o razvoju predstavlja dokument kojim se sagledavaju rezultati u ostvarivanju razvojnih ciljeva i implementaciji strateških dokumenata. Izvještaj ima za cilj da prezentira cjelovit pregled situacije i napretka Tuzlanskog kantona u 2018. godini, te da posluži Vladi Tuzlanskog kantona kao putokaz u budućim razvojnim procesima. Izvještaj je sveobuhvatan, analizira ekonomski, društveni, infrastrukturni i okolišni aspekt razvoja, te predstavlja svojevrsnu situacionu analizu koja se naslanja na Strategiju razvoja Tuzlanskog kantona i time obezbjeđuje kontinuitet u analizi i izvještavanju sveukupnog razvoja, ali i polaznu osnovu za pripremu novog trogodišnjeg akcionog plana za implementaciju Strategije razvoja Tuzlanskog kantona za period 2020.-2022. godine.

Postupku izrade Izvještaja prethodile su faze prikupljanja podataka o provedenim aktivnostima, njihovoj finansijskoj strukturi, izvoru sredstava, odnosno implementaciji Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2016.-2020. godina. Izvještaj se zasniva na relevantnim statističkim podacima publikovanim od strane Federalnog zavoda za statistiku, Federalnog zavoda za programiranje razvoja, JU Službe za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, kao i Izvještajima o radu ministarstava Tuzlanskog kantona, te podacima prikupljenim od strane jedinica lokalne samouprave, javnih preduzeća i drugih relevantnih aktera.

Podršku Ministarstvu privrede i Vladi Tuzlanskog kantona u izradi Izvještaja o razvoju, kao i ukupnim procesima izrade i provedbe Strategije razvoja, pruža zajednički projekt Vlade Švicarske i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH, Projekt integriranog lokalnog razvoja (ILDPA).